

ZAKON O CESTAH

I. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen (vsebina zakona)

(1) Ta zakon določa in ureja:

- status in kategorizacijo javnih cest;
- enotna pravila za gradnjo, upravljanje in vzdrževanje vseh javnih cest ter pogoje za uporabo nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, zaradi zagotavljanja enakih pogojev za varno odvijanje cestnega prometa na celotnem cestnem omrežju;
- obvezno gospodarsko javno službo za zagotavljanje stanja javnih cest za varen in neoviran promet;
- upravljanje, gradnjo, vzdrževanje in varstvo javnih cest ter prometa na njih;
- ukrepe za zmanjšanje škodljivih vplivov emisij prometa.

(2) S tem zakonom se prenašajo naslednje direktive Evropske unije:

- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2004/54/ES z dne 29. aprila 2004 o minimalnih varnostnih zahtevah za predore v vseevropskem cestnem omrežju (UL L št. 167 z dne 30. 4. 2004, str. 39), zadnjič spremenjena z Uredbo (ES) št. 596/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 18. junija 2009 o prilagoditvi nekaterih aktov, za katere se uporablja postopek iz člena 251 Pogodbe, Sklepu Sveta 1999/468/ES glede regulativnega postopka s pregledom – Prilagoditev regulativnemu postopku s pregledom – Četrty del (UL L št. 188 z dne 18. 7. 2009, str. 14); v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2004/54/ES);
- Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2008/96/ES z dne 19. novembra 2008 o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 319 z dne 29. 11. 2008, str. 59), zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2019/1936 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2019 o spremembi Direktive 2008/96/ES o izboljšanju varnosti cestne infrastrukture (UL L št. 305 z dne 26. 11. 2019, str. 1); v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2008/96/ES);
- Direktiva 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2010 o okviru za uvajanje inteligentnih prometnih sistemov v cestnem prometu in za vmesnike do drugih vrst prevoza (UL L št. 207 z dne 6. 8. 2010, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2010/40/EU);
- Direktiva (EU) 2015/719 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2015 o spremembi Direktive Sveta 96/53/ES o določitvi največjih dovoljenih mer določenih cestnih vozil v Skupnosti v notranjem in mednarodnem prometu in največjih dovoljenih tež v mednarodnem prometu (UL L št. 115 z dne 6. 5. 2015, str. 1) v delu, ki se nanaša na prepoznavo vozil ali skupine vozil, ki sama ali skupaj s tovorom presegajo dovoljene mase, predpisane za posamezne vrste vozil ali skupine vozil, in na obveznosti špediterja pri prevozu zabojnikov in zamenljivih tovarišč.

2. člen (pomen izrazov)

(1) Posamezni izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo:

1. avtocesta je daljinska cesta, ki je posebej zasnovana in zgrajena za promet motornih vozil, kjer so smerna vozišča ločena z ločilnim pasom, ki ni namenjen prometu, in praviloma opremljena z odstavnim pasom, nivojsko ne prečka ceste ali železniške proge, kolesarske poti ali pešpoti ter je označena s predpisano prometno signalizacijo, njen sestavni del so tudi servisne prometne površine in cestni priključki nanjo;
2. avtobusna postajališča in obračališča so posebej zgrajene in označene prometne površine na ali ob vozišču ceste, namenjene prevozu potnikov;
3. bankina je utrjen vzdolžni del cestišča ob zunanjem robu vozišča, ki zagotavlja bočno stabilnost vozišča oziroma cestišča in brežine ter omogoča namestitve prometne signalizacije in prometne opreme;
4. brežina ceste je nagnjena površina cestnega telesa, od bankine do izteka v naravno površino;
5. cesta je površina, omejena z mejo cestnega zemljišča, ki jo lahko uporabljajo vsi ali pa le določeni udeleženci v prometu pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi;
6. cesta, določena za vse vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati vsi udeleženci v prometu;

7. cesta, določena za posamezne vrste prometa, je javna cesta, ki jo smejo uporabljati samo tisti udeleženci v prometu, za katere prepoved uporabe ni označena s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
8. cestna razsvetljava je prometna oprema za zagotavljanje osvetljenosti posameznih delov ceste;
9. cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju, urejanju, upravljanju in nadzoru prometa, zagotavljanju informacij o prometu, stanju cest in razmerah na cestah, zaščiti ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa, so telekomunikacijske in električne naprave, vgrajene v cestno telo, naprave za nadzor in urejanje prometa, naprave za nadzor nad stanjem vozišča, naprave za daljinsko obveščanje in opozarjanje, naprave za štetje prometa, naprave za pridobivanje podatkov o osnih obremenitvah in skupnih masah v prostem prometnem toku, naprave za kontrolo prevoza nevarnih snovi, naprave za kontrolo hitrosti, naprave za umirjanje prometa, naprave in objekti za cestninjenje, prezračevalne in varnostne naprave v predorih in naprave in ureditve za zaščito pred snežnimi plazovi, padajočim kamenjem, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi za promet na javni cesti;
10. cestni objekti so mostovi, viadukti, podvozi, nadvozi, prepusti, predori, galerije, podporne in oporne konstrukcije ter podhodi in nadhodi;
11. cestni priključek je del ceste, s katerim se cesta iste ali nižje kategorije ali nekategorizirana cesta ali druga prometna površina navezuje na to cesto in je označen s predpisano prometno signalizacijo;
12. cestno telo je konstrukcijski element ceste, ki je oblikovno prilagojen obstoječemu reliefu ob upoštevanju geološko geomehanskih parametrov; sestavljajo ga temeljna, nosilna in obrabna voziščna konstrukcija;
13. cestno zemljišče je parcela oziroma so parcele katerih mejo na podlagi predpisov o projektiranju javnih cest določajo linije med skrajnimi točkami prečnega in vzdolžnega profila cestnega telesa, vključno z napravami za odvodnjavanje. Meja cestnega zemljišča poteka največ 2 metra od linij skrajnih točk, vključno z napravami za odvodnjavanje, pri avtocestah največ 2 metra od varovalne ograje, pri predorih pa največ 5 metrov od stika predorske cevi z brežino, merjeno pravokotno na os ceste;
14. cestišče je del ceste, ki ga sestavljajo vozišče, ločilni pasovi, kolesarske steze, pločniki, bankine, naprave za odvodnjavanje, če potekajo ob vozišču, kolesarski stezi ali pločniku, ter zračni prostor v višini 15 metrov pri državnih cestah, pri občinskih cestah pa v višini 7 metrov, merjeno od točke na osi vozišča;
15. C-ITS ali kooperativni inteligentni prometni sistemi so sistemi, ki omogočajo povezljivost med vozili in povezljivost vozil z infrastrukturo, kar udeležencem cestnega prometa in upravljavcem cest omogoča izmenjavo informacij in njihovo uporabo z namenom usklajenega vodenja prometa;
16. državna cesta je javna cesta, namenjena povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije;
17. glavna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med središči regionalnega pomena; navezuje se na ceste enake ali višje kategorije v državi in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
18. glavna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju med središči medobčinskega pomena in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije in na cestni sistem sosednjih držav; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
19. gozdna cesta je grajena gozdna prometnica, namenjena predvsem gospodarjenju z gozdom in omogočanju prevoza gozdnih lesnih sortimentov ter je vodena v evidenci gozdnih cest;
20. hitra cesta je cesta namenjena prometu motornih vozil z enim ali z dvema smernima voziščema, dostopna prek cestnih priključkov ali nadzorovanih križišč, brez odstavnih pasov, nivojsko ne prečka železniške proge, kolesarske poti ali pešpoti in je označena s predpisano prometno signalizacijo;
21. individualni cestni priključek na javno cesto je enostaven objekt, namenjen dostopu do posameznih eno ali večstanovanjskih stavb z največ štirimi stanovanji, objektov in stavb kmetijskih gospodarstev ter kmetijskih in gozdnih površin;
22. ITS ali inteligentni prometni sistemi so napredne aplikacije, ki uporabljajo informacijske in komunikacijske tehnologije za zagotavljanje inovativnih storitev na področju različnih vrst prevoza in upravljanja prometa, vključno s sistemi, namenjenimi infrastrukturi, vozilom in uporabnikom, ter na področju upravljanja omrežja in upravljanja mobilnosti;
23. javna cesta je cesta, ki jo država ali občina, v skladu z merili za kategorizacijo javnih cest, razglasi za javno cesto določene kategorije, ki jo lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi z zakonom in drugimi predpisi. Javna cesta je tudi cesta, ki je kategorizirana v sosednji državi in deloma poteka po ozemlju Republike Slovenije, pri čemer v zvezi z zagotavljanjem odvijanja prometa po cesti obstaja mednarodnopravna obveznost Republike Slovenije (skupna javna cesta);
24. javna pot je občinska javna cesta, ki ne izpolnjuje meril za kategorizacijo kot lokalna cesta in je namenjena navezovanju prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;

25. kolesarska cesta je s predpisano prometno signalizacijo označena cesta, ki je prvenstveno namenjena prometu koles in drugih nemotoriziranih uporabnikov, poleg tega pa tudi motornim vozilom, za katere je največja dovoljena hitrost 30 km/h;
26. kolesarska pot je s predpisano prometno signalizacijo označena cesta, ki je namenjena prometu koles in drugih uporabnikov pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa in predpisi, ki urejajo ceste;
27. kolesarski pas je vzdolžni del vozišča ali pločnika, ki je označen z ločilno črto in je namenjen prometu koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, na cestah v naselju pa tudi prometu drugih vozil, če je tako določeno s prometno signalizacijo;
28. kolesarska steza je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločena kako drugače, in je namenjena prometu koles in mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h;
29. križanje je mesto, kjer se v istem ali različnem nivoju križa cesta z drugo cesto, drugim infrastrukturnim objektom ali vodotokom in podobno;
30. križišče oziroma krožišče je prometna površina, ki nastane s križanjem ali združitvijo dveh ali več cest v isti ravnini;
31. lokalna cesta je občinska javna cesta, ki povezuje naselja v občini z naselji v sosednjih občinah ali naselja in dele naselij v občini med seboj in je pomembna za navezovanje prometa na javne ceste enake ali višje kategorije;
32. mednarodna cesta je državna cesta, ki je z mednarodnim aktom uvrščena v omrežje evropskih cest;
33. medobratovalnost je zmogljivost sistemov in osnovnih poslovnih procesov za izmenjavo podatkov ter informacij in znanja;
34. nacionalna točka dostopa je za uporabnike enotna točka za dostop zlasti do statičnih potovalnih in prometnih podatkov ter zgodovinskih prometnih podatkov za različne načine prevoza, vključno s posodobitvami podatkov, ki jih zagotovijo ministrstvo, pristojno za promet, izvajalci javnega potniškega prometa, upravljavci cest ali ponudniki storitev prevoza potnikov po naročilu;
35. načrt prometne ureditve je načrt s področja prometnega inženirstva, katerega vsebina je določena s predpisi o podrobnejši vsebini projektne dokumentacije, povezane z graditvijo objektov;
36. načrt za postavitev objekta za oglaševanje je načrt s področja prometnega inženirstva, ki obsega lokacijske in tehnične prikaze objekta, preglednostne elemente ceste, cestnih priključkov in križišč v območju lokacije objekta ter druge tehnične rešitve, ki se nanašajo na objekt ali njegovo lokacijo;
37. naselje je poselitveno območje ob cesti, pozidano z najmanj desetimi stanovanjskimi ali poslovnimi stavbami, iz katerega se pešci in vozila lahko vključujejo v promet na tej cesti preko kategoriziranih ali nekategoriziranih cest, trgov, parkov ali drugih javnih površin; meja naselja je označena s predpisano prometno signalizacijo;
38. naprave za odvodnjavanje javne ceste so naprave za zbiranje, odvajanje, čiščenje oziroma preusmerjanje površinske in talne vode (npr. odvodni jarki, koritnice, mulde, drenaže, jaški, prepusti, kanalizacijski vodi in naprave, vodnjaki, ponikalnice);
39. nivo rednega vzdrževanja so predpisane enote mere za posamezna dela rednega vzdrževanja javne ceste in objektov na njej;
40. nedeljiv tovor je tovor, ki ga iz tehničnih razlogov ni mogoče deliti ali pa bi njegova delitev predstavljala nesorazmerno visoke stroške;
41. nekategorizirana cesta je zasebna cesta v lasti fizične oziroma pravne osebe, preko katere se na javno cesto navezujejo stavbna in kmetijska zemljišča;
42. nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, je zasebna cesta po kateri poteka promet na način in pod pogoji, kot jih v skladu s tem zakonom in zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, določi lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec;
43. objekt je enostaven, nezahteven, manj zahteven in zahteven objekt po predpisih o graditvi objektov;
44. objekt za oglaševanje je nepremični ali premični objekt, ki ga sestavlja njegova nosilna konstrukcija in konstrukcija za namestitvev oglasnega sporočila;
45. občinska cesta je javna cesta, namenjena povezovanju naselij v občini s povezovanjem naselij v sosednjih občinah, povezovanju naselij, delov naselij, naravnih in kulturnih znamenitosti in objektov v občini;
46. območje ceste je prostor cestnega zemljišča z varovalnimi pasovi in zračni prostor v višini 15 metrov pri državnih cestah, pri občinskih cestah pa 7 metrov, nad terenom;
47. območje križišča oziroma cestnega priključka je površina določena z mejami, znotraj katerih se spremenijo elementi in dimenzije prečnega profila krakov ceste ali znotraj katerih se spremenijo označbe na vozišču posameznih krakov ceste. Če se elementi ceste in označbe na vozišču ne spreminjajo, območje cestnega priključka sega do meje polja preglednosti;
48. območje umirjenega prometa je del ceste, cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen predvsem pešcem, in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;
49. območje za pešce je del ceste, cesta v naselju ali del naselja, ki je namenjen pešcem, in je kot tako označeno s predpisano prometno signalizacijo;

50. območje omejene hitrosti je del naselja, v katerem je zaradi specifične urbane rabe prostora in funkcije cest v tem prostoru, zaradi varnosti ranljivih udeležencev v prometu, hitrost omejena na 30 km/h in je označeno s predpisano prometno signalizacijo;
51. odstavni pas je del vozišča, ki je od prometnega pasu ločen z neprekinjeno črto in je namenjen ustavitvi motornih vozil v sili, pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, pa tudi vožnji motornih vozil;
52. odstavna niša je prometna površina namenjena ustavitvi udeležencev v prometu v sili, ki je od prometnega pasu ločena z ločilno vzdolžno črto ter označena s predpisano prometno signalizacijo;
53. obvozna cesta je cesta, s katero se nadomesti del ceste, ki poteka skozi naselje ali druge poselitvene površine, na katerih namenska raba ne dopušča površin za ceste določene funkcije;
54. osna obremenitev je del skupne mase, s katero os vozila na vodoravni površini obremenjuje podlago;
55. otok za pešce je dvignjena ali od cestišča kako drugače ločena površina na cestišču, namenjena postanku pešcev, ki prečkajo vozišče ceste;
56. parkirišče je prometna površina, ki je namenjena ustavljanju in parkiranju vozil;
57. pas za pešce je del vozišča, ki je označen z vzdolžno ločilno črto in je namenjen pešcem;
58. pas za parkiranje je označen vzdolžni del vozišča, ki je namenjen ustavitvi in parkiranju vozil v vzdolžni smeri z označenimi ali neoznačenimi parkirnimi mesti;
59. počivališče je s prometno signalizacijo označena servisna prometna površina, namenjena kratkemu postanku udeležencev cestnega prometa;
60. pločnik je del cestišča, ki ni v isti ravnini kot vozišče ali je od njega ločen kako drugače in je namenjen pešcem, ali pešcem in prometu koles ter mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, če je na njem označen kolesarski pas ali pa s prometno signalizacijo dovoljen promet kolesarjev;
61. pregledno polje je prostor ob križiščih in cestnih priključkih ter vzdolž ceste, v katerem je raba prostora omejena;
62. pregledna berma je prostor na notranji strani krivin za zagotovitev predpisane preglednosti, ki je potrebna zaradi poti ustavljanja, v katerem ja raba prostora omejena;
63. prehod za pešce je s predpisano prometno signalizacijo označena površina cestišča, ki je namenjena prehajanju pešcev čez vozišče in prometne površine, namenjene kolesarjem;
64. prehod za kolesarje je s predpisano prometno signalizacijo označena površina vozišča, ki je namenjena prehajanju kolesarjev čez vozišče;
65. primarna cesta je cesta, ki izpolnjuje pogoje za hitro cesto po tem zakonu, in glavna cesta I. reda, na kateri je povprečni letni dnevni promet večji od 10.000 vozil oziroma je delež vozil nad 3.500 kg največje dovoljene mase 12 odstotkov ali več, ter glavna cesta, ki je del vseevropskega cestnega omrežja
66. prometni pas je označen ali neoznačen vzdolžni del smernega vozišča, namenjen neovirani vožnji motornih vozil v eni vrsti, pod pogoji, določenimi z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, pa tudi kolesarjem, pešcem in drugim udeležencem cestnega prometa, če s prometno signalizacijo ni določeno drugače;
67. prometni pas za počasna vozila je označen prometni pas, namenjen vožnji vozil, ki zaradi počasne vožnje zmanjšujejo pretočnost prometa;
68. pospeševalni in zaviralni pas sta označena prometna pasova, namenjena pospeševanju vozil pri vključevanju na javno cesto oziroma zaviranju pri izključevanju z javne ceste;
69. prometna signalizacija je sklop prometnih znakov, tabel, označb in naprav, s katerimi se udeležencem cestnega prometa sporoča nevarnosti, omejitve, prepovedi in obveznosti na cesti ali njenem delu, jih vodi v prometu in jim daje potrebna prometna, turistična in druga obvestila;
70. prometna oprema so sredstva in naprave za zavarovanje udeležencev cestnega prometa zaradi grajenih ovir in dejavnikov naravnega okolja, urejanje prometa, zagotavljanje prometne varnosti in prisilno ustavljanje vozil;
71. prometna ureditev je način potekanja in vodenja prometa, ki ga za cesto ali njen del oziroma za naselje ali njegov del določi upravljavec ceste in ga označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo;
72. ranljivi udeleženci v prometu so nemotorizirani prometni udeleženci (npr. pešci, kolesarji), motoristi ter funkcionalno ovirane osebe;
73. redna vzdrževalna dela cest so dela, ki jih določajo predpisi s področja rednega vzdrževanja cest, s katerimi se zagotavlja potreben nivo vzdrževanja cest, ki zagotavlja pogoje za varno odvijanje prometa v vseh vremenskih razmerah;
74. regionalna cesta I. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju pomembnejših lokalnih središč in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
75. regionalna cesta II. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju lokalnih središč in navezovanju prometa na državne ceste enake ali višje kategorije; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;

76. regionalna cesta III. reda je državna cesta, namenjena prometnemu povezovanju lokalnih središč, pomembnih kulturnih, naravnih in turističnih znamenitosti državnega pomena ter obmejnih območij; njen sestavni del so tudi cestni priključki nanjo, če so zgrajeni;
77. rekonstrukcija ceste je spreminjanje tehničnih značilnosti obstoječe ceste, pri čemer se delno ali v celoti spreminjajo njeni konstrukcijski elementi, zmožljivost ali izvedejo druge njene izboljšave, deli trase ceste pa se zaradi izboljšanja geometrijskih elementov predstavljajo izven območja obstoječe ceste;
78. skupina vozil je med seboj povezana skupina najmanj enega vlečnega in najmanj enega priklopnega vozila, ki so v cestnem prometu udeležena kot celota;
79. skupna masa je masa vozila oziroma skupine vozil skupaj z maso tovora in oseb, ki so na oziroma v njem;
80. skupni prometni prostor je cesta s posebej grajenim cestiščem, ki je namenjena skupni uporabi udeležencev cestnega prometa v skladu z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, in je označena s predpisano prometno signalizacijo;
81. spremljevalec izrednega prevoza oziroma spremljevalka izrednega prevoza (v nadaljnjem besedilu: spremljevalec izrednega prevoza) je oseba, ki je usposobljena za spremljanje izrednih prevozov;
82. srednji ločilni pas je vzdolžni del cestišča, s katerim sta fizično ločeni smerni vozišči;
83. steza za pešce je s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo označena javna pot, namenjena pešcem in drugim posebnim prevoznim sredstvom;
84. storitev ITS je vsaka storitev, namenjena zagotavljanju aplikacije ITS v organizacijskem in delovnem okviru, ki je namenjena izboljšanju varnosti uporabnikov, učinkovitosti, udobju oziroma poenostavitvi ali podpori prevozov in potovanj;
85. stranski ločilni pas je vzdolžni del vozišča, s katerim so prometne površine za druge namene fizično ločene od vozišča;
86. svetlobna vitrina je objekt za obveščanje in oglaševanje, ki je osvetljen z notranje strani in katerega neto oglasna površina znaša največ 2,1 m²;
87. špediter je pravna ali fizična oseba, ki je na tovarnem listu ali enakovredni prevoznici listini navedena kot špediter, oziroma pravna ali fizična oseba, v imenu in za račun katere se s prevoznim podjetjem sklene pogodba o prevozu;
88. robni pas je del vozišča, ki ohranja stabilnost voziščne konstrukcije in je namenjen označevanju horizontalne prometne signalizacije;
89. tranzit je prevoz območja omejene uporabe javne ceste, označenega s predpisano prometno signalizacijo;
90. uporabnik ITS je vsak uporabnik aplikacij in storitev ITS, vključno s potniki, ranljivimi udeleženci v prometu, uporabniki in upravljavci cest, upravljavci voznih parkov ter upravljavci gasilskih oziroma drugih reševalnih ali intervencijskih služb za nujno pomoč;
91. varstvo javne ceste sestavljajo ukrepi, ki so potrebni zaradi zaščite ceste in varnosti njenih uporabnikov ter zaradi omejevanja dopustnih posegov v cesto in njen varovalni pas;
92. varovalni pas je prostor ob javni cesti, v katerem je raba prostora omejena;
93. varovalni pas za postavljanje objektov za oglaševanje ob državni cesti je prostor ob državni cesti v širini 50 m obojestransko od meje območja ceste;
94. varovano parkirišče je servisna prometna površina na omrežju avtocest na približno vsakih 100 km, namenjena zagotavljanju parkirnih površin za gospodarske uporabnike ceste, z zagotovljenim varovanjem;
95. vozišče je del cestišča, ki ga sestavljajo prometni pasovi, odstavniki pasovi, odstavnice niše in robni pasovi ter kolesarski pasovi in pasovi za pešce, če so na njem ločene površine za kolesarje in pešce;
96. vzdrževalna dela so dela v okviru meje cestnega zemljišča, s katerimi se ne spremeni zmožljivost ceste, velikost njenih posameznih delov, obseg napeljav, naprav in opreme ter druge infrastrukture. Obsegajo vzdrževanje vseh delov ceste, zamenjavo konstrukcijskih elementov ceste, ki se nadomestijo z enakimi konstrukcijskimi elementi, ter digitalizacijo za vodenje prometa in varnost ceste;
97. vzdrževalna dela v javno korist je izvedba gradbenih in drugih del, povezanih z gradnjo in varnostjo ceste v območju javne ceste, s katerimi se spremeni zmožljivost ceste, velikost njenih posameznih delov, obseg napeljav, naprav in opreme ter druge gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo;
98. zabojnik je tovarni zaboj take konstrukcije, da je uporaben za večkratno uporabo, ima možnost zlaganja drug na drugega in je opremljen s pripravami za prekladanje z enega na drug način prevoza (npr. s cestnega na železniški prevoz in obratno);
99. začasna cesta je cesta, po kateri se začasno izvaja promet pod posebnimi pogoji, kadar zaradi izvajanja del ali odprave posledic naravnih nesreč in drugih izrednih dogodkov na javni cesti promet po tej cesti ni mogoč;
100. zamenljivo tovarišče je tovarna enota, prirejena meram tovarnega vozila in opremljena s pripravami za prekladanje z enega na drug način prevoza (npr. s cestnega na železniški prevoz in obratno).

(2) Drugi izrazi, uporabljeni v tem zakonu, pomenijo enako kot izrazi, opredeljeni v predpisih, ki urejajo pravila cestnega prometa, motorna vozila, voznike in gradnjo.

3. člen

(pojem in status javnih cest in stvarne pravice na javni cesti)

(1) Javne ceste so prometne površine, ki so splošnega pomena za promet in jih lahko vsak prosto uporablja na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste in pravila cestnega prometa.

(2) Javne ceste so javno dobro in so izven pravnega prometa. Na njih ni mogoče pridobiti lastninske pravice s priposestvom ali drugih stvarnih pravic.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je na cestnem zemljišču mogoče pridobiti stvarno služnost na podlagi pravnega posla za gradnjo objektov gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo ter vodov, ki predstavljajo minimalno komunalno oskrbo stavb, pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo ceste, in predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države, pokrajin in občin.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena je mogoče na cestnem zemljišču ustanoviti stvarno služnost za gradnjo cestnega priključka in nepravo služnost, ki ne posega v prosti profil ceste. Medsebojne pravice in obveznosti med upravljavcem ceste in služnostnim upravičencem se uredijo s pogodbo.

(5) Ne glede na drugi odstavek tega člena je mogoče ustanoviti stavbno pravico na servisnih prometnih površinah javnih cest. Na zemljiščih, objektih in napravah za opravljanje dejavnosti vzdrževanja avtocest in hitrih cest ali za opravljanje spremljajočih dejavnosti je mogoče pridobiti lastninsko pravico pod pogoji, ki jih določa zakon.

(6) Stvarna in neprava služnost na cestnih zemljiščih sta odplačni.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek je stvarna služnost na cestnih zemljiščih ki so v lasti države, v korist občin neodplačna, če gre za gradnjo objektov, ki neposredno služijo izvajanju obvezne gospodarske javne službe lokalnega pomena. V primeru nastanka stvarne služnosti na cestnih zemljiščih, ki so v lasti občine, zaradi gradnje državnih cest občina ni upravičena do nadomestila.

(8) Na vozišču javne ceste je za izvedbo športnih in drugih prireditev mogoče pridobiti pravico začasne uporabe v skladu s predpisi o stvarnem premoženju države in samoupravnih lokalnih skupnosti, ki urejajo oddajo nepremičnega premoženja v najem.

(9) Na prometnih površinah zunaj cestišča javne ceste in na površinah ob njem je za opravljanje sezone gospodarske dejavnosti mogoče pridobiti posebno pravico uporabe.

(10) Ne glede na drugi odstavek tega člena se lahko površine na cestnem zemljišču, ki niso prometne površine, obremenijo s stvarnimi pravicami ali na njih pridobijo pravice o posebni uporabi v skladu s predpisi, ki urejajo ravnanje s stvarnim premoženjem države in samoupravnih lokalnih skupnosti.

4. člen

(skupna javna cesta)

(1) Skupna javna cesta poteka na območju Republike Slovenije in v sosednji državi po zemljiščih, ki so v lasti Republike Slovenije ali občine, v sosednji državi pa so v javni uporabi. Skupna javna cesta je javno dobro in je izven pravnega prometa na način in pod pogoji iz prejšnjega člena.

(2) Skupno javno cesto lahko prosto uporablja vsak na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste in varnost prometa na njih. Vlada s sklepom, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določi skupno javno cesto, pri čemer določi tudi, kateri vrsti prometa je namenjena.

(3) Za gradnjo, rekonstrukcijo ali prevzem skupne javne ceste se lahko lastninska pravica na nepremičnini odvzame ali omeji v skladu z zakonom, ki ureja razlastitev ali omejitev lastninske pravice v javno korist na javnih cestah. Razlastitveni upravičenec je Republika Slovenija ali občina. Pri pridobivanju nepremičnin za posamezno skupno javno cesto, če bodo nepremičnine v lasti Republike Slovenije, vlada s sklepom določi organ, ki zastopa razlastitvenega upravičenca.

(4) Sestavina zahteve za razlastitev ali omejitev lastninske pravice na skupni javni cesti je tudi listina, s katero upravljavec oziroma tuji organ potrjuje kategorizacijo ceste.

(5) V postopkih v zvezi s skupno javno cesto ali prometom na njej se uporabljajo določbe predpisov, ki se nanašajo na javne ceste v Republiki Sloveniji, če ni z mednarodnim sporazumom določeno drugače.

(6) Gradnja, upravljanje, vzdrževanje, varstvo infrastrukture ter nadzor nad stanjem ceste in varnostjo prometa na njej ter druga vprašanja v zvezi z obratovanjem skupne javne ceste se uredijo z mednarodnim sporazumom ali sporazumom med upravljavcema ceste iz obeh držav, kadar gre za obstoječe meje.

5. člen (uporaba javnih cest)

(1) Javne ceste se lahko uporabljajo le za cestni promet, za druge namene pa samo v primerih ter na način in pod pogoji, določenimi s predpisi, ki urejajo javne ceste.

(2) Uporaba javne ceste, s katero se zasede cestišče z namenom oviranja ali preprečevanja prometa na njej, je prepovedano.

(3) Z globo 400 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(4) Z globo 4.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 400 eurov.

6. člen (prepovedi ogrožanja varne uporabe javne ceste)

(1) Prepovedano je izvajati ali opustiti kakršna koli dela na javni cesti, na zemljiščih ali na objektih ob javni cesti, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožala, ovirala ali zmanjšala varnost prometa na njej.

(2) Prepovedano je:

1. na ali in v cestno telo javne ceste odvajati meteorno vodo, odplake ali druge tekočine;
2. na cestnem zemljišču javne ceste:
 - puščati živali brez nadzorstva, napajati živali v obcestnih jarkih, pasti živino ali graditi napajališča za živali;
 - nameščati in uporabljati luči ali druge svetlobne naprave, ki bi lahko zmanjšale varnost prometa;
 - postavljati ograje, stebričke, oporne in podporne zidove, zasaditi živo mejo, drevje, druge visoke nasade ali poljščine, nameščati ali odlagati material ali predmete;
 - po brežinah ceste spuščati kamenje, drug material ali predmete;
 - nasipati zemljišča, če bi to lahko oviralo nemoteno in varno odvijanje cestnega prometa;
 - postavljati nagrobne plošče in druga spominska znamenja;
 - namerno zažigati travo, les ali druge odpadne snovi;
 - odvajati odplake in druge tekočine;
 - ovirati odtekanje vode;
3. na cestišču javne ceste:
 - razsipati sipek material, razen posipnih materialov v času izvajanja zimske službe, nanašati blato ali ga kako drugače onesnaževati;
 - puščati sneg ali led, ki pade ali zdrsne nanj;
 - odlagati sneg, razen odlaganja snega zaradi izvajanja zimske službe;
 - onesnažiti cestišče z olji in mazili ali drugimi snovmi;
 - vlačiti hlode, veje, skale in podobne predmete kot tudi pluge, brane in drugo kmetijsko orodje ter druge dele tovara.

(3) Pred vključitvijo vozila v promet na javni cesti s kolovozne poti, ne kategorizirane ceste, kmetijskega zemljišča ali območja izvajanja del, voznik odstrani s površine koles vozila oziroma vozila material, s katerim bi se lahko onesnažilo vozišče (npr. zemlja, blato).

(4) Prepovedano je poškodovati, odstraniti, prestaviti, zakriti ali kakor koli spremeniti prometno signalizacijo, prometno opremo ter cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju in nadzoru prometa, zaščititi ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa na javnih cestah.

(5) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste brez odlašanja odstrani s ceste vse ovire ali druge posledice ravnanj, ki bi lahko škodovala cesti ali ogrožale, ovirale ali zmanjšale varnost prometa na njej. Če to ni

mogoče, oviro ali nastalo nevarno mesto na cesti do njihove odprave zavaruje s predpisano prometno signalizacijo ter o oviri in drugih posledicah prepovedanih ravnanj brez odlašanja obvesti pristojni inšpekcijski organ za ceste in upravljavca ceste. Povzročitelj ovire ali nevarnega mesta in ostali udeleženci, ki se nahajajo na nevarnem mestu na cesti, upoštevajo navodila izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Vse stroške odstranitve ovir ali drugih posledic prepovedanih ravnanj ali zavarovanja ovir ali nevarnih mest na cesti poravnava povzročitelj ovire ali nevarnega mesta na cesti, upravljavec ceste pa ima zaradi izterjave nastalih stroškov izvajanja te določbe pravico do brezplačnega pridobivanja podatkov, ki omogočajo identifikacijo lastnika oziroma uporabnika motornega vozila (osebno ime oziroma firma, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža, EMŠO), iz evidence registriranih vozil, ki se vodi v skladu z zakonom, ki ureja motorna vozila. Če povzročitelj ni znan ali ga ni mogoče identificirati, gredo stroški v breme rednega vzdrževanja ceste.

(6) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s tem členom.

(7) Z globo 4.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s tem členom, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki opusti ukrepe, predpisane v petem odstavku tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

7.člen

(odstranitev poškodovanih ali pokvarjenih vozil z avtocest in hitrih cest)

(1) Upravljavec avtocest oziroma hitrih cest je na cestah v njegovem upravljanju odgovoren za izvajanje storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil.

(2) Ne glede na peti odstavek prejšnjega člena in zakon, ki ureja pravila cestnega prometa, lahko upravljavec avtocest oziroma hitrih cest za izvajanje storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3.500 kg, ne glede na največjo dovoljeno maso priklopnega vozila, izbere izvajalca odvoza vozil na podlagi postopka javnega naročanja po zakonu, ki ureja javna naročila.

(3) Če je za upravljavca avtocest oziroma hitrih cest bolj gospodarno, lahko izvajalca odvoza vozil ne glede na prejšnji odstavek izbere ob upoštevanju četrtega in petega odstavka tega člena in zakona, ki ureja nekatere koncesijske pogodbe, ter z njim sklene koncesijsko pogodbo za obdobje pet let.

(4) Upravljavec avtocest oziroma hitrih cest v javnem razpisu poleg območij opravljanja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, tehničnih zahtev in pogojev, določi tudi najvišje cene, ki jih smejo izvajalci odvoza vozil zaračunati uporabnikom za odstranitev poškodovanega ali pokvarjenega vozila. Najvišje cene odstranitve poškodovanih in pokvarjenih vozil se objavijo na spletni strani upravljavca avtocest oziroma hitrih cest.

(5) Pravni subjekt, ki sodeluje v postopku izbire izvajalcev odvoza vozil, k svoji ponudbi predloži ustrezna dokazila, ki dokazujejo, da izpolnjuje zlasti naslednje pogoje:

- ima na dan oddaje ponudbe najmanj dve leti izkušenj pri opravljanju dejavnosti odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil na javnih cestah;
- je imel v obdobju zadnjih dveh let pred oddajo ponudbe, ko je opravljal dejavnost odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil na javnih cestah, in na dan oddaje ponudbe, najmanj dve vozili, namenjeni odstranjevanju vozil 3.500 kg skupne mase, najmanj eno vozilo, namenjeno odstranjevanju vozil 7.500 kg skupne mase, in najmanj eno vozilo, namenjeno odstranjevanju vozil 44.000 kg skupne mase;
- imajo na dan oddaje ponudbe on in njegovi morebitni partnerji, s katerimi želi izvajati storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, poravnane vse zapadle finančne in davčne obveznosti do Republike Slovenije, in niso na listi ponudnikov z negativnimi referencami za javno naročanje;
- imajo na dan oddaje ponudbe on in njegovi morebitni partnerji, s katerimi želi izvajati storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, poravnane vse finančne obveznosti do upravljavca avtocest oziroma hitrih cest;
- ne smejo biti na dan oddaje ponudbe on ali njegovi morebitni partnerji, s katerimi želi izvajati storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, pravnomočno obsojeni za kazniva dejanja pri opravljanju dejavnosti odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil na javnih cestah;

- njemu in njegovim morebitnim partnerjem, s katerimi želi izvajati storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil, v zadnjih petih letih do dneva oddaje ponudbe, ni predčasno prenehala katera koli pogodba, ki jo je imel sklenjeno z upravljavcem avtocest oziroma hitrih cest zaradi nespoštovanja pogodbenih obveznosti.

(6) Izbrani izvajalec odvoza vozil izpolnjuje pogoje iz druge in tretje alineje prejšnjega odstavka ves čas izvajanja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil na avtocestah in hitrih cestah.

(7) Izvajalec odvoza vozil opravlja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil v skladu s pogodbo, ki jo sklene z upravljavcem avtocest oziroma hitrih cest, in odredbami ter navodili, ki jih poda pooblaščen osebja upravljavca avtocest oziroma hitrih cest.

(8) Odstranitev pokvarjenega ali poškodovanega vozila z avtoceste in hitre ceste odredi za to pooblaščen osebja upravljavca avtocest oziroma hitrih cest in jo izvajalec odvoza vozil opravi v skladu z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa, in sicer vozilo odpelje do najbližjega kraja izven avtoceste ali hitre ceste, kjer je mogoče okvaro odpraviti. Če okvare tam ni mogoče odpraviti, pa do najbližjega varovanega parkirišča izvajalca odvoza vozil.

(9) Ne glede na določbe tega člena je vozniku ali lastniku poškodovanega ali pokvarjenega vozila dovoljen odvoz njegovega vozila s počivališča avtoceste ali hitre ceste v skladu z zakonom, ki ureja pravila cestnega prometa.

(10) Če je za posamezno območje opravljanja storitve odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil izbranih več izvajalcev odvoza vozil, opravi odstranitev poškodovanega ali pokvarjenega vozila tisti izvajalec odvoza vozil, ki ga upravljavec avtocest oziroma hitrih cest določi za njegovo odstranitev na podlagi razporeda tedenskega dežurstva na posameznem območju opravljanja storitev odstranjevanja poškodovanih ali pokvarjenih vozil.

(11) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki odstrani vozilo, katerega največja dovoljena masa presega 3.500 kg, ne glede na največjo dovoljeno maso priklopnega vozila, v nasprotju s tem členom.

(12) Z globo 4.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.000 eurov.

8. člen (uporaba nekategoriziranih cest)

(1) Na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, je promet dovoljen le na način in pod pogoji, kot jih določijo lastniki ali od njih pooblaščen upravljavci teh prometnih površin.

(2) Na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, je promet urejen in označen v skladu s predpisi o javnih cestah.

(3) Nekategorizirana cesta, ki se uporablja za javni cestni promet, se vzdržuje tako, da jo lahko, ob upoštevanju prometnih pravil in vremenskih pogojev za odvijanje prometa, varno uporabljajo vsi uporabniki cest, ki jim je namenjena.

(4) Drugi in tretji odstavek tega člena se ne uporabljata za gozdno cesto in nekategorizirano cesto.

(5) Gradnjo, vzdrževanje, označitev in uporabo gozdnih cest urejajo predpisi o gozdovih.

(6) Pri priključevanju nekategorizirane ceste na javno cesto velja nekategorizirana cesta za neprednostno. Cestni priključek nekategorizirane ceste na javno cesto se označi s predpisano prometno signalizacijo, razen individualnega cestnega priključka do zemljišč in priključka poti brez zgrajenega vozišča. Dovoz na takšno cesto je lahko preprečen tudi z zapornico ali drugo fizično oviro.

(7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec ceste, ki ravna v nasprotju z drugim ali tretjim odstavkom tega člena.

(8) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek lastnik nekategorizirane ceste, ki ravna v nasprotju s šestim odstavkom tega člena.

9. člen
(obveščanje o spremembi prometne ureditve na cesti)

(1) O vsaki načrtovani spremembi prometne ureditve na javni cesti ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, upravljavec ceste oziroma lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec nekategorizirane ceste, ki se uporablja za javni cestni promet, obvesti policijo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in v primeru poteka ceste skozi naselje tudi pristojno občinsko redarstvo najmanj pet dni pred spremembo.

(2) Z globo 1.000 eurov se kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opusti obveščanje, predpisano v prejšnjem odstavku, njihova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

10. člen
(videonadzor prometa)

(1) Upravljavec ceste ima za namen vodenja, urejanja, upravljanja in nadzora prometa, zagotavljanja informacij o prometu, o stanju cest in razmerah na cestah, zaščite ceste in preprečevanja škodljivih emisij prometa pravico slikovno snemati vozila na cestah v njegovem upravljanju (v nadaljnjem besedilu: videonadzor prometa).

(2) Upravljavec ceste opremi cesto ali njen del, na katerem izvaja videonadzor prometa, z vidnimi in razločno objavljenimi obvestili, ki omogočajo, da se udeleženci cestnega prometa seznani z njegovim izvajanjem najpozneje, ko se začne izvajati videonadzor prometa.

(3) Upravljavcu ceste ni treba opremiti ceste ali njenega dela z oznakami iz prejšnjega odstavka, če videonadzor prometa ne omogoča prepoznave vozila oziroma udeleženca cestnega prometa.

(4) Zbirka posnetkov videonadzora prometa iz prvega odstavka tega člena vsebuje posnetek vozila oziroma udeleženca cestnega prometa, kraj, datum in čas posnetka.

(5) Pri pridobivanju, zbiranju, obdelovanju in vodenju osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka upravljavec ceste ravna v skladu z določbami zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(6) Upravljavec ceste lahko podatke iz četrtega odstavka tega člena posreduje drugim organom, če tako določa poseben zakon.

(5) Podatke iz četrtega odstavka tega člena hrani upravljavec ceste najdlje šest dni od njihove pridobitve. Po poteku roka iz prejšnjega stavka se podatki zbrisajo.

II. SKUPNE DOLOČBE O GRADNJI, VZDRŽEVANJU, UPRAVLJANJU IN VARSTVU JAVNIH CEST

11. člen
(sestavni deli ceste)

(1) Cesto v okviru cestnega zemljišča ali kot samostojne funkcionalne celote sestavljajo:

- cestno telo;
- cestišče;
- brežine ceste;
- cestni objekti;
- prometna signalizacija in prometna oprema;
- cestni priključki do meje cestnega zemljišča;
- naprave za odvodnjavanje ceste in čiščenje odpadnih vod;
- servisne prometne površine (npr. počivališča, parkirišča, avtobusna postajališča, obračališča, površine za nadzor prometa);
- intervencijske površine ter dovozne intervencijske ceste do posameznih delov vozišč in cestnih objektov;
- objekti za vzdrževanje in nadzor cest.

(2) Upravljavec ceste lahko v okviru cestnega zemljišča vgrajuje in postavlja cestne naprave in druge ureditve, ki so namenjene varnosti, vodenju, urejanju, upravljanju in nadzoru prometa, zagotavljanju

informacij o prometu, stanju cest in razmerah na cestah, zaščititi ceste ter preprečevanju škodljivih emisij prometa.

12. člen (gradnja in vzdrževanje javnih cest)

- (1) Gradnja in vzdrževanje javnih cest je v javnem interesu.
- (2) Gradnja javne ceste obsega celovito izvedbo gradnje objekta, vključno z izvedbo povezanih prostorskih ureditev, potrebnih za njeno dokončanje.
- (3) Javne ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo na način in pod pogoji, kot jih določajo predpisi, ki urejajo ceste, varstvo okolja, prostorsko načrtovanje, gradnjo objektov, zaščito in reševanje ob prometnih in drugih nesrečah ter tiste tehnične smernice, katerih uporaba je obvezna.
- (4) Javne ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo tako, da je zagotovljeno neovirano gibanje funkcionalno oviranih oseb.
- (5) Za izvajanje zaščite in reševanja ob prometnih in drugih nesrečah imajo javne ceste zagotovljene intervencijske dostope do posameznih delov vozišč in cestnih objektov. Intervencijske poti niso v uporabi za javni cestni promet.
- (6) Če javne ceste ali njenega dela zaradi prostorskih, okoljevarstvenih, tehničnih ali ekonomskih razlogov, varstva kulturne dediščine, posebno težkih terenskih razmer ali drugih posebej utemeljenih razlogov (npr. urejanje skupnega prometnega prostora) ni mogoče načrtovati, projektirati ali graditi z elementi, ki v celoti ustrezajo njenemu prometnemu pomenu in vrstam prometa, ki jim je namenjena, se lahko načrtuje, projektira ali gradi s slabšimi elementi. Za vsa odstopanja se v postopku načrtovanja in projektiranja izvede primerjava z rešitvami, skladnimi s predpisi s področja projektiranja cest. Predlagane rešitve, ki odstopajo od predpisanih s predpisi, ki urejajo projektiranje javnih cest, upravljavec ceste posebej utemelji in s pisno izjavo presojevalca varnosti cest ali presojevalke varnosti cest (v nadaljnjem besedilu: presojevalec varnosti cest) izkaže, da je kljub načrtovanju, projektiranju ali gradnji ceste ali njenega dela s slabšimi elementi zagotovljena varnost ceste. Predlagane rešitve odobri za državne ceste minister, pristojen za promet, za občinske ceste pa župan.
- (7) Minister, pristojen za promet, v soglasju z ministrom, pristojnim za prostorske in gradbene zadeve, predpiše pravila o projektiranju in gradnji cest.
- (8) Minister, pristojen za promet, predpiše pravila o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah, o zaporah na cestah, pravila za postavljanje naprav in ukrepov za umirjanje cestnega prometa ter vzdrževanje cest.

13. člen (tehnične specifikacije za javne ceste)

- (1) Pri projektiranju, gradnji in vzdrževanju javnih cest ter določanju prometne ureditve na javnih cestah se uporabljajo tehnične specifikacije v skladu s tem členom.
- (2) Tehnične specifikacije pripravljajo tehnični odbori, ki jih izmed strokovnjakov s področja, ki se ureja s tehnično specifikacijo, imenuje direkcija, pristojna za infrastrukturo (v nadaljnjem besedilu: direkcija). Za direkcijo opravlja naloge organiziranja, koordiniranja in vodenja priprave tehničnih specifikacij družba, ki kot notranji izvajalec opravlja inženirsko dejavnost in tehnično svetovanje za Republiko Slovenijo in njene organe. Edini ustanovitelj in družbenik te družbe je Republika Slovenija. Poslovni delež družbe se ne more deliti ali prenesti na drugo osebo. Ne glede na zakon, ki ureja Slovenski državni holding, upravlja z deležem Republike Slovenije in uresničuje pravice Republike Slovenije kot družbenika v tej družbi Vlada Republike Slovenije. Za spremljanje kapitalske naložbe je pristojno ministrstvo, pristojno za promet.
- (3) Minister, pristojen za promet, določi stroške dela tehničnih odborov in imenuje koordinacijski odbor, ki usmerja in spremlja delo tehničnih odborov.
- (4) Tehnične specifikacije izda minister, pristojen za promet, v obliki priporočila.
- (5) Tehnične specifikacije so javnosti dostopne na spletni strani ministrstva, pristojnega za promet.

(6) Če minister, pristojen za promet, oceni, da je potrebna obvezna uporaba tehnične specifikacije, jo izda kot predpis.

(7) Če se s tehnično specifikacijo posega na področje, ki ga urejajo predpisi o urejanju prostora oziroma graditvi objektov, minister, pristojen za promet, pred izdajo tehnične specifikacije pridobi mnenje ministrstva, pristojnega za prostor in graditev objektov.

(8) Minister, pristojen za promet, predpiše postopke za izdajanje tehničnih specifikacij.

14. člen (koncesija za gradnjo javne ceste)

(1) Za gradnjo javne ceste se lahko pravni ali fizični osebi podeli koncesija.

(2) Koncesija iz prejšnjega odstavka se podeli v skladu z zakonom, ki ureja javno-zasebno partnerstvo.

(3) Če je s koncesijsko pogodbo za gradnjo javne ceste določeno, da jo koncesionar določen čas po njeni izgradnji upravlja, se v tej pogodbi, poleg pravic in obveznosti v zvezi z upravljanjem, uredijo tudi pravice in obveznosti v zvezi z vzdrževanjem te ceste.

(4) Koncesionarju iz prejšnjega odstavka se lahko podeli javno pooblastilo za izdajo soglasij in dovoljenj iz 29., 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83. in 89. člena tega zakona.

15. člen (pridobitev stvarnih pravic na nepremičninah za gradnjo javnih cest in ukrepov na njih)

(1) Zaradi gradnje javne ceste se lahko v skladu z zakonom lastninska pravica na nepremičnini odvzame ali obremeni.

(2) Če je treba zaradi izvedbe vzdrževalnih del v javno korist na javni cesti izvesti razlastitev ali obremenitev lastninske pravice na nepremičnini, se javna korist za to razlastitev oziroma obremenitev lastninske pravice ugotovi s sklepom vlade oziroma občinskega sveta. Predlog za izdajo sklepa vsebuje dokazilo o skladnosti načrtovane izvedbe del s prostorskim aktom občine, grafičen prikaz obsega in vrste del na zemljiščih, načrt parcelacije ter seznam nepremičnin s površinami in utemeljitev javne koristi.

(3) Če bi bila izvedba ukrepov, ki so potrebni zaradi varstva pred hrupom in drugimi emisijami prometa, bolj učinkovita in ekonomična na sosednjih nepremičninah kot izvedba na cestnem zemljišču, se lahko na podlagi pravnega posla z lastnikom nepremičnine ustanovi stvarna služnost.

16. člen (postopki za določitev in označitev meje ceste)

(1) Meja ceste se določi na podlagi prostorskega akta države oziroma občine, na podlagi načrta parcelacije iz sklepa o ugotovitvi javne korist (v nadaljnjem besedilu: parcelacijski akt) ali po zunanjem robu cestnega zemljišča.

(2) Meja ceste, ki poteka po delu meje parcele, se določi v postopkih urejanja mej.

(3) Meja ceste, ki ne poteka po delu meje parcele, se določi v postopkih spreminjanja mej.

(4) Postopki urejanja in postopki spreminjanja mej za določitev meje ceste ter postopki za označitev meje se izvedejo kot storitev v skladu z zakonom, ki ureja geodetsko dejavnost, zakonom, ki ureja evidentiranje nepremičnin, v skladu z določbami tega člena in 17. člena tega zakona.

(5) Postopki urejanja in spreminjanja mej za določitev meje ceste in postopki za označitev meje ceste ter evidentiranje sprememb v zemljiškem katastru se izvedejo na podlagi zahteve upravljavca ceste ali lastnika parcele, v primeru gradnje nove ceste pa na zahtevo pravne ali fizične osebe, ki je investitor po zakonu, ki ureja graditev objektov (v nadaljnjem besedilu: investitor ceste). Zahtevi mora biti priložen elaborat določitve meje ceste.

(6) Stranke v postopkih urejanja mej in postopkih spreminjanja mej za določitev meje ceste so lastniki parcel in upravljavec oziroma investitor ceste.

(7) Lastniku parcel, ki je neznan ali katerega naslov je neznan ali je umrl in dediči niso znani, se v postopku za določitev meje ceste in v postopku za evidentiranje sprememb določi začasni zastopnik ob smiselni uporabi zakona, ki ureja evidentiranje nepremičnin. Vloga za določitev in akt o določitvi začasnega zastopnika v postopku za določitev meje ceste sta takse prosta.

(8) Za označitev meje ceste ni potrebno soglasje lastnikov sosednjih parcel.

17. člen

(določitev meje ceste v postopkih spreminjanja mej)

(1) Če se meja ceste določi v postopku spreminjanja mej, se določijo samo lomi meje ceste. Če se meja ceste začne ali konča na meji parcele, mora biti v tem delu meja parcele urejena.

(2) Meja ceste se evidentira v zemljiškem katastru kot več novih delov mej parcel, pri čemer se za evidentiranje teh delov uporabijo lomi ceste in obstoječe meje parcel iz zemljiškega katastra. Novi deli meja se evidentirajo kot urejeni deli v zemljiškem katastru. Označitev meje ceste v naravi se izvede na zahtevo upravljavca ali investitorja ceste.

(3) Če se meja ceste določi na podlagi parcelacijskega akta, se lahko ne glede na določbe tega zakona in zakona, ki ureja evidentiranje nepremičnin, parcelacija izvede kot določitev parcelnih števil (v nadaljnjem besedilu: parcelacija v pisarni), pri čemer se potek meje ceste določi na podlagi podatkov iz parcelacijskega akta. Stranke v postopku parcelacije v pisarni je treba predhodno seznaniti s potekom meje ceste v naravi, ni pa jih treba zaslišati in seznaniti z dejstvi pred izdajo odločbe o evidentiranju parcelacije v pisarni. Odločba o evidentiranju parcelacije v pisarni se izda na podlagi skrajšanega ugotovitvenega postopka. Pritožba zoper odločbo o parcelaciji v pisarni ne zadrži evidentiranja te parcelacije v zemljiškem katastru. V zemljiškem katastru se novi deli meje parcel, ki predstavlja mejo ceste, ne evidentirajo kot urejeni deli meje parcel.

(4) Če se določa meja ceste obstoječi cesti, ki ni evidentirana v zemljiškem katastru, se jo določi po zunanjem robu cestnega zemljišča (v nadaljnjem besedilu: parcelacija na terenu). Mejo ceste določi upravljavec ceste na terenu ob upoštevanju kriterijev za določitev cestnega zemljišča. Na mejno obravnavo, ki se izvede v postopku parcelacije na terenu, geodetsko podjetje povabi vse stranke postopka iz šestega odstavka prejšnjega člena vsaj osem dni pred njeno izvedbo. Za stranke, ki se postopka parcelacije na terenu niso udeležile, geodetsko podjetje dokaže, da so bile pravilno vabljene. Dokazilo mora biti izkazano v elaboratu parcelacije. Nenavzočnost pravilno vabljenih strank ali njihovo nestrinjanje z določitvijo meje ceste po zunanjem robu cestnega zemljišča ne zadrži izdaje odločbe o evidentiranju parcelacije v zemljiškem katastru. Strank ni treba zaslišati in jih seznaniti z dejstvi pred izdajo odločbe o evidentiranju parcelacije na terenu. Odločba o evidentiranju parcelacije na terenu se izda na podlagi skrajšanega ugotovitvenega postopka.

18. člen

(stanje javnih cest ter prometne signalizacije in prometne opreme)

(1) Javne ceste se redno vzdržujejo tako, da jih lahko ob upoštevanju prometnih pravil in vremenskih pogojev za odvijanje prometa varno uporabljajo vsi uporabniki cest, ki so jim namenjene.

(2) Prometna signalizacija in prometna oprema javnih cest se postavi in označi v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, in tako, da je dobro vidna. Biti mora redno vzdrževana in ob vsakem uničenju, poškodovanju ali odstranitvi zamenjana, nadomeščena ali ponovno označena.

(3) Z globo 1.000 eurov se za prekršek kaznuje izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

19. člen

(redno vzdrževanje javnih cest)

(1) Redno vzdrževanje javnih cest je obvezna gospodarska javna služba, ki obsega vzdrževalna dela za ohranjanje javnih cest v stanju, ki zagotavlja varnost in prevoznost javnih cest, nadzor nad stanjem javnih cest in cestnega zemljišča ter vzpostavitev prevoznosti cest ob naravnih in drugih nesrečah (v nadaljnjem besedilu: redno vzdrževanje javnih cest).

(2) Minister, pristojen za promet, predpiše vrsto in način izvedbe rednih vzdrževalnih del na javnih cestah ter nivo rednega vzdrževanja javnih cest.

(3) Način izvajanja gospodarske javne službe rednega vzdrževanja državnih cest določi vlada, občinskih cest pa občina.

20. člen
(nujna vzdrževalna dela ob stavki)

- (1) Izvajalec rednega vzdrževanja cest ob stavki svojih delavcev zagotovi najmanj:
- nadzor nad prevoznostjo in usposobljenostjo cest za varen promet z rednimi pregledi cest v obsegu in pogostnosti, ki sta določena za posamezno kategorijo ceste;
 - zavarovanje nevarnih mest na cesti, če ugotovljenih pomanjkljivosti, ki ogrožajo promet na njej, izvajalec pregleda ne more takoj odpraviti;
 - izvedbo ukrepov za zavarovanje ceste, katerih opustitev bi lahko povzročila poškodbe ceste ali ogrozila življenja ljudi in živali ter povzročila veliko gospodarsko škodo;
 - pripravljenost za ukrepanje ob grozeči naravni nesreči, vzpostavljanje prometne signalizacije ter odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč na javnih cestah;
 - prevoznost cest v zimskem času najmanj v obsegu, ki omogoča odvijanje prometa ob uporabi zimske opreme;
 - zagotavljanje tekočih podatkov o stanju in prevoznosti cest.

(2) Z globo 1.000 evrov se kaznuje izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 evrov.

21. člen
(vzdrževalna dela, vzdrževalna dela v javno korist, rekonstrukcija in novogradnja cest)

(1) Po izvedbi vzdrževalnih del izvajalec del najpozneje v 30 dneh po končanju del poda upravljavcu ceste pisno izjavo o dokončanju del. Po prejemu izjave upravljavec ceste z izvajalcem in nadzornikom del opravi pregled izvedenih del. Vzdrževalna dela se zaključijo s sklepom upravljavca ceste.

(2) V okviru vzdrževalnih del v javno korist se lahko zgradijo tudi drugi objekti, ki jih pogojujejo načrtovana vzdrževalna dela v javno korist (npr. premostitveni objekti, oporni in podporni zidovi, nadhodi, podhodi, prepusti, protihrupne ograje), ter objekti gospodarske javne infrastrukture in priključkov nanjo, ki jih je treba v območju ceste zgraditi, nadomestiti ali prestaviti zaradi izvedbe teh del.

(3) Kot vzdrževalna dela v javno korist se lahko izven območja ceste izvajajo ukrepi, namenjeni varovanju ceste pred padajočim kamenjem in drevjem (npr. lovilne mreže, zaščitne mreže in palisadne stene), ukrepi namenjeni varovanju bivalnega okolja pred vplivi ceste (npr. protihrupna zaščita) ter gradnja začasnih premostitvenih objektov in cest za potrebe obvozov, katerih uporaba je dovoljena največ dve leti.

(4) Ne glede na drugi odstavek tega člena se kot vzdrževalna dela v javno korist lahko gradi kolesarska pot med dvema javnima cestama, če njena dolžina ne presega 1000 metrov, pod pogojem, da izpolnjuje merila za enostavne gradbeno inženirske objekte, določene s predpisom o razvrščanju objektov.

(5) Za izvedbo vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist se investicijska dokumentacija ne izdeluje, razen dokumenta o identifikaciji investicijskega projekta in poročila o izvajanju investicije.

(6) Če se pri vzdrževalnih delih in vzdrževalnih delih v javno korist ugotovi, da gre za več podobnih investicij ali za druge smiselno povezane posamične ukrepe (npr. preplastitve, sanacije objektov, brežin in zidov), ki so po vsebini, zasnovi in obsegu zaključena celota, se jih lahko združi v programski projekt, za katerega veljajo isti postopki in merila kot za posamičen investicijski projekt. Vrednost posameznega ukrepa oziroma objekta v programskem projektu ne sme presegati en milijon evrov.

(7) Vzdrževalna dela in vzdrževalna dela v javno korist, ki se izvajajo zaradi odprave posledic prometnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov ali med njihovo odpravo, se izvajajo na podlagi projektne dokumentacije, izdelane po nastanku prometne in druge nesreče oziroma izrednega dogodka, če to ne ovira odpravljanja škodljivih posledic.

(8) Če se vzdrževalna dela v javno korist izvajajo pod prometom, načrt organizacije gradbišča obsega tudi načrt zapore ceste. Če se za začasno cesto uporabi dokončana posamezna faza ceste, ter v primeru, ko so vzdrževalna dela v javno korist končana in še ni izdano dovoljenje iz desetega odstavka tega člena, lahko izvajalec rednega vzdrževanja ceste konča zaporo prometa in pod posebnimi pogoji dovoli začasno uporabo

ceste, če je nadzornik del predhodno podal pisno izjavo, da so dela dokončana v skladu s projektno dokumentacijo in da so izpolnjene predpisane bistvene zahteve.

(9) Po izvedbi vzdrževalnih del v javno korist izvajalec del najpozneje v 30 dneh po končanju del poda upravljavcu ceste pisno izjavo o dokončanju del, na podlagi katere upravljavec ceste poda ministru, pristojnemu za promet, zahtevo za pregled izvedenih del. Če izvajalec del pisne izjave o dokončanju del ne poda v roku iz prejšnjega stavka, upravljavec ceste v petih dneh poda ministru, pristojnemu za promet, zahtevo za pregled izvedenih del.

(10) Po opravljenem pregledu izda minister, pristojen za promet, za državne ceste oziroma župan za občinske ceste odločbo, s katero odredi odpravo ugotovljenih pomanjkljivosti ali izda dovoljenje za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v neomejeno uporabo, če ni pomanjkljivosti, oziroma v začasno omejeno uporabo, do odprave pomanjkljivosti v roku, določenem v dovoljenju za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo. Minister, pristojen za promet, oziroma župan lahko v času veljavnosti dovoljenja za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo podaljšata njegovo veljavnost, če upravljavec ceste ugotovljenih pomanjkljivosti iz opravičenih razlogov (npr. zaradi neugodnih vremenskih razmer, nepravočasne uskladitve projekta izvedenih del s tehnično upravičenimi spremembami, ugotovljenimi na pregledu izvedenih del) ni mogel odpraviti v roku, določenem v dovoljenju za izročitev ceste, cestnega odseka ali cestnega objekta v začasno omejeno uporabo, vendar največ za dve leti.

(11) Za izvedbo vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist minister, pristojen za promet, predpiše način in postopek odobritve projektne dokumentacije, vrsto in način izvedbe, način in postopek nadzora nad izvedbo, način in postopek pregleda, način in postopke prevzema izvedenih del.

(12) Rekonstrukcija in novogradnja cest se izvajata v skladu s predpisi, ki urejajo urejanje prostora in graditev objektov.

22. člen

(obveznosti lastnikov nepremičnin ob javni cesti)

(1) Lastniki zemljišč ob javni cesti dopustijo posege, ki so nujno potrebni za nemoteno uporabo javne ceste, zlasti:

- dostop do cestnih objektov zaradi njihovega vzdrževanja;
- gradnjo objektov in naprav za odvodnjavanje cestišča in cestnega telesa;
- postavitve prometne signalizacije in prometne opreme;
- izvedbo ukrepov in postavitve začasnih ali stalnih naprav za zaščito ceste in prometa na njej pred snežnimi plazovi, zameti, hrupom, slepilnimi učinki in drugimi škodljivimi vplivi;
- odlaganje snega na njihovo zemljišče, če se jim s tem ne povzroča škoda;
- izvedbo ukrepov za vzpostavitev prevoznosti ceste oziroma odpravo neposredno grozeče nevarnosti, če navedeni posegi, gradnja in postavitve objektov in naprav ni mogoča v okviru cestnega zemljišča.

(2) Za izvedbo ukrepov iz prejšnjega odstavka se lahko lastninska pravica na nepremičnini začasno ali trajno obremeni s služnostjo v javno korist.

(3) V primeru ustanovitve služnosti v javno korist lastniku služeče nepremičnine pripada odškodnina, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine in dejansko škodo.

(4) Z globo 500 eurov se kaznuje lastnik zemljišča, ki ne dopusti posegov, določenih v prvem odstavku tega člena.

23. člen

(obveznosti upravljavca ceste zaradi čezmerne obremenitve s hrupom)

(1) Če hrup cestnega prometa čezmerno obremenjuje poselitveno območje, upravljavec ceste izvede pasivne ukrepe za varstvo pred hrupom obstoječih varovanih prostorov stavb v skladu z veljavnim operativnim programom varstva pred hrupom.

(2) Pasivne protihrupne ukrepe iz prejšnjega odstavka upravljavec ceste zagotavlja v obliki sofinanciranja dela stroškov menjave stavbnega pohištva na fasadah stavb, na katerih je ugotovljeno preseganje predpisanih ravni hrupa zaradi obratovanja ceste.

(3) K izvedbi ukrepov iz prejšnjega odstavka upravljavec ceste ni zavezan, če gre za obstoječo stavbo z varovanimi prostori, pri kateri bi morala biti izvedena ustrezna zaščita pred hrupom ob njeni gradnji, ali pa izvedba ukrepa zaradi slabega gradbenega stanja stavbe ni mogoča.

(4) Minister, pristojen za promet, predpiše postopek in pogoje za izvedbo pasivnih ukrepov za varstvo pred hrupom varovanih prostorov stavb.

24. člen (prometna signalizacija in prometna oprema)

(1) Javne ceste in nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, so opremljene s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo, ki udeležence cestnega prometa opozarja na nevarnost na cesti ali delu ceste, jim naznanja omejitve, prepovedi in obveznosti, jim daje potrebna obvestila za varen in neoviran promet ter jih vodi v promet.

(2) Prometna signalizacija in prometna oprema na cestah sta postavljeni tako, da ju avtomatizirani sistemi za pomoč voznikom lahko zaznajo, udeleženci cestnega prometa pa pravočasno opazijo in dojamejo njun pomen ter ravnajo v skladu s pomenom in zahtevami, ki jih določata.

(3) Prometna signalizacija in prometna oprema ustrezata odrejeni prometni ureditvi in prometno tehničnim in varnostnim razmeram na cesti oziroma delu ceste.

(4) Prometna signalizacija in prometna oprema se postavi tako, da omogočata v primeru prometnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov pravočasno obveščanje in preusmerjanje udeležencev cestnega prometa na drugo državno, občinsko ali nekategorizirano cesto, ki se uporablja za javni cestni promet.

(5) Prehodi za pešce na cestah so ponoči osvetljeni v skladu s predpisi s področja cest in, razen na križiščih, označeni s predpisano prometno signalizacijo. Na prehodih za pešce na cestah z dvema ali več prometnimi pasovi za vožnjo v eno smer se promet uredi s semaforji, razen na enosmernih cestah v naselju, ki potekajo v območju omejene hitrosti.

(6) S prometno signalizacijo in prometno opremo se označijo tudi nevarnosti, zlasti tiste, ki nastanejo zaradi neprevoznosti ceste zaradi okvare vozila, ter začasne obveznosti, omejitve ali prepovedi v prometu. Namestitev in uporaba prometne opreme na javni cesti je dopustna tudi za prisilno ustavljanje vozil, s katero se prepreči nadaljnja vožnja in voznika prisili k ustavitvi vozila, v primerih, ko je utemeljeno pričakovati, da bi z nadaljevanjem vožnje ogrožal druge udeležence cestnega prometa.

(7) Prometno signalizacijo in prometno opremo iz prejšnjega odstavka je treba odstraniti, ko preneha vzrok, zaradi katerega sta bili postavljeni, oziroma ju prekriži za čas, ko nista potrebni.

(8) Prometno signalizacijo in prometno opremo v okviru del rednega vzdrževanja postavlja in odstranjuje izvajalec rednega vzdrževanja ceste.

(9) Pri postavljanju prometne signalizacije velja med upravljavci cest medsebojna vzajemnost, kjer lahko upravljavec ene ceste, v primeru zapore in omejitve uporabe te ceste ali označitve spremembe prometne ureditve na njej, postavlja prometno signalizacijo na cesti drugega upravljavca. O postavitvi prometne signalizacije obvesti upravljavca te ceste najmanj tri dni pred postavitvijo.

(10) Ne glede na osmi odstavek tega člena smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za kratkotrajno ustavitev prometa pri opravljanju izrednega prevoza, pod pogoji dovoljenja za izredni prevoz, postaviti in odstraniti izvajalci izrednega prevoza.

(11) Ne glede na osmi odstavek tega člena lahko prometno signalizacijo in prometno opremo za začasno označitev kraja nadzora postavljajo in odstranjujejo tudi pooblaščen osebe organov, pristojnih za nadzor predpisov, s katerimi so določeni prekrški in v skladu s svojimi pooblastili opravljajo nadzor v prometu.

(12) Izvajalci izrednega prevoza, gasilci in delavci organov iz prejšnjega odstavka s postavitvijo oziroma odstranitvijo prometne signalizacije in prometne opreme prevzemajo odgovornost za pravilnost njihove postavitve oziroma odstranitve.

(13) Ne glede na osmi odstavek tega člena smejo prometno signalizacijo in prometno opremo za označitev kraja, na katerem se opravlja nadzor prometa, za označitev in zavarovanje kraja prometne in druge nesreče ter za prikazovanje drugih nujnih obvestil udeležencem prometa postaviti in odstraniti policisti, za označitev

in zavarovanje kraja prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka na oziroma ob javni cesti pa tudi gasilci.

(14) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, izvajalec izrednega prevoza in izvajalec vzdrževalnih del ter vzdrževalnih del v javno korist, če ravna v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

25. člen

(naprave in ukrepi za umirjanje prometa)

(1) Naprave za umirjanje prometa so fizične, svetlobne ali druge naprave in ovire, s katerimi se udeležencem v cestnem prometu onemogoči vožnja s hitrostjo, višjo od predpisane s prometnim pravilom ali odrejene s prometnim znakom, ali se jih opozori na prisotnost ranljivih udeležencev v prometu.

(2) Naprave iz prejšnjega odstavka lahko v primeru neupoštevanja odrejenih obveznosti oziroma izrecnih odredb s strani udeležencev cestnega prometa promet umirjajo tudi selektivno z dvigovanjem ali spuščanjem vozne površine.

(3) Ukrepi za umirjanje prometa so tehnične rešitve na cesti, ki s svojim oblikovanjem umirjajo promet (npr. drevesna zasaditev, strukturna in barvna obdelava prometnih površin, urbana oprema).

(4) Naprave in ukrepi za umirjanje prometa se lahko postavijo oziroma izvedejo na cestah ob katerih potekajo šolske poti, in na delih cest v naselju, ki potekajo pred vzgojno varstvenimi in izobraževalnimi ustanovami ter drugimi ustanovami s specifično populacijsko strukturo, mimo katerih z rešitvami in ukrepi v skladu s predpisi o projektiranju cest ni mogoče zagotoviti zelene hitrosti vozil.

(5) Naprave oziroma ukrepi iz prvega, drugega in tretjega odstavka tega člena se označijo s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo.

26. člen

(nivojski prehodi čez železniško progo)

Križanja cest in železniških prog se omejuje na najnujnejši obseg, in sicer tako, da se dvoje ali več cest usmeri na skupno križanje z železniško progo. Način križanja cest in železniških prog ter razmejitev stroškov njihove gradnje, ki bremeni cesto ali železniško progo, se uredijo v skladu s predpisi o varnosti v železniškem prometu.

27. člen

(varovalni gozdovi in hudourniki ob javni cesti)

(1) Upravljavec ceste lahko ministrstvu, pristojnemu za gozdarstvo, poda predlog, da se gozd vzdolž državne ceste ali v njeni bližini, ki je pomemben zaradi njenega varovanja pred drsenjem zemljišča, bočnega vetra, snežnimi plazovi in podobnega, razglasi za varovalni gozd v skladu s predpisi o gozdovih.

(2) Pravne ali fizične osebe, ki v območju ceste pogozdujejo ali urejajo hudournike ter deroče reke, pred začetkom del obvestijo upravljavca ceste o vrsti in obsegu del in vrsto in obseg del prilagodijo tako, da se zavaruje cesta.

(3) Upravljavec ceste krije del stroškov za pogozditev goljav ter za ureditev hudournikov in deročih rek glede na pomen, ki ga imajo takšna dela za varstvo javne ceste.

(4) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

28. člen

(gradnja žičniških naprav čez javne ceste)

(1) Javna cesta, ki jo prečka žičniška naprava, se zavaruje z ustrezno lovilno napravo. Stroške postavitve in vzdrževanja lovilne naprave krije investitor oziroma upravljavec žičniške naprave.

(2) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(3) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

29. člen

(izkoriščanje mineralnih surovin ob javni cesti)

(1) Pridobivalni prostori mineralnih surovin so lahko le v takšni oddaljenosti od javne ceste, da to ne vpliva na stabilnost cestnih objektov, cestnega telesa, na vzdrževanje ceste in na varnost prometa.

(2) Če območje pridobivalnega prostora mineralnih surovin sega v varovalni pas javne ceste ali so na podlagi študij, ki so podlaga za pripravo prostorskega akta, dokazani vplivi pridobivalnega prostora mineralnih surovin na javno cesto, investitor oziroma nosilec rudarske ali vodne pravice pridobi soglasje upravljavca ceste.

(3) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s tem členom.

(4) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s tem členom, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

30. člen

(omejitve izvajanja del zunaj varovalnega pasu javne ceste)

(1) Za izvajanje del zunaj varovalnega pasu javne ceste, ki bi lahko povzročila nestabilnost cestnega telesa, investitor pridobi soglasje upravljavca ceste.

(2) Izvajanje del iz prejšnjega odstavka spremlja izvajalec rednega vzdrževanja ceste. V primeru ogrožanja stabilnosti ceste ali nevarnosti erozije, izvajalec rednega vzdrževanja obvesti upravljavca ceste, ki pozove investitorja, da v 30 dneh od prejema poziva poda vlogo za pridobitev soglasja.

(3) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena ali ne poda vloge za pridobitev soglasja upravljavca ceste iz prejšnjega odstavka.

(4) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena ali ne poda vloge za pridobitev soglasja upravljavca ceste iz drugega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

31. člen

(izvajanje gozdarskih del v območju javne ceste)

(1) Za opravljanje gozdarskih del (npr. podiranje dreves, spravilo lesa) v območju javne ceste, ki bi lahko ovirala ali ogrožala promet, poškodovala cesto ali povečala stroške njenega vzdrževanja, se pridobi soglasje upravljavca ceste, s katerim se določijo pogoji za opravljanje teh del.

(2) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki je brez soglasja upravljavca ceste ali v nasprotju z njim opravljal dela in s tem oviral in ogrozil promet ali poškodoval cesto.

(3) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

32. člen

(razmejitev obveznosti med upravljavci javnih cest in upravljavci vodotokov)

(1) Stroške gradnje naprav za ohranjanje vodnega režima vodotoka, ki so potrebni zaradi prečkanja javne ceste z vodotokom ali poteka ob njem, krije investitor ceste.

(2) Vzdrževanje zavarovanja podporne konstrukcije premostitvenega objekta je sestavni del vzdrževanja javne ceste.

(3) Vzdrževanje objektov in naprav, ki služijo vodotoku, ter obrežnih zavarovanj in zavarovanj struge vodotoka so sestavni del vzdrževanja vodotoka.

(4) Če vodotok poteka v območju ceste, se stroški vzdrževanja ceste razdelijo sorazmerno med upravljavca ceste in upravljavca vodotoka.

33. člen

(razmejitev obveznosti med različnimi investitorji gospodarske javne infrastrukture)

(1) Investitor občinske ceste ali objekta oziroma naprave druge gospodarske javne infrastrukture, ki se gradi v okviru gradnje državne ceste, v celoti zagotovi financiranje takšne gradnje, če zakon ne določa drugače.

(2) Prejšnji odstavek se uporablja tudi v primeru, ko se v okviru gradnje avtoceste ali hitre ceste, katere investitor je koncesionar iz 14. ali posebna gospodarska družba iz 54. člena tega zakona, gradi ali obnavlja druga državna cesta.

(3) Infrastrukturo, ki se v skladu s prvim in drugim odstavkom tega člena gradi v okviru gradnje državne ceste, upravljaavec, določen v pogodbi iz četrtega odstavka tega člena, po njeni končani izgradnji prevzame v upravljanje in vzdrževanje. Če je ne prevzame v upravljanje in vzdrževanje, povrne vse stroške in vso škodo, povezano s to infrastrukturo, ki nastane investitorju ceste, od katerega bi infrastrukturo moral prevzeti.

(4) Razmejitev obveznosti med investitorji iz prvega in drugega odstavka tega člena ter upravljavci se podrobneje uredi s pogodbo.

(5) Prvi in drugi odstavek tega člena se ne uporabljata, če je gradnja gospodarske javne infrastrukture nujna posledica gradnje državne ceste (npr. odprava škode, nastale na infrastrukturi zaradi gradnje državne ceste, prestavitev infrastrukture zaradi gradnje državne ceste).

34. člen

(največje dovoljene osne obremenitve vozil na javnih cestah)

(1) Na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presegati največjih dovoljenih osnih obremenitev, predpisanih za posamezne vrste vozil ali skupine vozil.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presegati omejenih osnih obremenitev, odrejenih s prometnim znakom.

(3) Lastnik ali imetnik pravice uporabe vozila ali skupine vozil, s katerimi je bila presežena največja dovoljena osna obremenitev, upravljavcu ceste plača odškodnino zaradi obremenitve javne ceste nad s predpisi ali s prometno signalizacijo določeno največjo dovoljeno osno obremenitev vozila ali skupine vozil. Odškodnina poleg dodatka za prekoračitev osnih obremenitev, ki je odvisen od škodnih vplivov prevoza na javno cestno infrastrukturo, obsega tudi stroške postopka. Če je kršitelj oseba iz države, ki ni država članica Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: država članica), ima upravljaavec ceste do plačila odškodnine zastavno pravico na vozilu, s katerim je bila storjena kršitev.

(4) Policija ali občinsko redarstvo, ki na javni cesti ugotovita kršitev po tem členu, o ugotovljenem prekršku obvestita upravljavca ceste, po kateri je potekal prevoz, ter mu posredujeta vse informacije in predložita vse dokaze, ki so potrebni za izračun odškodnine.

(5) Višino in način zaračunavanja odškodnine iz tretjega odstavka tega člena predpiše vlada.

(6) Voznik, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, oseba, ki naloži tovor, in naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznujejo za prekršek z globo:

- 200 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 300 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 600 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 20 do vključno 30 odstotkov;

- 900 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 30 odstotkov.

(7) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, ki naloži tovor, oziroma kot naročnik prevoza zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 900 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 1.800 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če osna obremenitev presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno osno obremenitev nad 30 odstotkov.

(8) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim ali drugim odstavkom tega člena, ki naloži tovor, oziroma kot naročnik prevoza zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo 500 eurov.

(9) Na javnih cestah je prepovedan promet vozil, katerih osne obremenitve presegajo dovoljene osne obremenitve po določilih proizvajalca vozila.

(10) Voznik, ki opravlja prevoz v nasprotju s prejšnjim odstavkom, se kaznuje za prekršek z globo 400 eurov.

(11) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju z devetim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če osna obremenitev presega dovoljeno osno obremenitev po določilih proizvajalca vozila do vključno 10 odstotkov;
- 900 eurov, če osna obremenitev presega dovoljeno osno obremenitev po določilih proizvajalca vozila nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 1.800 eurov, če osna obremenitev presega dovoljeno osno obremenitev po določilih proizvajalca vozila nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če osna obremenitev presega dovoljeno osno obremenitev po določilih proizvajalca vozila nad 30 odstotkov.

(12) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju z devetim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo 500 eurov.

35. člen

(največje dovoljene skupne mase vozil na javnih cestah)

(1) Na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presegati največjih dovoljenih skupnih mas, predpisanih za posamezne vrste vozil ali skupine vozil.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek na javnih cestah vozila ali skupine vozil, sama ali skupaj s tovorom, ne smejo presegati omejenih skupnih mas, odrejenih s prometnim znakom.

(3) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, oseba, ki naloži tovor, in naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 200 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 300 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma omejeno skupno maso nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 30 odstotkov.

(4) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, ki naloži tovor, oziroma kot naročnik prevoza zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 30 odstotkov.

(5) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, ki naloži tovor, oziroma kot naročnik prevoza zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju s prvim oziroma drugim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo:

- 200 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso od 3 do vključno 10 odstotkov;
- 300 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma omejeno skupno maso nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno oziroma s prometnim znakom omejeno skupno maso nad 30 odstotkov.

36. člen

(največje dovoljene mase vozil na javnih cestah)

(1) Na javnih cestah je prepovedan promet vozil ali skupin vozil, katerih največja dovoljena masa presega največjo dovoljeno maso, odrejeno s prometnim znakom.

(2) Na javnih cestah je prepovedan promet vozil ali skupine vozil, katerih skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila.

(3) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, se kaznuje za prekršek z globo 400 eurov.

(4) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju z drugim odstavkom tega člena z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do vključno 10 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 30 odstotkov.

(5) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju z drugim odstavkom tega člena z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 do vključno 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 5 do 15 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 15 do 25 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 25 odstotkov.

(6) Voznik posameznik, ki opravlja prevoz v nasprotju z drugim odstavkom tega člena z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 5 do 10 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 10 do 20 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 20 do 30 odstotkov;
- 1.200 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 30 odstotkov.

(7) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do vključno 10 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 30 odstotkov.

(8) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 do vključno 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 5 do 15 odstotkov;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 15 do 25 odstotkov;
- 3.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 25 odstotkov.

(9) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 900 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 5 do 10 odstotkov;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 10 do 20 odstotkov;
- 2.400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 20 do 30 odstotkov;
- 3.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila od vključno 30 odstotkov.

(10) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa ne presega 3,5 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila do vključno 10 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 10 do vključno 20 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 20 do vključno 30 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določilih proizvajalca vozila nad 30 odstotkov.

(11) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 3,5 do vključno 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila od vključno 5 do 15 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila od vključno 15 do 25 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila od vključno 25 odstotkov.

(12) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki v nasprotju z drugim odstavkom tega člena opravlja prevoz z vozilom ali skupino vozil, katerih največja dovoljena masa presega 12 ton, se kaznuje za prekršek z globo:

- 400 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila do 5 odstotkov;
- 600 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila od vključno 5 do 10 odstotkov;
- 800 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila od vključno 10 do 20 odstotkov;
- 1.000 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila od vključno 20 do 30 odstotkov;
- 1.200 eurov, če skupna masa presega največjo dovoljeno maso po določitih proizvajalca vozila od vključno 30 odstotkov.

37. člen

(prevoz zabojnika ali zamenljivega tovarišča)

(1) Špediter izroči vozniku prevoznika, ki mu je zaupal prevoz zabojnika ali zamenljivega tovarišča, dokument o masi zabojnika ali zamenljivega tovarišča, v katerem so navedeni pravilni podatki o njuni masi.

(2) Voznik na zahtevo policista ali občinskega redarja izroči na vpogled dokument o masi zabojnika ali zamenljivega tovarišča.

(3) Z globo 300 eurov se kaznuje špediter, ki vozniku prevoznika ne izroči dokumenta o masi zabojnika ali zamenljivega tovarišča, ali ki vozniku prevoznika izroči dokument s pomanjkljivimi ali napačnimi podatki o masi zabojnika ali zamenljivega tovarišča in vozilo ali skupina vozil, ki prevaža zabojnik ali zamenljivo tovarišče, zaradi tega presega dovoljeno maso, predpisano za posamezno vrsto vozila ali skupino vozil.

(4) Z globo 160 eurov se kaznuje voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

38. člen

(prepoznavo vozil, ki presegajo dovoljeno maso)

(1) Prepoznavo vozil ali skupine vozil, ki sama ali skupaj s tovorom presegajo dovoljene mase, predpisane za posamezne vrste vozil ali skupine vozil, izvaja pristojni nadzorni organ iz 124. člena tega zakona z napravami za samodejno pridobivanje podatkov o masah vozil ali skupine vozil, nameščenimi ali vgrajenimi v cesto, ali z napravami, nameščenimi na ali v vozila oziroma skupino vozil, registriranih v Republiki Sloveniji. Z napravami za samodejno pridobivanje podatkov o masah vozil ali skupine vozil se lahko zbirajo samo osebni podatki iz četrtega odstavka tega člena.

(2) Število nadzorov glede dovoljene mase, predpisane za posamezne vrste vozil ali skupine vozil, v posameznem koledarskem letu mora biti sorazmerno s skupnim številom izvedenih nadzorov nad vozili v posameznem koledarskem letu.

(3) Pridobljeni podatki o preseganju dovoljenih mas vozil ali skupine vozil se lahko uporabijo kot dokaz v postopku o prekršku, če naprave iz prvega odstavka tega člena izpolnjujejo meroslovne zahteve, ki so za te naprave predpisane s predpisi o meroslovnih zahtevah.

(4) Upravljavec zbirke podatkov o masah vozil je pristojni nadzorni organ iz 124. člena tega zakona. Za opravljanje nadzora nad preseganjem dovoljenih mas vozil ali skupine vozil z napravami iz prvega odstavka tega člena in izvedbo postopka o prekršku pristojni nadzorni organ iz 124. člena tega zakona pridobiva, zbira, obdeluje in upravlja naslednje podatke:

- osebno ime kršitelja oziroma njegova firma, naslov stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža, EMŠO, če je fizična oseba tujec, pa njene rojstne podatke, matična številka pravne osebe, zaposlitev odgovorne osebe;
- slikovne posnetke vozila v delu, ki omogoča prepoznavo registrske označbe vozila in samega vozila.

(5) Pri pridobivanju, zbiranju, obdelovanju in vodenju osebnih podatkov iz prejšnjega odstavka pristojni nadzorni organ iz 124. člena tega zakona ravna v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(6) Podatke iz četrtega odstavka tega člena lahko pristojni nadzorni organ iz 124. člena tega zakona obdeluje v tolikšnem obsegu in trajanju, kolikor je nujno potrebno za izvedbo nadzora in postopka o prekršku, vendar najdlje tri leta od njihove pridobitve. Po poteku roka iz prejšnjega stavka se podatki izbrišejo.

(7) Ne glede na prejšnji odstavek se slikovni posnetki vozila iz druge alineje četrtega odstavka tega člena, ki ne bodo uporabljeni za dokazovanje prekrškov, brišejo takoj, ko je to mogoče, najpozneje pa v 30 dneh od njihovega nastanka.

(8) Ministrstvo, pristojno za promet, v skladu z 18. členom Uredbe Sveta (ES) št. 1071/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. oktobra 2009 o skupnih pravilih glede pogojev za opravljanje dejavnosti cestnega prevoznika in o razveljavitvi Direktive Sveta 96/26/ES (UL L št. 300 z dne 14. 11. 2009, str. 51) opravlja naloge nacionalne kontaktne točke v zvezi s posredovanjem informacij o kršitvah in kaznih, povezanih s tem členom, ki jih zahtevajo nacionalne kontaktne točke drugih držav članic.

(9) Pristojni nadzorni organ iz 124. člena tega zakona posreduje ministrstvu, pristojnemu za promet, najpozneje do 15. februarja za preteklo leto, podatke o:

- številu vozil ali skupine vozil, ki so bila nadzirana zaradi suma preseganja dovoljenih mas vozil ali skupine vozil;
- številu kršitev v zvezi s preseganjem dovoljene mase vozil ali skupine vozil.

(10) Ministrstvo, pristojno za promet, vsaki dve leti, najpozneje do 30. septembra po koncu dveletnega obdobja, posreduje zbrane podatke iz prejšnjega odstavka Evropski komisiji.

39. člen (izredni prevoz po javni cesti)

(1) Izredni prevoz je prevoz z vozilom ali skupino vozil, ki samo ali skupaj z nedeljivim tovorom presega s predpisi dovoljeno skupno maso, osne obremenitve ali mere (širina, dolžina, višina). Izredni prevoz je tudi prevoz, pri katerem je vozilo ali skupina vozil sama ali skupaj s tovorom v mejah s predpisom dovoljene skupne mase, osnih obremenitev ali mer, vendar pa presega omejitev katerega koli od teh elementov, ki je odrejena na cesti ali njenem delu.

(2) Izredni prevoz se opravi na podlagi dovoljenja za izredni prevoz, ki ga izda upravljavec ceste iz petega ali šestega odstavka tega člena. Zoper dovoljenje za izredni prevoz je dovoljena pritožba v petnajstih dneh od njegove vročitve, ki pa ne zadrži njegove izvršitve.

(3) Vozilo ali skupina vozil z nedeljivim tovorom ali vozilo samo ali skupina vozil brez tovora smejo presegati s predpisom dovoljene ali s prometnim znakom omejene osne obremenitve, skupne mase ali mere le v obsegu in pod pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz po javni cesti.

(4) Ne glede na drugi in enajsti odstavek tega člena je izredni prevoz po javni cesti dovoljen brez dovoljenja za izredni prevoz, ki se opravi zaradi intervencije ob prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih, zaradi obrambnih potreb, pri vleki pokvarjenega ali poškodovanega avtobusa ali tovornega vozila, ustavljenega na vozišču, vendar le do najbližjega kraja, kjer se lahko to vozilo izloči iz prometa, ter za vozila pri zimskem vzdrževanju cest.

(5) Dovoljenje za izredni prevoz, ki poteka samo po državnih oziroma po državnih in občinskih cestah izda direkcija. V primeru poteka izrednega prevoza tudi po občinski cesti se pridobi predhodno soglasje njenega upravljavca. Upravljavec občinske ceste izda soglasje v roku treh dni od prejetja vloge in ga po elektronski poti posreduje direkciji, sicer se šteje, da je soglasje dano.

(6) Dovoljenje za izredni prevoz, ki poteka samo po občinskih cestah, izda upravljavec občinske ceste, če občina z odlokom ne določi drugače.

(7) V dovoljenju za izredni prevoz se lahko na predlog imetnika dovoljenja za izredni prevoz pred prenehanjem veljavnosti dovoljenja spremenijo podatki o vozilih za izredni prevoz, tovoru, prevoznih poti ali o roku veljavnosti, če je sprememba upravičena in je izredni prevoz pod spremenjenimi pogoji izvedljiv.

(8) O izdaji dovoljenja za izredni prevoz izdajatelj dovoljenja obvesti pristojno policijsko upravo in upravljavce cest, po katerih bo izredni prevoz potekal, občinsko redarstvo, če bo izredni prevoz potekal tudi po občinskih cestah, in prometno-informacijski center.

(9) Višina povračil za izredne prevoze je odvisna od škodnih vplivov izrednih prevozov na javno cestno infrastrukturo in jih predpiše vlada.

(10) Za izredni prevoz, ki poteka tudi po občinskih cestah in cestah, ki jih upravlja koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona, in za katerega dovoljenja za izredni prevoz izdaja direkcija, so upravljavci teh cest upravičeni do sorazmernega deleža povračila za izredni prevoz.

(11) Izredni prevoz brez dovoljenja za izredni prevoz je prepovedan.

(12) Evidenco izdanih dovoljenj za izredne prevoze vodijo izdajatelji dovoljenj.

(13) Minister, pristojen za promet, podrobneje predpiše pogoje za izdajo dovoljenj za izredne prevoze po javnih cestah ter način in pogoje izvajanja izrednih prevozov po javnih cestah.

(14) Usposobljenost tranzitnih smeri za prevzem izrednih prevozov zagotavljajo izvajalci rednega vzdrževanja cest v okviru izvajanja javne službe.

(15) Voznik posameznik, ki opravlja izredni prevoz v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali ki opravlja prevoz deljivega tovora, oseba, ki naloži tovor v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, oziroma naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, se kaznuje za prekršek z globo:

- 300 eurov, če skupna masa presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,60 metra do 2,65 metra, ali če osna obremenitev presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali če opravlja izredni prevoz v nasprotju z ostalimi pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz;
- 300 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,05 metra do 0,15 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 400 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,65 metra do 3,1 metra;
- 400 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,15 metra do 0,55 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 400 eurov, če dolžina presega od 2 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 400 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od 2 do 20 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 500 eurov, če skupna masa presega 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase in ne več kot 60 ton, ali višina presega do vključno 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od 10 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega do vključno 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene višine;
- 500 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa je od vključno 3,1 metra do vključno 3,5 metra;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,55 metra do 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 500 eurov, če dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;

- 900 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa presega 3,5 metra;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega za več kot 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 900 eurov, če dolžina presega od vključno 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 900 eurov, če skupna masa presega 60 ton z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali višina presega več kot 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od vključno 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali se prevaža deljiv tovor kot izredni prevoz;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega več kot 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine.

(16) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja izredni prevoz v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali ki opravlja prevoz deljivega tovora, oseba, ki naloži tovor v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, oziroma naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, se kaznuje za prekršek z globo:

- 600 eurov, če skupna masa presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,6 metra do 2,65 metra, ali če osna obremenitev presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali če opravlja izredni prevoz v nasprotju z ostalimi pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz;
- 600 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,05 metra do 0,15 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 700 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,65 metra do 3,1 metra;
- 700 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,15 metra do 0,55 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 700 eurov, če dolžina presega od 2 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 700 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od 2 do 20 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 900 eurov, če skupna masa presega 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase in ne več kot 60 ton, ali višina presega do vključno 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od 10 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega do vključno 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene višine;
- 900 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa je od vključno 3,1 metra do vključno 3,5 metra;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,55 metra do 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 900 eurov, če dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 1.800 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa presega 3,5 metra;
- 1.800 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega za več kot 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 1.800 eurov, če dolžina presega od vključno 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 1.800 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 1.800 eurov, če skupna masa presega 60 ton z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali višina presega več kot 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od vključno 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali se prevaža deljiv tovor kot izredni prevoz;

- 1.800 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega več kot 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine.

(17) Odgovorna oseba pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika ali posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja izredni prevoz v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali ki opravlja prevoz deljivega tovora, oseba, ki naloži tovor v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, oziroma naročnik prevoza, ki zahteva, da se prevoz opravlja v nasprotju z dovoljenjem za izredni prevoz ali v nasprotju s predpisi, se kaznuje za prekršek z globo:

- 300 eurov, če skupna masa presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,6 metra do 2,65 metra, ali če osna obremenitev presega do vključno 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali če opravlja izredni prevoz v nasprotju z ostalimi pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz;
- 300 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,05 metra do 0,15 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 400 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljeno širino, izmerjena širina pa je od vključno 2,65 metra do 3,1 metra;
- 400 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,15 metra do 0,55 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 400 eurov, če dolžina presega od 2 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 400 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od 2 do 20 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 500 eurov, če skupna masa presega 10 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase in ne več kot 60 ton, ali višina presega do vključno 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od 10 do 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega do vključno 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene višine;
- 500 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa je od vključno 3,1 metra do vključno 3,5 metra;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega od vključno 0,55 metra do 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 500 eurov, če dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 500 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 20 do 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 900 eurov, če širina presega z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene širine, izmerjena širina pa presega 3,5 metra;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora širina presega za več kot 0,95 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene širine;
- 900 eurov, če dolžina presega od vključno 40 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene dolžine;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora dolžina presega od vključno 40 odstotkov največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine;
- 900 eurov, če skupna masa presega 60 ton z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene skupne mase, ali višina presega več kot 0,30 metra z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene višine, ali če osna obremenitev presega od vključno 20 odstotkov z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljene osne obremenitve, ali se prevažajo deljivi tovari kot izredni prevoz;
- 900 eurov, če pri prevozu deljivega tovora višina presega več kot 0,30 metra največje s predpisi dovoljene ali s prometnim znakom omejene dolžine.

(18) Voznik, ki opravlja izredni prevoz brez dovoljenja za izredni prevoz, se kaznuje za prekršek z globo 1.000 eurov.

(19) Pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki opravlja izredni prevoz brez dovoljenja za izredni prevoz, se kaznuje za prekršek z globo 3.000 eurov, njihova odgovorna oseba pa z globo 1.000 eurov.

(20) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ne zagotovi usposobljenosti tranzitne smeri za izredne prevoze, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

(upravno nadzorstvo nad izvajanjem izrednega prevoza)

(1) Izredni prevoz je dovoljen le pod pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz.

(2) Nadzor nad z dovoljenjem za izredni prevoz dovoljenimi osnimi obremenitvami, skupnimi masami in merami vozil ter ustreznostjo vozil, spremstva in opreme za izvedbo izrednega prevoza ter označitvijo izrednega prevoza na javnih cestah, je sestavni del rednega vzdrževanja javnih cest. Skladnost izrednega prevoza s pogoji iz dovoljenja za izredni prevoz izvaja izdajatelj dovoljenja za izredni prevoz pred začetkom izrednega prevoza.

(3) Če pri pregledu izrednega prevoza pred začetkom izvajanja izredni prevoz ne izpolnjuje zahtev iz izdanega dovoljenja za izredni prevoz, se izvedba izrednega prevoza prepove do uskladitve z dovoljenjem.

(4) Izvajalec izrednega prevoza v primeru neizpolnjevanja zahtev iz izdanega dovoljenja za izredni prevoz plača stroške pregleda izrednega prevoza izdajatelju dovoljenja za izredni prevoz.

41. člen

(označitev vozil za izredne prevoze)

(1) Vozila, s katerimi se opravlja izredni prevoz, so označena s posebnimi opozorilnimi svetilkami, ki oddajajo svetlobo rumene barve, in z ustreznim napisom na zadnji strani vozila. Vozila, ki spremljajo izredni prevoz, pa so glede na kategorijo spremljanja opremljena tudi s posebno signalno tablo.

(2) Vozilo, s katerim se opravlja izredni prevoz, je na zadnji strani označeno s svetlobnim oziroma odsevnim napisom »izredni prevoz«, vozilo, s katerim se izvaja vzdrževanje cest v zimskih razmerah, pa z napisom »pluženje-posipanje«.

(3) Posebna signalna tabla na vozilih za spremstvo omogoča predvajanje prometne signalizacije, s katero se drugi udeleženci v prometu obveščajo o nevarnostih, obveznostih in prepovedih v zvezi z izrednim prevozom.

(4) Udeleženci v prometu upoštevajo in se ravnavajo po obvestilih, izraženih na posebni signalni tabli.

(5) Voznik, ki sreča, dohiti ali pripelje do vozil za izredni prevoz, opremljenih s posebnimi znaki iz tega člena, vozi posebno previdno, se pri srečevanju umakne in po potrebi ustavi vozilo.

(6) Obliko, pogoje in način uporabe posebnih svetlobnih znakov iz tega člena predpiše minister, pristojen za promet.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek voznik izrednega prevoza, ki ravna v nasprotju s tem členom.

(8) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s četrnim in petim odstavkom tega člena.

(9) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s tem členom, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

42. člen

(pooblaščen organizacija za usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov)

(1) Usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov izvaja izobraževalna ali druga organizacija, ki jo na podlagi javnega razpisa izbere in pooblasti ministrstvo, pristojno za promet, če organizacija izpolnjuje naslednje kadrovske in materialne pogoje (v nadaljnjem besedilu: pooblaščen organizacija):

- je registrirana za opravljanje dejavnosti izobraževanja odraslih;
- ima za nedoločen čas in polni delovni čas zaposlenega strokovnega delavca, ki ima visokošolsko izobrazbo ter opravljen strokovni izpit prve stopnje za vodenje in odločanje v upravnem postopku;
- ima zagotovljene kadre z najmanj visoko strokovno izobrazbo, usposobljene s področij, ki jih obsega predpisani program;
- ima učilnico, ki omogoča izvajanje usposabljanja in preizkusa znanja za najmanj 30 kandidatov, in
- razpolaga z ustrežno tehnično opremo in učnimi pripomočki.

(2) Pooblaščen organizaciji se izda pooblastilo z veljavnostjo desetih let.

(3) Če v primeru poteka veljavnosti pooblastila iz prejšnjega odstavka ni izdano novo pooblastilo, izvaja dotedanja pooblaščen organizacija usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov do podelitve novega pooblastila, vendar največ eno leto. Pooblaščen organizacija lahko v tem primeru nadaljuje z izvajanjem usposabljanja spremljevalcev izrednih prevozov, če izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka tega člena.

(4) Strokovni nadzor nad delom pooblaščen organizacije, izvajanjem programov usposabljanja spremljevalcev izrednih prevozov in ugotavljanjem izpolnjevanja pogojev, na podlagi katerih je bilo izdano pooblastilo, opravlja ministrstvo, pristojno za promet.

(5) Minister, pristojen za promet, pooblaščen organizaciji začasno odvzame pooblastilo za obdobje treh mesecev, če usposabljanja spremljevalcev izrednega prevoza ne izvaja po predpisanem programu ali ga ne izvede v celoti, ali če usposabljanje izvajajo osebe, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev.

(6) Minister, pristojen za promet, pooblaščen organizaciji trajno odvzame pooblastilo, če pooblaščen organizacija v enem letu po poteku začasnega odvzema pooblastila ponovno ne izvaja usposabljanja spremljevalcev izrednega prevoza po predpisanem programu ali ga ne izvede v celoti, ali če usposabljanje izvajajo osebe, ki ne izpolnjujejo predpisanih pogojev.

43. člen

(strokovno usposabljanje spremljevalca izrednih prevozov in vodenje evidenc)

(1) Spremljevalec izrednih prevozov se za izvajanje spremstva izrednih prevozov usposobi po predpisanem programu. Strokovno usposabljanje za spremljevalca izrednih prevozov je sestavljeno iz osnovnega in obnoveitvenega strokovnega usposabljanja.

(2) Na osnovno strokovno usposabljanje za spremljevalca izrednih prevozov se lahko prijavi kandidat, ki:

- ima voziško dovoljenje najmanj kategorije B;
- ni voznik začetnik;
- ni pravnomočno obsojen na nepogojno kazen zapora za kazniva dejanja zoper varnost javnega prometa.

(3) Prijava na strokovno usposabljanje vsebuje podatke o kandidatu (osebno ime, rojstni podatki, naslov stalnega ali začasnega prebivališča) ter izjavo kandidata, da izpolnjuje pogoje iz prejšnjega odstavka.

(4) Osnovno strokovno usposabljanje je sestavljeno iz teoretičnega in praktičnega usposabljanja, ki se zaključijo s preizkusom znanja, ki obsega teoretični in praktični preizkus.

(5) Kandidat, ki uspešno opravi preizkus znanja iz prejšnjega odstavka, prejme potrdilo o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov, ki ga najpozneje v desetih delovnih dneh po opravljenem preizkusu izda pooblaščen organizacija. Potrdilo o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov se izda z veljavnostjo petih let od datuma, ko je kandidat za spremljevalca izrednih prevozov opravil osnovno strokovno usposabljanje.

(6) Spremljevalec izrednih prevozov, ki izpolnjuje pogoje iz drugega odstavka tega člena, se vsakih pet let po pridobitvi statusa spremljevalca izrednih prevozov udeleži obnoveitvenega strokovnega usposabljanja. Na obnoveitveno strokovno usposabljanje se lahko prijavi največ 18 mesecev pred potekom veljavnosti potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov. Po zaključenem obnoveitvenem strokovnem usposabljanju opravi teoretični preizkus znanja. Podatek o uspešno opravljenem preizkusu znanja po zaključenem obnoveitvenem strokovnem usposabljanju se zaznamuje v evidenci o izdanih potrdilih iz enajstega odstavka tega člena. Pooblaščen organizacija izda novo potrdilo o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov z veljavnostjo petih let, z začetkom veljavnosti od datuma poteka veljavnosti predhodnega potrdila.

(7) Če se spremljevalec izrednih prevozov obnoveitvenega strokovnega usposabljanja ne udeleži ali preizkusa znanja po zaključenem obnoveitvenem strokovnem usposabljanju ne opravi uspešno, izgubi status spremljevalca izrednih prevozov.

(8) Spremljevalec izrednih prevozov ima pri spremljanju izrednega prevoza pri sebi potrdilo o usposobljenosti za spremljevalca izrednega prevoza in ga na zahtevo policista ali občinskega redarja izroči na vpogled.

(9) Preizkus znanja iz tega člena se opravlja pred komisijo, ki jo imenuje minister, pristojen za promet. Komisijo sestavljajo predsednik, trije namestniki in najmanj pet članov. Med imenovanimi člani komisije je najmanj pet predstavnikov ministrstva, pristojnega za promet, ki so v zadnjih treh letih pridobili izkušnje s

področja predpisov o cestah oziroma cestnem prometu, in en predstavnik ministrstva, pristojnega za notranje zadeve. Stroške dela komisije določi minister, pristojen za promet.

(10) Stroške osnovnega in obnovitvenega strokovnega usposabljanja, preizkusa znanja in izdaje potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov plača kandidat. Višino stroškov določi pooblaščen organizacija.

(11) Evidenco o izdanih potrdilih za namen spremljanja usposobljenosti spremljevalcev izrednih prevozov in izvajanja učinkovitega nadzora nad spremljevalci izrednih prevozov vzpostavi in vodi ministrstvo, pristojno za promet, ki omogoči brezplačen dostop do evidence policiji in občinskemu redarstvu.

(12) Evidenca iz prejšnjega odstavka vsebuje evidenčno številko potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov, osebno ime in rojstne podatke spremljevalca izrednih prevozov ter datum veljavnosti potrdila. Podatke iz prejšnjega stavka vnašajo v evidenco pooblaščen organizacije.

(13) Minister, pristojen za promet, predpiše program strokovnega usposabljanja, način in postopek opravljanja preizkusa znanja, obliko in vsebino potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov ter način in stroške pridobitve novega potrdila o usposobljenosti za spremljevalca izrednih prevozov v primeru izgube, kraje ali uničenja.

(14) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek spremljevalec izrednih prevozov, ki za spremljanje izrednih prevozov ni usposobljen po predpisanem programu.

(15) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek spremljevalec izrednih prevozov, ki ravna v nasprotju z osmim odstavkom tega člena.

44. člen (spremstvo izrednega prevoza)

(1) Spremstvo izrednega prevoza se opravlja z vozili in opremo, ki izpolnjujejo predpisane pogoje.

(2) Če določi izdajatelj dovoljenja za izredni prevoz pri zavarovanju in izvedbi izrednega prevoza obvezno spremstvo izrednega prevoza, se spremstvo izrednega prevoza izvede v skladu s pogoji, navedenimi v dovoljenju za izredni prevoz.

(3) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek spremljevalec izrednih prevozov, ki ravna v nasprotju s tem členom.

45. člen (avtobusna postajališča)

(1) Avtobusna postajališča na cestah so izven vozišča.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko avtobusno postajališče vzpostavi na vozišču, če prostorske ali druge tehnične zahteve ne omogočajo gradnje avtobusnega postajališča izven vozišča, vključno z vsemi potrebnimi površinami za pešce in kolesarje mimo avtobusnega postajališča, ter na malo prometnih cestah.

(3) Avtobusna postajališča na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, se gradijo, označujejo in vzdržujejo v skladu s predpisi o cestah.

46. člen (naležne ploskve na kolesih vozil)

(1) Vozila, ki vozijo po cestah, imajo kolesa s takšnimi naležnimi ploskvami, da ne poškodujejo vozišča.

(2) Motorna vozila z gosenicami smejo voziti po cestah samo, če imajo gosenice obložene s primernimi oblogami, ki ne poškodujejo vozišča.

(3) Z globo 500 eurov se kaznuje voznik, ki po cesti vozi vozilo s kolesi z naležnimi ploskvami, ki so ali bi lahko poškodovale vozišče, ali motorno vozilo z gosenicami, ki so ali bi lahko poškodovale vozišče.

47. člen (izjeme pri omejitvi uporabe javne ceste – lokalni promet)

(1) V primeru omejitve uporabe javne ceste za posamezno vrsto vozil se lahko uporaba te ceste dovoli za lokalni promet.

(2) V primeru omejitve uporabe javne ceste za tranzit, je uporaba te ceste dovoljena za lokalni promet.

(3) Lokalni promet iz prvega in drugega odstavka tega člena na območju omejene uporabe javne ceste je promet motornih vozil, ki imajo na tem območju izhodišče ali cilj, promet motornih vozil, katerih vozniki, lastniki ali imetniki pravice uporabe imajo na tem območju stalno ali začasno prebivališče, promet motornih vozil, ki so v lasti oziroma v uporabi pravne ali fizične osebe, registrirane za opravljanje prevozov, ki ima na tem območju sedež ali podružnico in urejeno parkirišče, ali avtošole, ki ima na tem območju sedež ali podružnico in urejeno parkirišče.

(4) Za lokalni promet se šteje tudi promet vozil za izvajanje rednega vzdrževanja ceste, vozil komunalnih služb, vprežnih vozil, koles, mopedov, katerih konstrukcijsko določena hitrost ne presega 25 km/h, koles z motorjem, lahkih štirikoles, traktorjev in motokultivatorjev ter promet motornih vozil, s katerimi se kandidati usposablajo za vožnjo motornih vozil ali opravljajo izpite za voznike motornih vozil.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje voznik, ki vozi v območju lokalnega prometa v nasprotju s tretjim ali četrtem odstavkom tega člena.

(6) Z globo 600 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s tem členom, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

48. člen

(prekomerna prometna obremenitev javne ceste s tovornimi vozili)

(1) Prekomerna prometna obremenitev javne ceste s tovornimi vozili je začasno ali trajno povečanje prometa tovornih vozil na določeni izvorno ciljni relaciji, ki poteka po odseku javne ceste in je posledica izvajanja večjih investicijskih projektov ali izkoriščanja in gospodarjenja z naravnimi surovinami.

(2) Pri prekomerni prometni obremenitvi javne ceste iz prejšnjega odstavka krije povzročitelj sorazmeren del stroškov investicijskega vzdrževanja javne ceste, katerega vzrok je povečana obremenitev s tovornimi vozili in pri povprečnem obsegu in strukturi cestnega prometa ne bi bilo potrebno.

(3) Pričakovano povečanje prometne obremenitve javne ceste s tovornimi vozili ugotavlja upravljavec ceste:

- v postopku izdaje smernic in mnenja k prostorskemu aktu;
- v postopku izdaje dovoljenj za gradnjo, ki bo vir povečane prometne obremenitve javne ceste s tovornimi vozili, ali
- neposredno s štetjem, če je prometna obremenitev javne ceste že nastala, povzročitelj prometne obremenitve pa upravljavca ceste predhodno ni seznanil z gradnjo objekta ali drugim posegom.

(4) Prekomerna prometna obremenitev se lahko začne izvajati po sklenitvi pogodbe med upravljavcem ceste in investitorjem objekta oziroma nosilcem rudarske ali vodne pravice, s katero so opredeljene vse medsebojne obveznosti v zvezi z vzdrževalnimi deli ceste po prenehanju obremenitve, kakor tudi obveznosti v zvezi s povečanim rednim vzdrževanjem ceste v času trajanja povečane obremenitve.

(5) Minister, pristojen za promet, predpiše metodologijo za določitev potrebnih ukrepov in delitev stroškov zaradi prekomerne prometne obremenitve javnih cest s tovornimi vozili.

49. člen

(delitev in kategorizacija javnih cest)

(1) Javne ceste so državne in občinske ceste.

(2) Državne ceste so v lasti Republike Slovenije, občinske ceste pa v lasti občin.

(3) Glede na pomen za promet in povezovalno funkcijo v prostoru se državne ceste kategorizirajo na avtoceste, hitre ceste, glavne ceste I. in II. reda, regionalne ceste I., II. in III. reda ter državne kolesarske poti, občinske ceste pa na lokalne ceste, javne poti ter občinske kolesarske poti.

(4) Lokalne ceste se v naseljih lahko razvrščajo v več podkategorij, ki se določijo v predpisu iz petega odstavka tega člena.

(5) Merila za kategorizacijo javnih cest določi vlada.

(6) Javne ceste so lahko namenjene uporabi za vse ali samo za določene vrste prometa (npr. ceste, rezervirane za motorna vozila, ceste, rezervirane za promet kolesarjev, ali ceste, namenjene za druge vrste prometa).

50. člen (podatki o javnih cestah)

(1) Za potrebe načrtovanja, spremljanja stanja, upravljanja, vzdrževanja in statistične namene se vodi evidenca o javnih cestah kot banka cestnih podatkov (v nadaljnjem besedilu: BCP), ki obsega opisne, numerične, grafične in druge podatke o javnih cestah in objektih na njih in predstavlja enotno zbirko podatkov.

(2) BCP vsebuje tehnične podatke o državnih oziroma občinskih cestah, podatke o objektih na državnih oziroma občinskih cestah ter podatke o državnih oziroma občinskih kolesarskih povezavah in poteh. Poleg tehničnih podatkov vsebuje BCP tudi podatke o prometnih obremenitvah in izdatkih za javne ceste. Podatki o javnih cestah in objektih na njih se izkazujejo tako, da je razvidna umestitev posameznih sestavnih delov ceste v prostoru.

(3) BCP vodi in vzdržuje za državne ceste direkcija, za občinske ceste pa občina. Za ceste, ki jih upravlja koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona, zagotavlja podatke ta upravljavec. Direkcija, koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona in občine pridobivajo podatke iz obstoječih uradnih zbirk, ki jih potrebujejo za BCP, brezplačno.

(4) Podatki iz drugega odstavka tega člena se zbirajo neposredno iz projektne dokumentacije izvedenih del, uradnih kartografskih gradiv, popisnih obrazcev, slikovnega gradiva, drugih zbirk ter posebnih meritev oziroma z zajemom podatkov neposredno na terenu. Podatke o izdatkih za javne ceste zagotavljajo ministrstvo, pristojno za promet, ministrstvo, pristojno za notranje zadeve, policija, inšpektorat, pristojen za državne ceste, občine, koncesionar iz 14. oziroma 67. člena in gospodarska družba iz 54. člena tega zakona.

(5) Lokacijske podatke o javnih cestah in objektih na njih, kakor tudi vsako spremembo teh podatkov, posamezni zavezanec za vodenje in vzdrževanje podatkov posreduje organu, pristojnemu za geodetske zadeve, za potrebe vodenja zbirnega katastra gospodarske javne infrastrukture najpozneje v treh mesecih od nastanka sprememb.

(6) Zavezanec za zagotavljanje podatkov o izdatkih za javne ceste posreduje podatke direkciji brezplačno najkasneje do 15. maja tekočega leta za preteklo leto. Če zavezanec podatkov ne posreduje, se šteje, da direkcija ne razpolaga o izdatkih za javne ceste, ki jih je imel posamezen zavezanec, kar se zaznamuje v BCP, ki jo vodi direkcija.

(7) Minister, pristojen za promet, predpiše način označevanja javnih cest ter vodenja podatkov o javnih cestah in objektih na njih.

51. člen (omrežje kolesarskih povezav)

(1) Kolesarska povezava je niz prometnih površin, namenjenih javnemu prometu kolesarjev in drugih udeležencev pod pogoji, določenimi s pravili cestnega prometa, in predpisi, ki urejajo javne ceste, ter je označena s predpisano prometno signalizacijo.

(2) Kolesarska povezava je lahko izvedena kot kolesarska cesta, kolesarska pot, kolesarska steza, kolesarski pas ali kot prometna površina, ki je namenjena tudi drugim udeležencem v prometu.

(3) Glede na povezovalni pomen v prostoru se kolesarske povezave delijo na daljinske, glavne, regionalne in lokalne kolesarske povezave.

(4) Kolesarske povezave se lahko med seboj deloma prekrivajo.

- (5) Vzpostavitev in označitev ter vzdrževanje omrežja kolesarskih povezav je v javnem interesu.
- (6) Razvrstitev in pogoje za vzpostavitev kolesarskih povezav predpiše minister, pristojen za promet.

52. člen
(pritožbeni organ in stroški upravnih aktov)

- (1) Soglasja, dovoljenja in mnenja iz 29., 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83., 89., 110., 112. in 114. člena tega zakona izdajajo upravljavci cest oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena ali gospodarska družba iz 54. člena tega zakona na podlagi javnega pooblastila.
- (2) Zoper upravne akte, ki jih po določbah tega zakona izdajo upravljavci državnih cest, je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.
- (3) Upravljavci cest oziroma koncesionarji iz prvega odstavka tega člena za pripravo in izdajo upravnih aktov v primeru gradnje niso upravičeni do plačila taks, povračila stroškov ali drugih plačil.

III. GRADNJA DRŽAVNIH CEST

53. člen
(nacionalni program)

- (1) Strateške usmeritve in cilji dolgoročnega razvoja državnih cest se določijo v nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: nacionalni program).
- (2) Z nacionalnim programom se določi prioriteta izvedbe posameznih aktivnosti za izvedbo ukrepov na državnem cestnem omrežju, nosilce aktivnosti, potrebne finančne vire in časovni okvir za izvedbo aktivnosti.
- (3) Konkretnější izvedba posameznih ukrepov se določi z načrtom vlaganj v promet in prometno infrastrukturo, izvajanje katerega se tekoče spremlja.
- (4) Nacionalni program in načrt vlaganj v promet in prometno infrastrukturo pripravi ministrstvo, pristojno za promet. Nacionalni program sprejme Državni zbor Republike Slovenije na predlog vlade, načrt vlaganj pa vlada.

54. člen
(posebna gospodarska družba za državne ceste)

Za organiziranje in vodenje gradnje ter vzdrževanja določenih državnih cest in upravljanje teh cest se lahko ustanovi posebna gospodarska družba pod pogoji in na način, kot to določi poseben zakon.

55. člen
(kategorizacija državnih cest)

- (1) Državne ceste kategorizira vlada. Hkrati s kategorizacijo državnih cest vlada določi, kateri vrsti prometa so namenjene.
- (2) Novozgrajeni ali rekonstruirani del državne ceste, s katerim se nadomesti del te ceste, je iste kategorije kot državna cesta.
- (3) Spremembe kategorizacije državnih cest ali nadomeščenih delov teh cest in medsebojne prenose cest lahko predlagata minister, pristojen za promet, in župan. Spremembe in prenosi cest ali delov cest se opravijo po medsebojnem usklajevanju interesov obeh predlagateljev in ob upoštevanju meril za kategorizacijo javnih cest.
- (4) Ne glede na prejšnji odstavek lahko vlada javne ceste, ki se opustijo kot državne ceste, in nadomeščene dele državnih cest s sklepom prenese med občinske ceste zaradi novozgrajenih ali rekonstruiranih delov državne ceste.
- (5) V primeru gradnje nove ali rekonstruirane ceste se kategorizacija ceste določi pred predajo ceste v promet.

56. člen

(opustitev državne ceste)

- (1) Državna cesta ali njen del se lahko opusti, če se zgradi nova cesta ali del ceste, ki nadomesti prejšnjo.
- (2) O opustitvi državne ceste ali njenega dela ter bodočem ravnanju s to nepremičnino v primerih, ko ni več namenjena prometu, odloči vlada.

57. člen
(potek državnih kolesarskih povezav)

- (1) Državna kolesarska povezava lahko poteka v okviru javnih cest, nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, nekategoriziranih cest ali v okviru objektov vodne, železniške in energetske infrastrukture.
- (2) Če poteka državna kolesarska povezava zunaj zemljišč javnega dobra, se pravice in obveznosti izvršujejo v obsegu, kot je potrebno za varno odvijanje kolesarskega prometa. Pravice in obveznosti se uredijo s posebno pogodbo med upravljavcem kolesarske povezave in lastnikom zemljišča, preko katerega povezava poteka.
- (3) Minister, pristojen za promet, predpiše potek državnih kolesarskih povezav.

58. člen
(sofinanciranje gradnje državne ceste)

- (1) Gradnjo in vzdrževanje prometnih površin, objektov in naprav iz prvega odstavka 72. člena tega zakona v okviru cestnega zemljišča državne ceste ter izvedbo prehodov za pešce v naselju, financira oziroma sofinancira občina.
- (2) Gradnjo posameznih delov državnih cest lahko financira ali sofinancira tudi drug subjekt, če je izgradnja teh delov cest pogojena z njegovimi načrtovanimi prostorskimi ureditvami.
- (3) Če je gradnja cestnega priključka na državno cesto pogojena tudi z izvedbo vzdrževalnih del ali vzdrževalnih del v javno korist državne ceste, stroške teh del krije investitor cestnega priključka.
- (4) Če narava dejavnosti gospodarskega subjekta zahteva gradnjo ceste z boljšimi elementi in v večjem obsegu kot to zahtevata povprečen obseg in struktura prometa, gospodarski subjekt financira ta dela v obsegu stroškov dodatno potrebnih del na državni cesti.
- (5) Če je gradnja določenih prometnih površin, objektov in naprav iz prvega odstavka tega člena nujna zaradi povečanja pretočnosti in varnosti prometa po državni cesti skozi naselje, je lahko celotna investicija v breme Republike Slovenije.
- (6) Financiranje oziroma sofinanciranje del iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena ter druge medsebojne obveznosti se uredijo s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in investitor del.
- (7) Pogodbo iz prvega, drugega, tretjega in četrtega odstavka tega člena v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet.

59. člen
(sofinanciranje gradnje obvozne ceste)

Sredstva za gradnjo obvozne ceste, ki nadomesti del ceste, ki poteka skozi naselje, zagotavljata Republika Slovenija in občina. Sofinanciranje gradnje obvozne ceste ter obveznosti prevzema nadomeščenega dela državne ceste se uredijo s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in občina. Pogodbo v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet.

60. člen
(financiranje državnih kolesarskih povezav)

- (1) Financiranje vzpostavitve državne kolesarske povezave v delu, ki ne poteka po državni cesti, se uredi s posebno pogodbo, ki jo skleneta Republika Slovenija in lastnik ceste oziroma druge prometne površine. Pogodbo v imenu in za račun Republike Slovenije sklene minister, pristojen za promet.

(2) Financiranje iz prejšnjega odstavka obsega označitev državne kolesarske povezave s predpisano prometno signalizacijo ter izvedbo nujnih varnostnih ukrepov in obrabne konstrukcije ceste oziroma prometne površine.

(3) Če financiranje državne kolesarske povezave obsega tudi izvedbo nujnih varnostnih ukrepov in obrabno konstrukcijo ceste oziroma druge prometne površine, se stroški teh del poračunajo v okviru pogodbe o pravici uporabe teh površin.

61. člen

(obveznost investitorja zaradi prestavitve državne ceste)

(1) Če je treba obstoječo državno cesto prestaviti zaradi gradnje drugega objekta ali naprave, se prestavljeni del ceste zgradi z elementi, ki ustrezajo namenu ceste in drugim zahtevam predpisov o cestah. Stroške prestavitve državne ceste krije investitor objekta ali naprave.

(2) Investitor iz prejšnjega odstavka ni zavezanec za tisti del stroškov, nastalih zaradi pogojenih boljših elementov nadomeščenega dela državne ceste od elementov, določenih po prejšnjem odstavku.

62. člen

(obveznost usklajenega projektiranja in gradnje gospodarske javne infrastrukture)

(1) Če se hkrati z gradnjo državne ceste na cestnem zemljišču predvideva tudi gradnja druge gospodarske javne infrastrukture, ki ne služi cesti ali njeni uporabi, projektna dokumentacija vsebuje tudi rešitve te gospodarske javne infrastrukture.

(2) Usklajenost projektiranja in gradnje objektov gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka je v pristojnosti upravljavca državne ceste.

(3) Stroške projektiranja in gradnje objektov posamezne gospodarske javne infrastrukture iz prvega odstavka tega člena krije njen upravljavec.

63. člen

(obveznost obveščanja o posegih v državno cesto)

(1) Upravljavec državne ceste v fazi načrtovanja gradnje državne ceste obvesti upravljavce druge gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem najmanj 90 dni pred začetkom del, da ti lahko svoja dela uskladijo z gradnjo oziroma rekonstrukcijo ceste.

(2) Upravljavec državne ceste da upravljavcu druge gospodarske javne infrastrukture iz prejšnjega odstavka na razpolago tehnične in druge podatke, potrebne za uskladitev del.

(3) Določbe tega člena veljajo smiselno tudi za upravljavce gospodarske javne infrastrukture v cestnem telesu ali ob njem, kadar nameravajo graditi svoje objekte in naprave v državni cesti.

64. člen

(dovoljenje za začasno uporabo državne ceste)

(1) Za novo ali rekonstruirano državno cesto, za katero je bilo izdano gradbeno dovoljenje, lahko ministrstvo, pristojno za promet, izda dovoljenje za začasno uporabo že pred dokončanjem vseh del zunaj vozišča ceste, predvidenih z izdanim gradbenim dovoljenjem, če vozišče izpolnjuje pogoje za varno odvijanje prometa.

(2) Pregled državne ceste iz prejšnjega odstavka se opravi po postopku iz 21. člena tega zakona. Zapisnik o pregledu ceste je priloga vloge za izdajo dovoljenja iz prejšnjega odstavka.

(3) Dovoljenje za začasno uporabo velja do pridobitve uporabnega dovoljenja s strani pristojnega upravnega organa, vendar največ pet let.

(4) Pridobitev dovoljenja za začasno uporabo državne ceste je obvezna, ko je čas od končanja del na vozišču ceste do dokončanja preostalih del po gradbenem dovoljenju daljši od 60 dni.

(5) Če se za začasno cesto uporabi dokončana posamezna faza nove ali rekonstruirane ceste ter če je novogradnja ali rekonstrukcija končana in še ni izdano dovoljenje iz prvega odstavka tega člena, lahko

upravljavec ceste konča zaporo ceste in pod posebnimi pogoji dovoli začasno uporabo ceste, če je nadzornik del predhodno podal pisno izjavo, da so dela opravljena skladno s projektno dokumentacijo in so izpolnjene predpisane bistvene zahteve v skladu s predpisi, ki urejajo graditev.

IV. UPRAVLJANJE DRŽAVNIH CEST

65. člen (upravljavca državnih cest)

(1) Državne ceste so avtoceste, hitre ceste, glavne ceste in regionalne ceste.

(2) Upravljavec avtocest, hitrih cest ter cest, ki so določene kot izbirne cestninske ceste v skladu z zakonom, ki ureja cestninjenje, je Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d. (v nadaljnjem besedilu: DARS, d. d.), upravljavec glavnih in regionalnih cest ter državnih kolesarskih povezav pa direkcija.

66. člen (naloge in pristojnosti upravljavcev cest)

(1) Direkcija opravlja strokovno tehnične, razvojne, organizacijske in upravne naloge za gradnjo, vzdrževanje in varstvo državnih cest in kolesarskih poti. Te naloge obsegajo:

- izdelavo strokovnih podlag za plane vzdrževanja in razvoja državnih cest in izdelavo osnutkov teh planov;
- naloge rednega vzdrževanja državnih cest;
- naloge nadzora nad stanjem državnih cest;
- naloge nadzora nad prometno ureditvijo na državnih cestah;
- naloge upravljanja, vodenja in nadzora prometa;
- izvajanje postopkov podeljevanja koncesij in izbire koncesionarja za redno vzdrževanje državnih cest;
- izvajanje postopkov javnega naročanja za izvajanje del rednega vzdrževanja državnih cest, ki niso predmet koncesije, ter za izvajanje vzdrževalnih del, vzdrževalnih del v javno korist, rekonstrukcij in gradenj novih državnih cest;
- naloge v zvezi z investicijami v državne ceste;
- vodenje evidenc o državnih cestah in zbirne evidence o javnih cestah;
- pridobivanje podatkov o prometnih obremenitvah na državnih cestah in o prekoračitvah dimenzij (višina, širina in dolžina) in mas vozil;
- naloge v zvezi z organizacijo obveščanja javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih;
- pripravo strokovnih izhodišč za smernice in mnenja k državnim prostorskim aktom;
- izdajo smernic in mnenj k občinskim prostorskim aktom;
- izdajo soglasij, mnenj in projektnih pogojev v skladu s predpisi s področja graditve objektov;
- naloge v zvezi s pripravo strokovnih podlag za tehnične predpise o projektiranju, gradnji in vzdrževanju javnih cest;
- sklepanje pogodb po pooblastilu ministra, pristojnega za promet;
- druge naloge, določene z zakonom ali drugim predpisom.

(2) DARS, d. d., opravlja naloge upravljavca v skladu s posebnim zakonom.

67. člen (koncesija za upravljanje določenih državnih cest)

(1) Za upravljanje državne ceste se lahko pravni ali fizični osebi podeli koncesija.

(2) Koncesija iz prejšnjega odstavka se podeli v skladu z zakonom, ki ureja javno-zasebno partnerstvo.

(3) V koncesijski pogodbi za upravljanje državne ceste se, poleg pravic in obveznosti v zvezi z upravljanjem, uredijo tudi pravice in obveznosti v zvezi z vzdrževanjem državne ceste.

(4) Koncesionarju iz prejšnjega odstavka se lahko podeli javno pooblastilo za izdajo soglasij in dovoljenj iz 29., 30., 31., 39., 76., 77., 78., 79., 83. in 89. člena tega zakona.

V. VZDRŽEVANJE DRŽAVNIH CEST

68. člen (redno vzdrževanje državnih cest)

Redno vzdrževanje državnih cest, razen prometnih površin, objektov in naprav iz 72. člena tega zakona, je obvezna gospodarska javna služba državnega pomena.

69. člen
(redno vzdrževanje križišč državne ceste)

V območju križišča državne ceste z drugo cesto upravljavec državne ceste vzdržuje vozišče ter prometno signalizacijo in prometno opremo državne ceste, razen prometne signalizacije in prometne opreme iz 72. člena tega zakona.

70. člen
(vzdrževanje premostitvenih objektov na državnih cestah)

(1) Vzdrževanje premostitvenega objekta nad ali pod državno cesto je v pristojnosti upravljavca ceste višje kategorije.

(2) Upravljavec ceste, ki poteka preko ali pod premostitvenim objektom, vzdržuje vozišče, površine za pešce in kolesarje, naprave za odvodnjavanje, ograje in drugo opremo in naprave, ki služijo tej cesti.

(3) Če upravljavec ceste iz prejšnjega odstavka v okviru izvajanja vzdrževalnih del na premostitvenem objektu ne izvede nujnih ukrepov, ki so v javnem interesu in jih ni mogoče odlagati, jih izvede na njegov račun upravljavec državne ceste.

(4) V primeru križanja z železniško progo je upravljanje in vzdrževanje objektov urejeno v skladu s predpisi s področja varnosti železniškega prometa.

71. člen
(redno vzdrževanje in vzdrževanje državne ceste na mejnem prehodu)

Državna cesta na mejnem prehodu se redno vzdržuje in vzdržuje v enakem obsegu in na enakem nivoju kot pred mejnim prehodom. Vzdrževanje drugih prometnih površin (npr. dodatni prometni pasovi, pločniki) na mejnem prehodu zagotavljajo upravljavci teh površin.

72. člen
(redno vzdrževanje prometnih površin ter objektov in naprav v naseljih)

V območju meje naselja občine redno vzdržujejo prometne površine, objekte in naprave na cestnem zemljišču državne ceste, ki so v funkciji javnih površin naselja:

- priključke občinskih cest na državno cesto, razen prometne signalizacije in prometne opreme namenjene odvijanju prometa na državni cesti;
- odstavne niše, parkirne površine, avtobusna postajališča in druge prometne površine izven vozišča;
- kolesarske steze, pločnike ter cestne objekte na teh površinah;
- cestno razsvetljavo, semaforje ter prometno signalizacijo z zunanjo ali notranjo osvetlitvijo s pripadajočim napajalnim omrežjem, vključno z oskrbo z električno energijo;
- zelene površine in urbano opremo v območju cestnega zemljišča.

73. člen
(vzdrževanje občinskih cest ob preusmeritvah prometa)

(1) Upravljavec državne ceste lahko zaradi zapore državne ceste začasno preusmeri promet na občinske ceste.

(2) Če je treba med preusmeritvijo prometa z državne ceste na občinsko cesto povečati obseg vzdrževanja te ceste ali pa jo je treba pred tem usposobiti za prevzem dodatnega prometa, ima občina pravico do povrnitve teh stroškov.

(3) Pred preusmeritvijo prometa na občinsko cesto se ob prisotnosti upravljavca občinske ceste izvede monitoring obstoječega stanja, po končani preusmeritvi pa izvede sanacija ceste v stanje, ugotovljeno pred monitoringom.

74. člen
(redno vzdrževanje državnih kolesarskih povezav)

(1) Državne kolesarske povezave redno vzdržuje direkcija.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek državne kolesarske povezave, ki potekajo po občinskih cestah, redno vzdržuje direkcija le v obsegu vzdrževanja prometne signalizacije in prometne opreme, namenjene prometu kolesarjev.

(3) Redno vzdrževanje državne kolesarske povezave, ki poteka po delu nekategorizirane ceste, nekategorizirane ceste, ki se uporablja za javni cestni promet, ali je sestavni del druge gospodarske javne infrastrukture, se uredi s posebno pogodbo med direkcijo in lastnikom ali od njega pooblaščenim upravljavcem te ceste oziroma druge gospodarske javne infrastrukture.

VI. VARSTVO DRŽAVNIH CEST IN PROMETA NA NJIH

75. člen

(omejitve uporabe državne ceste)

(1) Direkcija oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona lahko začasno prepove ali omeji uporabo ceste ali njenega dela (omejitev prometa posameznih vrst vozil, zmanjšanje dovoljene skupne mase, osne obremenitve ali dimenzij vozil, zmanjšanje najvišje dovoljene hitrosti vozil in drugi ukrepi), če je državna cesta ali njen del v stanju:

- da promet po njej ni mogoč ali je mogoč samo promet posameznih vrst vozil;
- da bi promet posameznih vrst vozil povzročil pospešeno propadanje te ceste;
- če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje ceste in varnost prometa na njej (posebne razmere zaradi snega, poledice, odjuge, močnega vetra, nenadne poškodbe ceste ali ovire na cesti).

(2) Direkcija oziroma koncesionar iz 14. ali 67. člena oziroma gospodarska družba iz 54. člena tega zakona o ukrepih, ki jih utemeljujejo razlogi iz prve ali druge alineje prejšnjega odstavka, po elektronski poti obvesti ministrstvo, pristojno za promet, policijo, pristojni center za obveščanje, pristojni inšpekcijski organ za ceste in prometno-informacijski center najmanj sedem dni pred izvedbo ukrepa na državni cesti. Prometno-informacijski center o ukrepih obvesti javnost najmanj tri dni pred izvedbo ukrepa.

(3) Ukrepe, ki jih utemeljujejo razlogi iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, lahko sprejme tudi izvajalec rednega vzdrževanja ceste ali vodja intervencije ob prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih. O teh ukrepih nemudoma obvestita upravljavca državne ceste, policijo, pristojno občinsko redarstvo, pristojni inšpekcijski organ za ceste in prometno-informacijski center, ki o ukrepih takoj obvesti javnost.

(4) Minister, pristojen za promet, lahko na posameznih državnih cestah zaradi pretočnosti prometa, varstva bivalnega in naravnega okolja ter prometne preobremenjenosti naravnega okolja odredi omejitev uporabe državnih cest za:

- tovorna vozila, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 ton, razen za prevoze teh vozil v lokalnem prometu, na cestah, ki potekajo skozi ali mimo naselja in vzporedno s katerimi potekajo državne ceste enakih ali boljših prometno tehničnih lastnosti,
- motorna vozila na cestah, ki potekajo po območjih narodnih parkov, razen za izjeme, določene v predpisih, ki urejajo posamezne narodne parke, na predlog upravljavca narodnega parka.

(5) V primeru prometne preobremenjenosti posamezne državne ceste zaradi naravnih in turističnih znamenitosti, kjer se zahteva usmerjanje prometa in nadstandardno vzdrževanje te ceste, vključno s površinami za mirujoči promet, lahko minister, pristojen za promet, določi obveznost plačila pristojbine za uporabe ceste in njeno višino.

(6) Omejitev uporabe državne ceste iz četrtega odstavka tega člena ter pristojbino iz petega odstavka tega člena, način njenega pobiranja in porabe odredi minister, pristojen za promet, z odredbo.

(7) Ukrepe omejitve uporabe državne ceste izvede izvajalec rednega vzdrževanja ceste v okviru izvajanja te javne službe.

(8) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ne sprejme ustreznih ukrepov in na predpisan način ne obvešča subjektov po tretjem odstavku tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 evrov.

76. člen

(varovalni pas ob državni cesti)

(1) Zaradi razvoja državnega cestnega omrežja, škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje ter preprečitve vplivov neposrednih drugih prostorskih ureditev na državno cesto in prometa na njej, je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja objektov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej ter izvajanje kakršnih koli del v varovalnem pasu državne ceste je dovoljena le s soglasjem oziroma mnenjem upravljavca državne ceste.

(3) Širitev poselitvenih območij v varovalni pas državne ceste je prepovedana.

(4) Upravljavlec državne ceste izda soglasje oziroma mnenje iz drugega odstavka tega člena, če z načrtovano prostorsko ureditvijo oziroma gradnjo v varovalnem pasu ni onemogočen bodoči razvoj ceste, promet na cesti nima bistvenega negativnega vpliva na dejavnost načrtovane prostorske ureditve ter načrtovana prostorska ureditev oziroma gradnja objektov nima negativnega vpliva na cesto in promet na njej.

(5) Investitor prostorske ureditve v varovalnem pasu državne ceste nima pravice zahtevati izvedbe ukrepov za zaščito pred negativnimi vplivi prometa na njej, določenih s predpisi, ki urejajo varstvo okolja.

(6) Varovalni pas državne ceste se meri od zunanjega roba cestnega zemljišča oziroma meje parcele v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša:

- pri avtocestah 40 metrov;
- pri hitrih cestah 35 metrov;
- pri glavnih cestah 25 metrov;
- pri regionalnih cestah 15 metrov;
- pri državnih kolesarskih poteh 5 metrov.

(7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek lastnik ali posameznik, ki v varovalnem pasu državne ceste brez soglasja oziroma mnenja ali v nasprotju s soglasjem oziroma mnenjem upravljavca ceste izvaja dela iz drugega odstavka tega člena.

(8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

77. člen

(gradnja gospodarske javne infrastrukture v območju državne ceste)

(1) Gospodarsko javno infrastrukturo je dovoljeno graditi v območju državne ceste le pod pogoji in na način, določenim s soglasjem oziroma mnenjem upravljavca državne ceste.

(2) Upravljavlec državne ceste lahko zahteva od upravljavca gospodarske javne infrastrukture, da objekte in omrežja gospodarske javne infrastrukture preuredi ali prestavi, kadar je to potrebno zaradi gradnje državne ceste. Stroške prestatitve ali preureditve objektov in omrežja krije njihov upravljavlec, razen če to ni v nasprotju s pogoji iz soglasja oziroma mnenja upravljavca državne ceste za njihovo gradnjo.

(3) Upravljavlec državne ceste lahko odkloni izdajo soglasja oziroma mnenja iz prvega odstavka tega člena, če bi objekti in omrežja gospodarske javne infrastrukture ogrožali državno cesto ali promet na njej, bistveno oteževali njeno vzdrževanje ali onemogočali njen razvoj.

(4) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(5) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

78. člen

(posegi v državno cesto zaradi vzdrževanja druge gospodarske javne infrastrukture)

(1) Vzdrževalna dela na obstoječi gospodarski javni infrastrukturi na zemljišču državne ceste se lahko opravljajo le s soglasjem upravljavca državne ceste.

(2) V soglasju za izvajanje del iz prejšnjega odstavka se določijo način, pogoji in nadzor nad opravljanjem teh del.

(3) Soglasje iz prvega odstavka tega člena ni potrebno, če je s poškodbami objektov in omrežja gospodarske javne infrastrukture, zgrajenih na zemljišču državne ceste, neposredno ogrožen varen promet oziroma življenje in zdravje ljudi in živali ali bi lahko nastala večja gospodarska škoda. Upravljavec gospodarske javne infrastrukture takoj odstrani neposredno nevarnost in o tem brez odlašanja po elektronski poti obvesti izvajalca rednega vzdrževanja ceste. Upravljavec gospodarske javne infrastrukture takoj odpravi poškodbe na njej, vzpostavi cesto v prvotno stanje in o končanih delih po elektronski poti obvesti direkcijo in izvajalca rednega vzdrževanja državne ceste.

(4) Če se zaradi del iz prejšnjega odstavka omeji uporaba državne ceste, upravljavec gospodarske javne infrastrukture, vgrajene v državno cesto, takoj obvesti in pozove izvajalca rednega vzdrževanja ceste, da vzpostavi zaporo ceste na njegove stroške, ter o omejitvi uporabe državne ceste in o njenem prenehanju po elektronski poti obvesti pristojno policijsko upravo in prometno-informacijski center.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki brez soglasja upravitelja državne ceste izvaja vzdrževalna in druga dela na gospodarski javni infrastrukturi na zemljišču državne ceste ali opravlja ta dela v nasprotju z danim soglasjem.

(6) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec gospodarske javne infrastrukture, ki ravna v nasprotju s tretjim ali četrtim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

79. člen

(cestni priključki na glavne in regionalne ceste)

(1) Cestni priključki občinskih in nekategoriziranih cest ter individualni cestni priključki na glavne in regionalne ceste se lahko gradijo le na podlagi soglasja oziroma mnenja direkcije. Z mnenjem oziroma soglasjem se na podlagi predpisa, ki ureja cestne priključke na javne ceste, določijo tehnični in drugi pogoji gradnje priključka ter njegova opremljenost s prometno signalizacijo in prometno opremo.

(2) Individualni cestni priključki so praviloma navezani na občinsko ali nekategorizirano cesto, ki se uporablja za javni cestni promet, in preko njih na državno cesto.

(3) Direkcija izda soglasje iz prvega odstavka tega člena, če ugotovi, da to ne bo imelo škodljivih posledic za zmogljivost ceste in varnost prometa na njej ter če objektov in zemljišč ni mogoče z ekonomsko upravičeno rešitvijo navezati na občinsko cesto.

(4) Stroške gradnje cestnega priključka na državno cesto, vključno s postavitvijo potrebne prometne signalizacije in prometne opreme, krije investitor priključka, v primeru priključevanja občinske ceste pa občina.

(5) Cestni priključek občinske in nekategorizirane ceste ter individualni cestni priključek je do meje cestnega zemljišča s pripadajočo prometno signalizacijo in prometno opremo sestavni del državne ceste.

(6) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

80. člen

(obvezna prilagoditev cestnega priključka)

(1) Če cestni priključek na glavno ali regionalno cesto zaradi povečanega obsega prometa ali spremenjene vrste prometa na cestnem priključku ne izpolnjuje več zahtevanih prometnih in varnostnih pogojev ali ni vzdrževan, direkcija samostojno ali na predlog pristojnega inšpekcijskega organa z odločbo odredi njegovo

prometno tehnično prilagoditev spremenjenim razmeram. Stroške preureditve cestnega priključka krije investitor cestnega priključka ali njegov pravni naslednik, v primeru priključevanja občinske ceste pa občina.

(2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

81. člen

(ukinitiv, sprememba prometne ureditve in prestavitev cestnega priključka)

(1) Direkcija lahko z odločbo ukine cestni priključek na glavno ali regionalno cesto, če se ne izvede njegova prilagoditev v skladu z odločbo iz prejšnjega člena.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek lahko direkcija z odločbo ukine ali spremeni prometno ureditev na območju cestnega priključka na državno cesto, če se cestni priključek nahaja na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo državne ceste in zavarovanje prometa na njej, ali to zahteva sprememba prometne ureditve na glavni ali regionalni cesti. Stroške nadomestnega cestnega priključka krije direkcija.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba na ministrstvo, pristojno za promet.

82. člen

(zapora državne ceste zaradi del ali prireditev na državni cesti)

(1) Dela na državni cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti, in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem iz 83. člena tega zakona.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek dovoljenje za delno ali popolno zaporo državne ceste ni potrebno za redno vzdrževanje cest.

(3) Dovoljenje za zaporo glavne ali regionalne ceste je treba pridobiti tudi za športne in druge prireditve na njej. Športne in druge prireditve na avtocestah in hitrih cestah, zaradi katerih bi jih bilo treba popolnoma zapreti za promet, niso dovoljene.

(4) Dovoljenje za popolno zaporo glavne ali regionalne ceste se lahko izda, če je promet mogoče preusmeriti na druge javne ceste ali če se promet zaradi zapore na glavni cesti ne ustavi za več kot 30 minut oziroma zaradi zapore na regionalni cesti za več kot 60 minut.

(5) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim, tretjim in četrtem odstavkom tega člena oziroma v nasprotju z dovoljenjem iz prvega odstavka tega člena.

(6) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim, tretjim in četrtem odstavkom tega člena oziroma v nasprotju z dovoljenjem iz prvega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(7) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja državne ceste, če delno ali popolno zaporo državne ceste zaradi del na cesti ali športnih in drugih prireditev izvede brez dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem, razen v primerih iz drugega odstavka tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

(8) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja državne ceste, če delno ali popolno zaporo državne ceste zaradi rednih vzdrževalnih del na cesti izvede v nasprotju s predpisom, ki ureja zapore na cestah, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

83. člen

(izdaja dovoljenja za zaporo državne ceste)

(1) Dovoljenje za delno ali popolno zaporo državne ceste izda upravljavec ceste in ga vroči predlagatelju zapore. O izdaji dovoljenja upravljavec ceste obvesti policijo, pristojni center za obveščanje, pristojni inšpekcijski organ za ceste in izvajalca rednega vzdrževanja ceste, na katero se dovoljenje nanaša.

(2) Z dovoljenjem za zaporo državne ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas njenega trajanja.

(3) Če za predlagano zaporo ni predpisan načrt zapore ceste v skladu s predpisom, ki ureja zapore na cestah, vloga za izdajo dovoljenja vsebuje podatke o lokaciji, vrsti in obsegu del, zaradi katerih se predlaga zapora ceste, čas trajanja zapore in navedbo tipske sheme začasne prometne ureditve. Upravljavec ceste lahko spremeni čas in trajanje zapore ceste, zlasti če se ta predlaga med prireditvami, predvidenimi s koledarjem večjih športnih prireditev, med turistično sezono ali med povečanimi prometnimi obremenitvami ceste.

(4) Določba prejšnjega odstavka o vsebini vloge za zaporo državne ceste zaradi del na cesti se smiselno uporablja tudi za športne in druge prireditve na cesti.

(5) Direkcija pridobi za zaporo ceste iz 14. člena tega zakona predhodno mnenje upravljavca te ceste.

(6) Stroške za izvedbo zapore ceste in preusmeritev prometa zaradi zapore ceste krije njen predlagatelj.

(7) Prometno signalizacijo in prometno opremo za zaporo ceste postavi izvajalec rednega vzdrževanja ceste. O zapori in preusmeritvi prometa obvesti upravljavca ceste, prometno-informacijski center, policijo, pristojno občinsko redarstvo in pristojni inšpekcijski organ za ceste najmanj tri dni pred prvo postavitvijo zapore ter takoj ob vsaki njeni spremembi. V tem primeru obveščanje po 9. členu tega zakona ni potrebno.

(8) Izvajalec rednega vzdrževanja ceste, na kateri je delna zapora ceste, v primeru upravičene potrebe vsaj enkrat tedensko vozilom, s katerimi se opravlja izredni prevoz, brezplačno omogoči prehod skozi zaporo ceste.

(9) Obveščenost javnosti o izvedbi zapore državne ceste in o preusmeritvi prometa zagotovi prometno-informacijski center.

(10) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja ceste, ki ravna v nasprotju s sedmim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

84. člen (preglednosti ob državni cesti)

(1) V območju nivojskega križišča državnih cest, državne ceste z občinsko cesto ali v območju cestnih priključkov na državno cesto (pregledno polje), na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ter nivojskega križišča državnih cest z železniško progo (preglednostni prostor) ni dovoljeno vzpostaviti kakršne koli vegetacije ali postaviti objekte, naprave in druge predmete ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali cestnega priključka.

(2) Preglednost ob državni cesti se ugotavlja na podlagi predpisov s področja gradnje cest oziroma železnic.

(3) Zaradi zagotavljanja stanja iz prvega odstavka tega člena, razen na priključkih nekategoriziranih cest na državno cesto, se lahko lastninska pravica začasno ali trajno obremeni s služnostjo v javno korist.

(4) Če gre za ustanovitev služnosti v javno korist, pripada lastniku služneče nepremičnine odškodnina, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine in dejansko škodo.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lastnik služneče nepremičnine ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča predhodno določena v soglasju direkcije iz 76. člena tega zakona.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek lastnik oziroma uporabnik zemljišča, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

85. člen (prometna ureditev na državnih cestah)

(1) Prometno ureditev ali njeno spremembo na državni cesti oziroma njenem delu odredi z internim aktom upravljavec ceste. Pri zahtevnejših prometnih ureditvah je sestavni del internega akta tudi načrt prometne ureditve.

(2) Prometna ureditev iz prejšnjega odstavka obsega zlasti:

- določitev uporabe ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska pot) in meje naselij;
- določitev omejitev hitrosti vozil in območij omejene hitrosti;

- določitev prepovedi prehitevanja;
- določitev prednostnih smeri in sistema ter način vodenja prometa;
- določitev prehodov za pešce in kolesarje;
- določitev ukrepov za umirjanje prometa na odsekih državne ceste skozi naselja;
- določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev, razen omejitev uporabe državne ceste iz 78. člena tega zakona.

(3) Ne glede prvi odstavek tega člena se lahko prometna ureditev za določitev območij omejene hitrosti izvede le na podlagi načrta prometne ureditve.

(4) Omejitev največje dovoljene hitrosti vozil na cesti izven naselja ne sme biti manjša od 50 km/h, razen če to terjajo utemeljeni razlogi za varnost ceste in prometa na njej.

(5) Prometna ureditev se označi s predpisano prometno signalizacijo.

86. člen

(poskusna označitev prometne ureditve na glavnih in regionalnih cestah)

(1) Na posameznih odsekih glavnih in regionalnih cestah se lahko vzpostavi prometna ureditev, ki ni v skladu s predpisi s področja cest (v nadaljnjem besedilu: poskusna prometna ureditev). Začetek in konec cestnega odseka, na katerem se izvaja poskusna prometna ureditev, se označi z informacijskim portalom ali tablo, ki udeležence cestnega prometa obvešča o poskusni prometni ureditvi.

(2) Poskusna prometna ureditev se vzpostavi na predlog ministrstva, pristojnega za promet, ali direkcije v soglasju z ministrom, pristojnim za promet.

(3) Poskusno prometno ureditev izvede direkcija na podlagi internega akta in načrta prometne ureditve, ki obsega utemeljen namen, pomen in trajanje poskusne prometne ureditve, vključno s tehničnimi prikazi uporabljene prometne signalizacije in prometne opreme ter njihove načrtovane postavitve.

(4) Direkcija o pričetku in trajanju izvajanja poskusne prometne ureditve na določenem cestnem odseku državne ceste najmanj deset dni pred njeno izvedbo obvesti javnost, ministrstvo, pristojno za promet, policijo, pristojni inšpekcijski organ za ceste, prometno-informacijski center, v primeru izvedbe te ureditve v naselju pa tudi pristojno občinsko redarstvo.

(5) Direkcija najpozneje tri mesece pred potekom obdobja trajanja poskusne prometne ureditve ovrednoti njene učinke na varnost udeležencev cestnega prometa in o tem seznani ministrstvo, pristojno za promet.

87. člen

(prometna signalizacija in prometna oprema na državnih cestah)

(1) Postavitev, zamenjavo, dopolnitev ali odstranitev prometne signalizacije in prometne opreme na državnih cestah odredi upravljavec ceste.

(2) Na državni cesti se sme postavljati turistična in druga obvestilna prometna signalizacija v skladu s predpisi, ki urejajo prometno signalizacijo. Postavitev in odstranitev turistične in druge obvestilne prometne signalizacije odreja upravljavec ceste, ki ima pravico do povrnitve stroškov za njeno postavitev, vzdrževanje in odstranitev.

(3) Pravna ali fizična oseba, ki ji je bila podeljena koncesija za redno vzdrževanje državnih cest, lahko spreminja prometno signalizacijo in prometno opremo le s predhodnim soglasjem upravljavca ceste, razen v primerih iz tretjega odstavka 75. člena tega zakona.

88. člen

(sistem za informiranje uporabnikov ob državnih cestah)

(1) Sistem za informiranje uporabnikov ob državnih cestah obsega postavljanje in vzdrževanje informacijskih panojev, tabel, portalov, vitrin ter obcestnih in nadcestnih transparentov, s katerimi se udeležencem cestnega prometa podajajo prometne in prometno varnostne informacije.

(2) Na objektih sistema za informiranje se lahko udeležencem cestnega prometa podaja le:

- obvestila, namenjena izboljšanju prometne varnosti;

- pomembne informacije upravljavca ceste udeležencem cestnega prometa, če te ni možno podati s predpisano prometno signalizacijo;
- prometne in druge informacije na servisnih prometnih površinah.

(3) Presojo vsebine informacije in postavljanje objektov iz prvega odstavka tega člena lahko izvaja le upravljavec ceste oziroma izvajalec rednega vzdrževanja ceste.

(4) Postavitev objektov sistema za informiranje uporabnikov odredi upravljavec ceste z internim aktom.

89. člen (oglaševanje ob državnih cestah)

(1) Objekti za oglaševanje ob državnih cestah so lahko reklamni stolpi, stebri (npr. totemi, piloni), plakatni panoji, oglasne deske, nosilci in drogovi nadcestnih transparentov in zastav, svetlobne vitrine kot del nadstrešnic avtobusnih postajališč ter drugi nepremični in premični namenski nosilci.

(2) Postavljanje oziroma uporaba objektov za oglaševanje je v območju državne ceste in v varovalnem pasu za postavljanje objektov za oglaševanje ob državni cesti zunaj naselja prepovedana.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek je v območju državne ceste dopustna postavitev enostavnega ali nezahtevnega objekta:

- če ima objekt za oglaševanje funkcijo usmerjanja in se namešča tik, ob ali na stavbi gospodarskega subjekta, ki ima sedež v tej stavbi, in se ta nahaja v varovalnem pasu državne ceste z neposrednim cestnim priključkom na to cesto;
- kot reklamni steber (npr. totem, pilon) v območju kompleksa gospodarskega subjekta, na katerem je lahko le logotip gospodarskega subjekta in druge nujne informacije (npr. cene derivatov na postajah za oskrbo vozil z gorivi, delovni čas postaje oziroma drugega gospodarskega subjekta).

(4) Objekte za oglaševanje je ob državnih cestah v naselju prepovedano postavljati:

- v preglednem polju in pregledni bemi ceste;
- v preglednostnem prostoru prehoda ceste čez železniško progo v isti ravnini;
- v območju križišč oziroma cestnih priključkov;
- v območju vzdolž vozišča ceste, predpisanega za postavitev prometne signalizacije in prometne opreme;
- na zunanji strani konstrukcij ali ograj premostitvenih objektov.

(5) Postavljanje in uporaba elektronskih prikazovalnikov v območju državne ceste je prepovedano. Svetlobne vitrine se lahko ob državnih cestah v naselju postavljajo zunaj vozišča državne ceste.

(6) Soglasje za postavitev objektov za oglaševanje iz tretjega, četrtega in petega odstavka tega člena v območju državne ceste izda direkcija na podlagi načrta za postavitev objekta za oglaševanje.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju z drugim, četrtem ali petim odstavkom tega člena ali brez soglasja postavi oziroma uporablja objekt za oglaševanje v območju državne ceste ali ga postavi oziroma uporablja v nasprotju s pogoji iz soglasja.

(8) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka in je površina oglasnega sporočila manjša od pet kvadratnih metrov.

(9) Z globo 8.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz sedmega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.000 eurov.

(10) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz sedmega odstavka tega člena in je površina oglasnega sporočila manjša od pet kvadratnih metrov, njihova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

VII. VARNOSTNE ZAHTEVE ZA PREDORE

90. člen (obseg uporabe)

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za predore, daljše od 500 m, merjeno po najdaljšem smernem vozišču v popolnoma zaprtem delu predora, na državnih cestah, ki so del vseevropskega cestnega omrežja, kot je določeno z Uredbo (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L št. 348 z dne 20. 12. 2013, str. 1), zadnjič popravljeno s Popravkom Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L št. 16 z dne 21. 1. 2014, str. 70) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1315/2013/EU) in grafično prikazano na zemljevidih v Prilogi I Uredbe 1315/2013/EU.

(2) Vlada lahko predpiše, da se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za predore na drugih javnih cestah, ki so daljši od 500 metrov, merjeno po najdaljšem smernem vozišču v popolnoma zaprtem delu predora.

91. člen (minimalne varnostne zahteve)

(1) Minimalne varnostne zahteve za predore iz prejšnjega člena se nanašajo na:

- konstrukcijske značilnosti in opremo predorov, kot so: število cevi in smernih vozišč, geometrija predora, izhod v sili, dostop gasilske in druge reševalne ali intervencijske službe, odstavne niše, odvajanje tekočin, požarna varnost, prezračevanje, komunikacijski sistemi in podobno ter
- ukrepe v zvezi z obratovanjem predora, kot so: zagotavljanje potrebnih sredstev in usposobljenega osebja, način izvedbe del v predoru, obvladovanje prometnih in drugih nesreč ter izrednih dogodkov, vključno z zagotovitvijo pravočasnega dostopa gasilske in druge reševalne ali intervencijske službe ter ključne reševalne opreme, delovanje nadzornega centra in njegovo neposredno povezavo s pristojnim centrom za obveščanje, potek prometa v predoru, prevoz nevarnih snovi in podobno.

(2) Minimalne varnostne zahteve za predore natančneje predpiše vlada.

(3) Vlada v predpisu iz prejšnjega odstavka predpiše tudi varnostno dokumentacijo, ki se pripravi za posamezno vrsto projektne dokumentacije predora, način odobritve idejne zasnove, način dajanja v obratovanje in pogoje za izdajo dovoljenja za obratovanje predora ter občasne vaje, ki zagotavljajo varnost predora.

(4) Analiza tveganja vsebuje podrobno oceno tveganj za posamezen predor, ob upoštevanju vseh projektnih dejavnikov in prometnih pogojev, ki vplivajo na varnost. Vsebina in rezultati analize tveganja so vsebovani v varnostni dokumentaciji, sestavljeni v skladu s predpisom iz prejšnjega odstavka ter predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami. Analizo tveganja pripravi oseba, ki je od upravitelja predora funkcionalno neodvisna.

(5) Za namestitev ali uporabo inovativne opreme ali ukrepov, ki zagotavljajo enako ali višjo stopnjo varnosti predora, kot to določa ta zakon in predpis iz drugega odstavka tega člena, lahko ministrstvo, pristojno za promet, dovoli izjemo od zahtev tega predpisa. K dovoljenju izjeme ministrstvo, pristojno za promet, pridobi odobritev Evropske komisije.

92. člen (naloge ministrstva, pristojnega za promet)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, je odgovorno za zagotavljanje vseh vidikov varnosti predora. Ministrstvo, pristojno za promet, sprejema odločitve v zvezi z varnostjo predora, ki je deloma v drugi državi članici, po predhodnem soglasju pristojnega upravnega organa druge države članice ali daje predhodno soglasje k odločitvam tega organa.

(2) Ministrstvo, pristojno za promet, izda dovoljenje za obratovanje predora, če so izpolnjene varnostne zahteve, ki jih določa ta zakon in predpis iz drugega odstavka prejšnjega člena in če je izdano dovoljenje o poskusnem obratovanju oziroma uporabno dovoljenje po predpisih o graditvi objektov.

(3) Ne glede na 75. člen tega zakona ministrstvo, pristojno za promet, prepove ali omeji promet v predoru, če varnostne zahteve ali ukrepi, določeni s predpisom iz drugega odstavka prejšnjega člena, niso izpolnjeni. Ministrstvo, pristojno za promet, pri tem določi pogoje, pod katerimi se lahko ponovno vzpostavi običajen promet v predoru.

(4) Ministrstvo, pristojno za promet, poskrbi, da so izvedene naslednje naloge:

- redno preskušanje in pregledovanje predorov ter oblikovanje varnostnih zahtev v zvezi s tem;

- vzpostavljanje organizacijskih in operativnih načrtov za usposabljanje in opremljanje služb za ukrepanje ob prometnih in drugih nesrečah ter izrednih dogodkih;
- opredelitev postopka za takojšnje zaprtje predora v nujnem primeru;
- izvajanje potrebnih ukrepov za zmanjšanje tveganja.

(5) Ministrstvo, pristojno za promet, je upravni organ v skladu s 4. členom Direktive 2004/54/ES.

(6) Ministrstvo, pristojno za promet, pošlje Evropski komisiji vsaki dve leti do konca septembra poročilo o požarih v predorih in o nesrečah, ki vplivajo na varnost uporabnikov cest v predorih, ter o njihovi pogostosti in vzrokih, jih oceni in zagotovi informacije o dejanski vlogi in učinkovitosti varnostnih sredstev in ukrepov.

93. člen (upravljavec predora)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, določi za vsak predor v fazi projektiranja, gradnje in obratovanja upravljavca predora, lahko pa naloge upravljavca predora opravlja samo.

(2) Upravljavca predora, ki je deloma v drugi državi članici, določi ministrstvo, pristojno za promet, skupaj s pristojnim upravnim organom druge države članice.

(3) Upravljavec predora izdela načrt zaščite in reševanja za primer prometne nesreče v predoru oziroma ukrepanje ob drugi nesreči ali izrednem dogodku, sodeluje pri določitvi, opremljanju, pripravi in usposabljanju pristojne gasilske oziroma druge reševalne ali intervencijske službe ter vzdržuje in preverja delovanje vseh varnostnih sistemov v predoru.

(4) Če pride do prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka v predoru, upravljavec predora o tem najpozneje v enem mesecu sestavi poročilo, ki ga posreduje uradniku za varnost, ministrstvu, pristojnemu za promet, in službam za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku, ki so ob tem dogodku posredovale.

(5) Ko je sestavljeno poročilo o preiskavi vzrokov prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka, upravljavec predora to poročilo posreduje uradniku za varnost, ministrstvu, pristojnemu za promet, in službam za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku, ki so ob tem dogodku posredovale, in to najkasneje v enem mesecu od prejema.

94. člen (uradnik za varnost)

(1) Upravljavec predora po predhodnem soglasju ministrstva, pristojnega za promet, za vsak predor imenuje uradnika za varnost, ki koordinira vse ukrepe za zagotovitev varnosti v predoru. Uradnik za varnost, ki je lahko del osebja predora ali službe za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku, je neodvisen pri vseh zadevah varnosti predora in v zvezi s tem ne sme sprejemati nobenih navodil delodajalca. Ista oseba je lahko uradnik za varnost v več predorih.

(2) Uradnik za varnost opravlja naslednje naloge:

- zagotavlja koordinacijo s službami za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku in sodeluje pri pripravi operativnih načrtov;
- sodeluje pri načrtovanju, pripravi vseh vrst projektne dokumentacije, izvajanju in ocenjevanju ukrepanja ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku;
- sodeluje pri določanju konstrukcije, opreme in obratovanja novih predorov in sprememb obstoječih predorov;
- sodeluje pri načrtovanju, ocenjevanju, preverjanju in izvajanju načrtov za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku;
- preverja usposobljenost služb za ukrepanje ob prometni in drugi nesreči ter izrednem dogodku in sodeluje pri organizaciji njihovih vaj;
- svetuje glede dajanja predorov v obratovanje;
- preverja, ali je konstrukcija in oprema predora vzdrževana in popravljena.

VIII. VARNOSTNE ZAHTEVE ZA CESTNO INFRASTRUKTURO

95. člen (obseg uporabe)

(1) Določbe tega poglavja se uporabljajo za državne ceste, ki so del vseevropskega cestnega omrežja, kot je določeno z Uredbo (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L št. 348 z dne 20. 12. 2013, str. 1), zadnjič popravljeno s Popravkom Uredbe (EU) št. 1315/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o smernicah Unije za razvoj vseevropskega prometnega omrežja in razveljavitvi Sklepa št. 661/2010/EU (UL L št. 16 z dne 21. 1. 2014, str. 70) (v nadaljnjem besedilu: Uredba 1315/2013/EU) in grafično prikazano na zemljevidih v Prilogi I Uredbe 1315/2013/EU.

(2) Določbe tega poglavja se uporabljajo tudi za avtoceste in primarne ceste, ki niso del vseevropskega cestnega omrežja iz prejšnjega odstavka.

(3) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za obstoječe ceste ali gradnjo novih cest zunaj naselij, ki ne služijo neposrednemu dostopu do sosednjih zemljišč in so bile ali bodo zgrajene s pomočjo finančnih sredstev Evropske unije.

(4) Prejšnji odstavek ne velja za ceste, ki se ne uporabljajo za javni promet (npr. dovozne ceste do industrijskih obratov, kmetijskih ali gozdnih zemljišč).

(5) Direkcija objavi seznam primarnih cest na svoji spletni strani in ga redno posodablja.

(6) Vlada lahko predpiše, da se določbe tega poglavja uporabljajo tudi za druge javne ceste.

(7) Določbe tega poglavja se ne uporabljajo za predore iz prvega odstavka 90. člena tega zakona.

96. člen (varnost cestne infrastrukture)

Aktivnosti za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture se nanašajo na vse faze načrtovanja, projektiranja, gradnje in vzdrževanja cest, in obsegajo:

- izdelavo ocene učinkov na varnost v cestnem prometu;
- preverjanje varnosti v cestnem prometu;
- oceno varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje;
- redno in ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest;
- zaščito ranljivih udeležencev v prometu;
- upravljanje podatkov.

97. člen (ocena učinka na varnost v cestnem prometu)

(1) Ocena učinka na varnost v cestnem prometu, ki jo izvede presojevalec varnosti cest, je strateško primerjalna analiza učinka v fazi načrtovanja variant po predpisih o urejanju prostora, ki ga imajo izgradnja nove ceste ali znatne spremembe zmogljivosti obstoječega omrežja cest (v nadaljnjem besedilu: cestno infrastrukturni projekt).

(2) Ocena učinka na varnost v cestnem prometu pojasni upoštevanje varnosti v prometu, ki vpliva na izbiro predlagane rešitve. Ocena učinka na varnost v cestnem prometu zagotovi informacije, ki so potrebne za analizo stroškov in koristi različnih ocenjenih možnosti.

(3) Ocena učinka na varnost v prometu se ob upoštevanju določb tega poglavja, pravilnika, ki ureja preverjanje varnosti cestne infrastrukture in usposabljanje presojevalcev varnosti cest, smernic za delo presojevalcev varnosti cest, s katerimi se določijo posamezni koraki in elementi, ki jih je treba upoštevati pri opravljanju presoje varnosti cestne infrastrukture (v nadaljnjem besedilu: smernice za delo) in meril iz Priloge I Direktive 2008/96/ES izvede v začetni fazi načrtovanja, preden se cestno infrastrukturni projekt odobri, in je obvezna za vse cestno infrastrukturne projekte.

98. člen (preverjanje varnosti v cestnem prometu)

(1) Preverjanje varnosti v cestnem prometu je neodvisno, podrobno in sistematično tehnično varnostno preverjanje projektnih in konstrukcijskih lastnosti cestno infrastrukturnega projekta, ki obsega vse faze od načrtovanja, izgradnje, začetka obratovanja do pridobitve uporabnega ali obratovalnega dovoljenja.

(2) Preverjanje varnosti v cestnem prometu, ki ga izvede presojevalec varnosti cest, se izvaja za vse cestno infrastrukturne projekte, pri tem pa se upoštevajo določbe tega poglavja, pravilnika, ki ureja preverjanje varnosti cestne infrastrukture in usposabljanje presojevalcev varnosti cest, smernice za delo in merila iz Priloge II Direktive 2008/96/ES.

(3) Preverjanje varnosti v cestnem prometu lahko izvaja presojevalec varnosti cest, ki ni sodeloval pri projektiranju ali izgradnji projekta, ki je predmet presoje.

(4) V poročilu presojevalec varnosti cest za vsako fazo preverjanja varnosti v cestnem prometu navede za prometno varnost kritične elemente cestno infrastrukturnega projekta. Investitor se do poročila presojevalca varnosti cest pisno opredeli in utemelji svojo odločitev.

99. člen

(ocena varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje)

(1) Ocena varnosti v cestnem prometu pomeni razvrščanje delov obstoječega cestnega omrežja v posamezne kategorije glede na kvantitativno ugotovljeno stopnjo varnosti.

(2) Ocenjevanje varnosti v cestnem prometu se izvaja na celotnem cestnem omrežju iz 95. člena tega zakona.

(3) Pri ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje se stopnja tveganja za prometne nesreče oceni na podlagi pregleda lastnosti zasnove ceste na kraju samem ali s pomočjo uporabe ustreznih elektronskih sredstev in na podlagi analize posameznih odsekov cestnega omrežja, ki so v uporabi več kot tri leta in na katerih po metodologiji določanja mest z visoko stopnjo prometnih nesreč prihaja do zgostitev prometnih nesreč, katerih posledica so smrt ali hude telesne poškodbe udeležencev cestnega prometa.

(4) Pri ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje, ki se izvaja najmanj vsakih pet let, se upoštevajo določbe tega poglavja, pravilnika, ki ureja preverjanje varnosti cestne infrastrukture in usposabljanje presojevalcev varnosti cest, smernice za delo presojevalcev varnosti cest in okvirni elementi iz Priloge III Direktive 2008/96/ES.

(5) Po opravljeni oceni varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje upravljavec ceste zaradi prednostne razvrstitve potreb za nadaljnje ukrepanje na posameznih cestnih odsekih le-te glede na njihovo stopnjo varnosti razvrsti v najmanj tri kategorije. Upravljavec ceste na svoji spletni strani objavi metodologijo za razvrščanje cestnih odsekov v posamezno kategorijo glede na stopnjo njihove varnosti in seznam cestnih odsekov, ki se uvrščajo v posamezno kategorijo.

(6) Na podlagi rezultatov ocenjevanja varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje se izvedejo ciljno usmerjeni pregledi varnosti cest in neposredni ukrepi za odpravo tveganj za nastanek prometnih nesreč.

100. člen

(redno pregledovanje varnosti cest)

(1) Redno pregledovanje varnosti cest pomeni reden periodičen pregled stanja ceste ali cestnih odsekov, ki z vidika prometne varnosti zahtevajo izvedbo vzdrževalnih del za preprečevanje prometnih nesreč.

(2) Pregledovanje varnosti cest se izvaja redno na cestnih odsekih, po katerih poteka promet, z namenom odkrivanja karakteristik, ki vplivajo na prometno varnost in preprečevanje prometnih nesreč.

(3) Redno pregledovanje varnosti cest izvajajo presojevalci varnosti cest. Pogostost pregledov zagotavlja primerno raven prometne varnosti cestne infrastrukture, zato se pregledi opravljajo najmanj vsakih pet let, v primeru ugotovljene slabše prometne varnosti pa se takšni cestni odseki ali točke rešujejo prednostno.

(4) Če cestni odsek iz 95. člena tega zakona meji na cestni predor iz 90. člena tega zakona, se najmanj vsakih pet let izvede skupen redni pregled varnosti cestnega odseka na stiku s predorom, ki ga izvedeta presojevalec varnosti cest in uradnik za varnost.

101. člen

(ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest)

(1) Ciljno usmerjeno pregledovanje varnosti cest je pregled ceste ali cestnega odseka, ki se izvede na pobudo upravljavca ceste zaradi neposrednega prepoznavanja nevarnih okoliščin, napak ali težav, ki pomenijo povečano tveganje za nastanek prometnih nesreč ali poškodb udeležencev cestnega prometa. Pri opravljanju ciljno usmerjenega pregleda varnosti cest se upoštevajo določbe tega poglavja, pravilnika, ki ureja preverjanje varnosti cestne infrastrukture in usposabljanje presojevalcev varnosti cest, smernice za delo presojevalcev varnosti cest in okvirni elementi iz Priloge IIa Direktive 2008/96/ES.

(2) Ciljno usmerjen pregled varnosti cest opravi presojevalec varnosti cest ali skupina strokovnjakov, od katerih je najmanj eden presojevalec varnosti cest.

(3) Na podlagi ugotovitev ciljno usmerjenega pregleda varnosti ceste presojevalec varnosti cest ali skupina strokovnjakov pripravi poročilo, ki je osnova za odločitev upravljavca ceste o izvedbi ukrepov za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture.

(4) V poročilu iz prejšnjega odstavka se opredelijo cestni odseki, na katerih so potrebne izboljšave varnosti cestne infrastrukture, in določijo prednostni ukrepi za njeno izboljšavo.

(5) Upravljavec ceste na podlagi poročila iz tretjega odstavka tega člena pripravi akcijski načrt odprave tveganj iz prvega odstavka tega člena. Na podlagi akcijskega načrta, ki se redno posodablja, se spremlja izvajanje ukrepov iz šestega odstavka tega člena.

(6) Upravljavec ceste izvede ukrepe za izboljšanje varnosti cestne infrastrukture najprej na cestnih odsekih z nizko stopnjo varnostjo cestne infrastrukture. Pri izvedbi ukrepov se osredotoči najprej na tiste ukrepe, ki so hitro izvedljivi v okviru zagotovljenih finančnih sredstev ter z izvedbo katerih je pričakovati takojšnje učinke izboljšanja varnosti cestne infrastrukture in prihranke pri stroških prometnih nesreč.

102. člen

(zaščita ranljivih udeležencev v prometu)

(1) Pri izvajanju ocene učinka na varnost cestnega prometa, preverjanju varnosti v cestnem prometu, ocenjevanju varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje, rednem in ciljno usmerjenem pregledovanju varnosti cest se upoštevajo potrebe ranljivih udeležencev v prometu, ki jih določajo predpisi s področja cest in cestnega prometa.

(2) V primerih iz prejšnjega odstavka ugotavlja presojevalec varnosti cest tudi upoštevanje potreb ranljivih udeležencev cestnega prometa na podlagi okvirnih elementov iz Priloge I, Priloge II, Priloge IIa, Priloge III in Priloge IV Direktive 2008/96/ES.

103. člen

(upravljanje podatkov)

(1) Javna agencija, pristojna za varnost prometa (v nadaljnjem besedilu: javna agencija), imenuje za vsako prometno nesrečo s smrtnim izidom, ki se zgodi na cesti iz 95. člena tega zakona, skupino strokovnjakov, ki razišče dejavnike nastanka prometne nesreče in sestavi poročilo o nesreči, javna agencija pa to poročilo posreduje ministrstvu, pristojnemu za promet. Poročilo o prometni nesreči vsebuje zlasti podatke iz Priloge IV Direktive 2008/96/ES.

(2) Javna agencija zagotovi izračun povprečne družbene cene nesreč s smrtnim izidom in povprečne družbene cene nesreč s hudimi telesnimi poškodbami.

104. člen

(presojevalec varnosti cest)

(1) Za presojevalca varnosti cest se imenuje posameznik, ki izpolnjuje naslednje pogoje:

- najmanj visokošolska univerzitetna izobrazba (prva bolonjska stopnja) s področja cestne infrastrukture, prometnega inženirstva ali prometne varnosti;
- najmanj deset let izkušenj na področju projektiranja cest, revidiranja ali recenziranja cestnih projektov ali izdelave prometno varnostnih analiz;
- opravljen strokovni izpit za presojevalca varnosti cest.

(2) Presojevalec varnosti cest se najmanj vsaka tri leta udeleži obdobjnega strokovnega usposabljanja.

(3) Strokovna usposabljanja in preverjanje usposobljenosti za presojevalca varnosti cest organizira javna agencija.

(4) Presojevalce varnosti cest imenuje minister, pristojen za promet. Javna agencija za namen spremljanja usposobljenosti presojevalcev varnosti cest vzpostavi in vodi evidenco, ki vsebuje naslednje podatke:

- osebno ime;
- EMŠO;
- datum in kraj rojstva;
- stalno oziroma začasno prebivališče;
- številka in datum izdaje potrdila o opravljenem strokovnem izpitu;
- datum opravljenega obdobnega strokovnega usposabljanja.

(5) Način usposabljanja in preverjanja strokovne usposobljenosti, obrazec potrdila o uspešno opravljenem usposabljanju ter način vodenja evidence o izdanih potrdilih predpiše minister, pristojen za promet. Minister, pristojen za promet, podrobneje predpiše tudi način in pogoje opravljanja nalog presojevalcev varnosti cest.

105. člen

(izbor presojevalca varnosti cest)

(1) Za opravljanje nalog iz tega poglavja investitor oziroma upravljavec ceste iz 95. člena tega zakona izbereta presojevalca varnosti cest na podlagi postopka javnega naročila v skladu z zakonom, ki ureja javna naročila.

(2) Naloge iz tega poglavja lahko opravlja presojevalec varnosti cest kot posameznik ali v imenu in za račun pravne osebe, pri kateri je zaposlen.

106. člen

(poročila presojevalca varnosti cest in obveznost njihovega upoštevanja)

(1) Presojevalec varnosti cest izdela poročilo o oceni učinka na varnost cestnega prometa, poročila o preveritvi varnosti cestnega prometa in poročilo o pregledu varnosti ceste in ga pošlje upravljavcu ceste.

(2) Upravljavec ceste se do poročila iz prejšnjega odstavka pisno opredeli, pri čemer podrobno obrazloži, katerih predlogov presojevalca varnosti cest ni mogoče upoštevati.

(3) Poročilo upravljavca ceste o neupoštevanju predlogov iz poročila presojevalca varnosti cest se obravnava na zaključnem sestanku, na katerem so prisotni upravljavec ceste, presojevalec varnosti cest in projektant, ki je sodeloval pri reševanju neupoštevanega predloga.

(4) Sklepi zaključnega sestanka iz prejšnjega odstavka so dokončni. Zapisnik zaključnega sestanka se vroči vsem sodelujočim.

(5) Če se cesta ali njen odsek preda v promet na podlagi uporabnega dovoljenja, je poročilo o preveritvi varnosti cestne infrastrukture sestavni del dokazila o zanesljivosti objekta.

107. člen

(poročanje Evropski komisiji)

Ministrstvo, pristojno za promet, pošlje Evropski komisiji do 31. oktobra 2025 in nato vsakih pet let poročilo o razvrstitvi celotnega cestnega omrežja iz 95. člena tega zakona glede na oceno varnosti v cestnem prometu, ki je bila izdelana v skladu z 99. členom tega zakona.

IX. UPRAVLJANJE, GRADNJA, VZDRŽEVANJE IN VARSTVO OBČINSKIH CEST

108. člen

(upravljavec občinskih cest)

Upravljavec občinskih cest je občinska uprava (v nadaljnjem besedilu: upravljavec občinske ceste). Način izvajanja nalog upravljanja določi pristojni organ občine s splošnim aktom.

109. člen

(gradnja in vzdrževanje občinskih cest)

Občinske ceste se načrtujejo, projektirajo, gradijo in vzdržujejo na način in pod pogoji kot to določajo predpisi, ki urejajo projektiranje javnih cest, prometno signalizacijo in prometno opremo, zapore na cestah, cestne priključke, avtobusna postajališča, ter predpisi, ki urejajo redno vzdrževanje javnih cest.

110. člen (varovalni pas ob občinski cesti)

(1) Zaradi razvoja občinskega cestnega omrežja, preprečitve škodljivih vplivov emisij prometa na bivalno okolje ter preprečitve vplivov neposrednih drugih prostorskih ureditev na občinsko cesto in prometna na njej, je ob teh cestah varovalni pas, v katerem je raba prostora omejena.

(2) Gradnja objektov, vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej ter izvajanje kakršnih koli del v varovalnem pasu občinske ceste je dovoljena le s soglasjem oziroma mnenjem upravljavca občinske ceste.

(3) Upravljavec občinske ceste izda soglasje oziroma mnenje iz prejšnjega odstavka, če s predlaganim posegom v varovalnem pasu niso prizadeti interesi varovanja občinske ceste in prometa na njej ter so zagotovljeni regulacijski elementi, ki ločujejo grajene javne površine od površin v zasebni lasti, s katerimi se zagotavlja prihodnji razvoj prometa.

(4) Varovalni pas občinske cest se meri od zunanega roba cestnega zemljišča v smeri prečne in vzdolžne osi, pri premostitvenih objektih pa od tlorisne projekcije najbolj izpostavljenih robov objekta na zemljišče ter znaša:

- pri lokalnih cestah 10 metrov;
- pri javnih poteh 5 metrov;
- pri občinskih kolesarskih poteh 2 metra.

(5) Občina lahko z odlokom predpiše manjšo širino varovalnih pasov.

(6) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki v varovalnem pasu občinske ceste brez soglasja oziroma mnenja ali v nasprotju s soglasjem oziroma mnenjem upravljavca ceste izvaja dela iz drugega odstavka tega člena.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

111. člen (preglednosti ob občinski cesti)

(1) V območju križišča občinskih cest, križišča občinske ceste z železniško progo (preglednostni prostor) ali v območju cestnih priključkov na občinsko cesto (pregledno polje) ter na notranjih straneh cestnih krivin (pregledna berma) ni dovoljeno vzpostaviti kakršne koli vegetacije ali postaviti objekte, naprave in druge predmete ter storiti kar koli drugega, kar bi oviralo preglednost cest, križišča ali cestnega priključka.

(2) Preglednost ob občinski cesti se ugotavlja na podlagi predpisov s področja cest oziroma železnic.

(3) Zaradi zagotavljanja stanja iz prvega odstavka tega člena, razen na individualnih cestnih priključkih, se lahko lastninska pravica začasno ali trajno obremeni s služnostjo v javno korist.

(4) V primeru ustanovitve služnosti v javno korist lastniku služeče nepremičnine pripada odškodnina, ki obsega zmanjšano vrednost nepremičnine in dejansko škodo.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek lastnik služeče nepremičnine ni upravičen do odškodnine, če je bila taka omejitev uporabe zemljišča predhodno določena v soglasju ali mnenju občine.

(6) Z globo 500 eurov se kaznuje za prekršek lastnik oziroma imetnik pravice uporabe nepremičnine, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.

112. člen (cestni priključki na občinsko cesto)

- (1) Cestni priključki nekategoriziranih cest ter individualni priključki na občinske ceste (v nadaljnjem besedilu: priključki na občinske ceste) se lahko gradijo le s soglasjem oziroma mnenjem upravljavca občinskih cest.
- (2) Upravljavec občinskih cest izda soglasje oziroma mnenje iz prejšnjega odstavka, če ugotovi, da to ne bo imelo škodljivih posledic za zmožljivost ceste in varnost prometa na njej.
- (3) Cestni priključek do meje cestnega zemljišča občinske ceste s pripadajočo prometno signalizacijo in prometno opremo je sestavni del občinske ceste.
- (4) Upravljavec občinskih cest lahko z odločbo zahteva prilagoditev cestnega priključka na stroške koristnika cestnega priključka, če cestni priključek na občinsko cesto zaradi povečanega prometa ali uporabe za drugačen promet, kot je bil upoštevan ob izdaji soglasja ali mnenja za njegovo gradnjo, ni več ustrezen.
- (5) Upravljavec občinskih cest lahko ukine cestni priključek na občinsko cesto v soglasju z lastnikom cestnega priključka oziroma imetnikom pravice uporabe.
- (6) Ne glede na prejšnji odstavek upravljavec občinskih cest z odločbo ukine cestni priključek na občinsko cesto, če se priključek nahaja na območju, kjer se mora izvesti ukrep za varstvo občinske ceste in zavarovanje prometa na njej, ali če to zahteva sprememba prometne ureditve na občinski cesti. Cestni priključek se nadomesti na stroške občine.
- (7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.
- (8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

113. člen
(prometna ureditev na občinskih cestah)

- (1) Prometno ureditev ali njeno spremembo na občinski cesti ali njenem delu odredi z internim aktom občina. Pri zahtevnejših prometnih ureditvah je sestavni del internega akta tudi načrt prometne ureditve.
- (2) Prometna ureditev obsega:
- določitev uporabe ceste ali dela ceste za določene vrste vozil oziroma uporabnikov (cesta, rezervirana za motorna vozila, kolesarska pot ali steza, steza za pešce, steza za pešce in kolesarje, steza za jezdece) in mej naselij;
 - določitev prednostnih smeri in sistem ter način vodenja prometa;
 - določitev omejitev uporabe ceste ali njenega dela glede na vrsto prometa;
 - določitev omejitev hitrosti vozil;
 - določitev skupnega prometnega prostora;
 - ureditev kolesarskega prometa in določitev lokalnih kolesarskih povezav;
 - ureditev parkiranja in ustavljanja vozil;
 - določitev območij umirjenega prometa, območij omejene hitrosti in območij za pešce in prehodov za pešce;
 - določitev ukrepov za umirjanje prometa za varnost otrok, pešcev in kolesarjev, zlasti v bližini vzgojno varstvenih, izobraževalnih in zdravstvenih ustanov, igrišč, stanovanjskih naselij in drugih območij, kjer se ti udeleženci cestnega prometa pojavljajo v večjem številu;
 - določitev drugih prepovedi, obveznosti ali omejitev udeležencem prometa.
- (3) Ne glede na prvi odstavek tega člena se lahko prometna ureditev za vzpostavitev območij omejene hitrosti izvede le na podlagi splošnega akta občine s katerim je takšna prometna ureditev določena.
- (4) Omejitev največje dovoljene hitrosti vozil na cesti izven naselja ne sme biti manjša od 50 km/h, razen če to zahtevajo utemeljeni razlogi za varnost ceste in prometa na njej.
- (5) Prometna ureditev iz drugega odstavka tega člena se označi s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo. O postavitvi, zamenjavi, dopolnitvi ali odstranitvi prometne signalizacije na občinskih cestah odloča upravljavec občinskih cest.

114. člen

(zapora ceste zaradi del ali prireditve na občinski cesti)

- (1) Dela na občinski cesti ali ob njej, ki vplivajo na promet na tej cesti in jo je zaradi tega treba delno ali popolno zapreti za promet, se lahko opravljajo le z dovoljenjem upravljavca občinskih cest.
- (2) Ne glede na prejšnji odstavek dovoljenje za delno ali popolno zaporo občinske ceste ni potrebno za redno vzdrževanje občinske ceste.
- (3) Dovoljenje upravljavca občinskih cest za zaporo občinske ceste se pridobi tudi za športne in druge prireditve na njej.
- (4) Dovoljenje za popolno zaporo občinske ceste brez preusmeritve prometa na druge javne ceste se izda, če preusmeritev na druge javne ceste ni mogoča ali če se promet na lokalni cesti ne ustavi za več kot 30 minut oziroma zaradi zapore javne poti za več kot 60 minut.
- (5) Z dovoljenjem za zaporo občinske ceste se določijo pogoji za izvedbo zapore ceste, preusmeritve prometa zaradi zapore ceste in čas njenega trajanja.
- (6) Zaporo postavi izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste, ki o njeni izvedbi obvesti policijo, občinsko redarstvo in pristojni inšpekcijski organ za ceste najmanj tri dni pred spremembo ter javnost na krajevno običajen način.
- (7) Z globo 200 eurov se kaznuje za prekršek posameznik, ki izvede delno ali popolno zaporo občinske ceste, potrebno zaradi opravljanja del na cesti ali športne ali druge prireditve na cesti, brez dovoljenja, v nasprotju s pogoji dovoljenja ali preseže v dovoljenju določeni čas njenega trajanja.
- (8) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki stori prekršek iz prejšnjega odstavka, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.
- (9) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, če delno ali popolno zaporo občinske ceste izvede brez dovoljenja ali v nasprotju z dovoljenjem, ali v predpisanem roku na predpisan način ne obvesti policije, občinskega redarstva in pristojnega inšpekcijskega organa za ceste o izvedbi zapore, njegova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

115. člen

(začasne omejitve uporabe občinske ceste)

- (1) Če na občinski cesti ali njenem delu ni mogoč varen promet vozil zaradi zimskih razmer, močnega vetra, prometne in druge nesreče ter izrednega dogodka ali če to terjajo drugi utemeljeni razlogi, ki se nanašajo na zavarovanje ceste in varnost prometa na njej, lahko upravljavec občinske ceste oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste začasno prepove uporabo občinske ceste za vse ali posamezne vrste vozil ali skupin vozil, oziroma dovoli vožnjo samo tistih vozil, ki so ustrezno opremljena. O prepovedi uporabe občinske ceste obvesti upravljavec občinske ceste oziroma po njegovem pooblastilu izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste v eni uri po elektronski poti pristojno policijsko upravo, občinsko redarstvo in pristojni inšpekcijski organ za ceste ter javnost na krajevno običajen način.
- (2) Del ceste, na katerem velja omejitev uporabe, upravljavec občinske ceste označi s predpisano prometno signalizacijo.
- (3) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec ceste ali pooblaščen izvajalec rednega vzdrževanja občinske ceste, ki v predpisanem roku na predpisan način ne obvesti policije, občinskega redarstva in pristojnega inšpekcijskega organa za ceste o izvedbi zapore, njuna odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.
- (4) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek upravljavec ceste, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 eurov.

116. člen

(obveznost vodenja podatkov o občinskih cestah)

- (1) Upravljavec občinskih cest vodi evidence o občinskih cestah in objektih v skladu s predpisi o načinu označevanja javnih cest in o evidencah o javnih cestah in objektih na njih.

(2) Zbirne podatke iz evidenc o občinskih javnih cestah občina brezplačno posreduje direkciji najkasneje do 15. maja tekočega leta za stanje cest preteklega leta.

(3) Če občina predpisanih podatkov ne posreduje direkciji do predpisanega roka, pridobi podatke direkcija na stroške občine.

X. NACIONALNI CENTER ZA UPRAVLJANJE PROMETA

117. člen

(Nacionalni center za upravljanje prometa)

(1) Za nadzor in upravljanje prometa ter obveščanje javnosti o stanju državnih cest in prometa je pristojen Nacionalni center za upravljanje prometa (v nadaljnjem besedilu: NCUP).

(2) NCUP opravlja zlasti te naloge:

- nadzor, usmerjanje in usklajevanje dejavnosti za upravljanje prometa na državni ravni v rednih in izrednih primerih, kar vključuje tudi odločanje o potrebnih ukrepih (npr. začasna omejitve ali preusmeritve prometa, zapore cest);
- pridobivanje podatkov o lokalnih ukrepih od vseh upravljalcev cest, spremljanje ukrepov ter predlaganje njihovih sprememb oziroma odločanje o uskladitvah medsebojnih pristojnosti vseh subjektov, ki sodelujejo pri izvajanju dejavnosti NCUP;
- sodelovanje pri mednarodnem načrtovanju in upravljanju prometa;
- zbiranje vseh razpoložljivih podatkov o stanju državnih cest in prometa na njih na enem mestu ter njihova analiza in obdelava;
- obveščanje centrov za obveščanje in drugih pristojnih služb o večjih nesrečah ter o nevarnosti za nastanek večje nesreče;
- obveščanje javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih po sredstvih javnega obveščanja in drugih javnosti dostopnih medijih;
- nadzor čezmejne harmonizacije in medobratovalnosti rešitev ITS in C-ITS;
- vzpostavitev, razvoj in upravljanje nacionalne točke dostopa v skladu z Direktivo 2010/40/EU, Delegirano uredbo Komisije (EU) 2015/962 z dne 18. decembra 2014 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opravljanjem storitev zagotavljanja prometnih informacij v realnem času po vsej EU (UL L št. 157 z dne 23. 6. 2015, str. 21–31; v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2015/962/EU) in Delegirano uredbo Komisije (EU) 2017/1926 z dne 31. maja 2017 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z opravljanjem storitev zagotavljanja večmodalnih potovalnih informacij po vsej EU (UL L št. 272 z dne 21. 10. 2017, str. 1–13; v nadaljnjem besedilu: Delegirana uredba 2017/1926/EU).

118. člen

(delovanje NCUP)

(1) NCUP je notranja organizacijska enota ministrstva, pristojnega za promet.

(2) NCUP deluje v prostorih nadzornega centra Dragomelj, ki je v lasti Republike Slovenije.

(3) Pri nadzoru in upravljanju prometa ter obveščanju javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih sodelujejo v okviru NCUP direkcija, koncesionar s koncesijo za upravljanje državnih cest, prometno-informacijski center, policija, občina, ki ima organiziran center za nadzor nad prometom, ter organ, pristojen za zaščito in reševanje. Pri obveščanju javnosti o stanju državnih cest in prometa na njih sodeluje izvajalec javne službe na področju radijske in televizijske dejavnosti, ki omogoča celovito obveščanje javnosti, vključno z neposrednim in takojšnjim predvajanjem informacij. Naloge iz tega odstavka se štejejo za naloge iz pristojnosti subjektov, ki jih ti izvajajo in jih opravljajo za svoj račun.

(4) Pri izvajanju nalog NCUP lahko sodelujejo tudi drugi upravljalci cest, ki z ministrstvom, pristojnim za promet, v ta namen sklenejo sporazum o sodelovanju, v katerem se dogovorijo o obsegu in načinu zbiranja informacij in njihovega posredovanja javnosti ter o načinu upravljanja s prometom na cestah, ki jih upravljajo.

(5) Subjekti iz tretjega odstavka tega člena imajo za opravljanje svojih nalog v prostorih NCUP in za potrebe izvajanja nalog tega centra pravico do brezplačne uporabe prostorov. S posebno pogodbo med uporabniki vseh prostorov NCUP se uredijo obveznosti glede pokrivanja obratovalnih stroškov NCUP.

(6) Podrobnejša pravila o delovanju NCUP ter sodelovanju udeleženih subjektov pri izvajanju nalog in pristojnosti iz tretjega odstavka tega člena predpiše minister, pristojen za promet.

XI. RAZVOJ IN UPORABA ITS IN C-ITS

119. člen

(pristojnost za razvoj in uporabo ITS in C-ITS)

Za spremljanje razvoja in uporabe aplikacij in storitev ITS in C-ITS je pristojen NCUP.

120. člen

(naloge na področju ITS in C-ITS)

(1) Na področju ITS in C-ITS se izvajajo naslednje naloge:

- spremljanje in analiziranje razvoja ITS in C-ITS v Republiki Sloveniji in v tujini;
- sodelovanje s primerljivimi ustanovami ali pravnimi subjekti iz drugih držav članic na področjih razvoja ter uporabe aplikacij in storitev ITS in C-ITS, ki so v skladu z Direktivo 2010/40/EU, Delegirano uredbo 2015/962/EU in Delegirano uredbo 2017/1926/EU opredeljena kot prednostna;
- spremljanje uporabe aplikacij in storitev ITS in C-ITS v Republiki Sloveniji, zlasti spremljanje, evidentiranje in analiza težav pri njihovi uporabi.

(2) NCUP je nacionalno telo za presojo skladnosti rešitev ITS in C-ITS v skladu z Direktivo 2010/40/EU, Delegirano uredbo 2015/962/EU, Delegirano uredbo 2017/1926/EU, Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 885/2013 z dne 15. maja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi z zahtevami za zagotavljanje storitev obveščanja glede varnih in varovanih parkirišč za tovornjake in komercialna vozila (UL L št. 247 z dne 18. 9. 2013, str. 1–5) in Delegirano uredbo Komisije (EU) št. 886/2013 z dne 15. maja 2013 o dopolnitvi Direktive 2010/40/EU Evropskega parlamenta in Sveta v zvezi s podatki in postopki za, po možnosti, brezplačno zagotavljanje osnovnih splošnih informacij uporabnikom v zvezi z varnostjo v cestnem prometu (UL L št. 247 z dne 18. 9. 2013, str. 6–10).

121. člen

(uveljavitev specifikacij s področja ITS in C-ITS)

(1) Minister, pristojen za promet, odredi, da se pri uvajanju aplikacij in storitev ITS in C-ITS obvezno uporablja specifikacija, ki jo sprejme Evropska komisija v skladu z Direktivo 2010/40/EU (v nadaljnjem besedilu: specifikacija ITS), če presodi, da je uvedba aplikacije ali storitve, ki je predmet zadevne specifikacije, v Republiki Sloveniji smotrna, ter predpiše ukrepe, potrebne za njeno izvajanje. Pred sprejetjem predpisa iz prejšnjega stavka je treba pridobiti mnenje informacijskega pooblaščenca.

(2) Ukrepi, potrebni za izvajanje specifikacij ITS, zagotavljajo spoštovanje naslednjih načel:

- načelo učinkovitosti, kar pomeni, da prispevajo k reševanju ključnih izzivov, ki vplivajo na cestni promet (npr. zmanjšanje preobremenjenosti cest, zmanjšanje emisij, izboljšanje energetske učinkovitosti, izboljšanje varnosti, posebej za ranljive udeležence v prometu);
- načelo stroškovne učinkovitosti, kar pomeni optimizacijo razmerja med stroški in rezultati pri izpolnjevanju zastavljenih ciljev;
- načelo sorazmernosti, kar pomeni, da je treba po potrebi zagotoviti različne ravni dosegljive kakovosti storitev in njihovega uvajanja, pri čemer se upoštevajo tudi lokalne posebnosti;
- načelo podpore kontinuiteti storitev, kar pomeni zagotavljanje neprekinjenih, čezmejnih, brezhibnih storitev na področjih uvajanja storitev ITS in C-ITS. Storitve je treba neprekinjeno zagotavljati na ravni, prilagojeni značilnostim prometnih omrežij, ki povezujejo Republiko Slovenijo z drugimi državami, ter notranjih prometnih omrežij, vključno s povezavo mesta s podeželjem;
- načelo uresničevanja medobratovalnosti, kar pomeni, da sistemi in povezani poslovni procesi omogočajo izmenjavo podatkov ter posredovanje informacij in znanja, kar zagotavlja učinkovito izvajanje storitev ITS in C-ITS;
- načelo ohranjanja združljivosti z obstoječimi sistemi, kar pomeni, da je treba po potrebi zagotoviti združljivost sistemov ITS in C-ITS z obstoječimi sistemi, ki zasledujejo isti cilj, pri čemer se ne ovira razvoj novih tehnologij;
- načelo upoštevanja obstoječe lastnosti infrastrukture in omrežja, kar pomeni, da je treba upoštevati svojevrstne razlike v lastnostih prometnega omrežja, predvsem prometne obremenjenosti in vremenskih razmer na cestah;
- načelo spodbujanja enakosti dostopa, kar pomeni, da ni dopustno ovirati dostopa ranljivih udeležencev v prometu do aplikacij in storitev ITS in C-ITS ali jih obravnavati neenako pri kriterijih za dostop in uporabo;

- načelo podpore tehnične zrelosti, kar pomeni, da je treba po ustrezni oceni tveganj dokazati zanesljivost ITS glede na ustrezno stopnjo tehničnega razvoja in uporabe;
- načelo zagotavljanja visoke kakovosti časovne razporeditve in pozicioniranja, kar pomeni uporabo satelitske infrastrukture ali druge tehnologije, ki zagotavlja primerljivo stopnjo natančnosti za uporabo aplikacij in storitev ITS in C-ITS, ki terjajo globalno, stalno, natančno in zagotovljeno določanje časa in položaja;
- načelo omogočanja intermodalnosti, kar pomeni, da je treba pri uvajanju ITS in C-ITS po potrebi upoštevati usklajevanje različnih vrst prevoza;
- načelo ohranjanja usklajenosti, kar pomeni upoštevanje veljavnih predpisov, strategij in ukrepov, ki so pomembni za ITS in C-ITS, zlasti na področju standardizacije;
- načelo upoštevanja koncepta vgrajene zasebnosti, kar pomeni upoštevanje temeljnih načel varstva osebnih podatkov pri oblikovanju in delovanju storitev ITS in C-ITS, s poudarkom na načelu predhodne presoje vplivov na varstvo osebnih podatkov in minimizacije osebnih podatkov, ki se bodo obdelovali.

(3) Pod pogoji, določenimi v specifikaciji ITS, se lahko določijo tudi dodatna pravila za opravljanje storitev ITS in C-ITS na delu ali na celotnem ozemlju Republike Slovenije, če takšna pravila ne ovirajo medobratovalnosti.

122. člen

(varovanje osebnih podatkov pri uporabi aplikacij in storitev ITS in C-ITS)

(1) NCUP, upravljavci cest in ponudniki storitev ITS in C-ITS ravnajo pri uporabi aplikacij in storitev ITS v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov.

(2) Pri uporabi aplikacij in storitev ITS in C-ITS se zagotovi zlasti:

- da se obdeluje minimalna količina osebnih podatkov, ki je potrebna za doseg namena, in da se ti podatki hranijo najkrajši možni čas, ki zadošča za uresničitev zakonsko določenih namenov;
- uporabo anonimnih in statističnih podatkov, če je z njimi mogoče doseči zasledovane cilje aplikacij in storitev ITS in C-ITS, razen kadar tehnične možnosti tega ne omogočajo;
- ustrezne organizacijske, tehnične in logično-tehnične postopke in ukrepe, s katerimi se varujejo osebni podatki, preprečuje naključno ali namerno nepooblaščen uničevanje podatkov, njihova sprememba ali izguba ter nepooblaščen obdelava teh podatkov.

123. člen

(poročanje Evropski komisiji)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, poroča Evropski komisiji vsaka tri leta o napredku, doseženem pri izvajanju dejavnosti in projektov v zvezi s področji, ki so v skladu z Direktivo 2010/40/EU opredeljena kot prednostna.

(2) Za potrebe priprave poročila iz prejšnjega odstavka lahko ministrstvo, pristojno za promet, zahteva od upravljavcev cest ter ponudnikov aplikacij in storitev ITS in C-ITS potrebne podatke o izvajanju storitev ITS in C-ITS oziroma o aplikacijah ITS in C-ITS, o obsegu uporabnikov posameznikov aplikacij in storitev ter o težavah, s katerimi se srečujejo.

XII. POOBLASTILA IN UKREPI POLICIJE IN OBČINSKEGA REDARSTVA

124. člen

(pooblastila policije, občinskega redarstva in cestninskih nadzornikov)

(1) Nadzor nad določbami 5., 6., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 125., 126., 127., 128., 129. in 139. člena tega zakona izvajajo na javnih cestah in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, policisti, na občinskih cestah, nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, in državnih cestah v naseljih pa tudi občinski redarji.

(2) Nadzor nad določbami 7. člena tega zakona izvajajo policisti in cestninski nadzorniki.

(3) Policisti, občinski redarji in cestninski nadzorniki nadzirajo izvajanje tega zakona v okviru nadzora cestnega prometa.

125. člen

(začasni ukrepi policije in občinskega redarstva ob ugotovljenih pomanjkljivostih na cesti)

(1) Policija ob ugotovitvi pomanjkljivosti, ki neposredno ogrožajo varnost ceste in promet na javni ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, izvede začasne ukrepe, s katerimi se prepreči ogrožanje udeležencev v prometu, in o tem obvesti pristojnega izvajalca rednega vzdrževanja ceste, lastnika ceste ali od njega pooblaščenega upravljavca ceste in pristojni inšpekcijski organ za ceste. Enako pooblastilo ima občinsko redarstvo na občinski cesti, državni cesti v naselju ali nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet.

(2) Policija ali občinsko redarstvo smeta odrediti odstranitev predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir s ceste, če:

- slepijo udeležence v prometu;
- zmanjšujejo preglednost ceste;
- zmanjšujejo vidnost prometne signalizacije ali prometne opreme na cesti;
- zavajajo udeležence v prometu;
- ovirajo udeležence v prometu ali zmanjšujejo pretočnost prometa;
- odvrčajo pozornost voznikov.

(3) Izvajalec rednega vzdrževanja cest takoj zavaruje nevarno mesto s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo ter v najkrajšem možnem času odpravi pomanjkljivosti iz prvega odstavka tega člena oziroma odstrani predmete, objekte, druge naprave ali ovire iz prejšnjega odstavka.

(4) Policija ali občinsko redarstvo smeta iz razlogov varnosti ceste in prometa na njej odrediti prepoved prometa na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 8. člena tega zakona. Prepoved prometa označi njen lastnik oziroma od njega pooblaščen upravljavec s predpisano prometno signalizacijo in traja do odprave razlogov za prepoved.

(5) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek izvajalec rednega vzdrževanja cest, ki ne zavaruje nevarnega mesta in v najkrajšem možnem času ne odpravi pomanjkljivosti oziroma odstrani predmetov, objektov, drugih naprav ali ovir v skladu s tretjim odstavkom tega člena, njegova odgovorna oseba pa z globo 500 evrov.

126. člen

(nadzor izrednih prevozov po javni cesti)

(1) Nadzor nad opravljanjem izrednih prevozov v prometu izvajata občinsko redarstvo in policija.

(2) Pred začetkom izvajanja izrednega prevoza izvajalec izrednega prevoza najavi izredni prevoz v skladu z dovoljenjem za izredni prevoz.

(3) Z globo 300 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki izvaja izredni prevoz v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

(4) Z globo 1.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 300 eurov.

127. člen

(tehtanje vozila)

(1) Policist ali občinski redar sme napotiti na tehtanje vozilo, za katerega sumi, da je tovor, ki se na njem prevaža, naložen v nasprotju z določbami 34., 35., 36. in 39. člena tega zakona. Voznik na zahtevo policista ali občinskega redarja omogoči tehtanje vozila. Če na kraju postopka vozila ni mogoče stehtati, voznik na zahtevo policista ali občinskega redarja odpelje vozilo na tehtanje.

(2) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z zahtevo policista ali občinskega redarja iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo 6.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, katerega voznik ravna v nasprotju z zahtevo policista ali občinskega redarja iz prvega odstavka tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 2.000 eurov.

128. člen

(obveznosti voznika vozila)

- (1) Voznik ima pri sebi dovoljenje za izredni prevoz in ga na zahtevo policista ali občinskega redarja izroči na vpogled.
- (2) Voznik omogoči na zahtevo policista ali občinskega redarja pregled vozila, opreme, naprav, tovora in pri njem sodeluje.
- (3) Z globo 40 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju s prvim odstavkom tega člena.
- (4) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek voznik, ki ravna v nasprotju z drugim odstavkom tega člena.

129. člen
(izločitev vozila iz prometa)

- (1) Policist ali občinski redar prepove nadaljnjo vožnjo in izloči iz prometa motorno ali priklopno vozilo:
- katerega voznik ne omogoči ali ne sodeluje pri pregledu vozila, naprav, opreme ali tovora ali tehtanju vozila;
 - ki je obremenjeno nad največjo dovoljeno maso, skupno maso ali osno obremenitvijo po določilih proizvajalca vozila;
 - ki samo ali skupaj s tovorom prekoračuje predpisane mere (širina, dolžina, višina) ali dovoljeno osno obremenitev ali dovoljeno skupno maso, pa zanj ni bilo izdano dovoljenje za izredni prevoz ali ne izpolnjuje posebnih pogojev, določenih v dovoljenju za izredni prevoz;
 - ki vozi po cesti, po kateri je vožnja tovrstnih vozil prepovedana;
 - s katerega odpada material (npr. zemlja, blato), ki onesnažuje vozišče;
 - ki vozi po cesti s takšnimi naležnimi ploskvami koles, ki so ali bi lahko poškodovale vozišče;
 - katerega največja dovoljena masa presega maso odrejeno s prometnim znakom.
- (2) Policist ali občinski redar, ki izloči vozilo iz prejšnjega odstavka, lahko odvzame registrske oziroma preizkusne tablice v skladu z določbami zakona, ki ureja motorna vozila.
- (3) Izločitev vozila traja do odprave razlogov zaradi katerih je bila odrejena ali pridobitve ustreznega dovoljenja.
- (4) Lastnik vozila odstrani izločeno vozilo s ceste v 24 urah. Če tega ne stori, odstrani vozilo na njegove stroške izvajalec rednega vzdrževanja cest.

- (5) Z globo 80 eurov se kaznuje za prekršek lastnik vozila, ki ravna v nasprotju s prejšnjim odstavkom.

- (6) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki ravna v nasprotju s tretjim odstavkom tega člena, njihova odgovorna oseba pa z globo 200 eurov.

XIII. INŠPEKCIJSKO NADZORSTVO

130. člen
(opravljanje inšpekcijskega nadzorstva)

Inšpekcijski nadzor nad izvajanjem tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov na državnih cestah izvaja inšpektorat, pristojen za državne ceste, na občinskih in nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, pa občinski inšpekcijski organ, pristojen za ceste.

131. člen
(pogoji za opravljanje inšpekcijskega nadzorstva)

- (1) Za inšpektorja, pristojnega za državne ceste, je lahko imenovan posameznik, ki poleg splošnih pogojev za delo v državni upravi, izpolnjuje še naslednje pogoje:
- da ima najmanj izobrazbo, pridobljeno po univerzitetnih študijskih programih prve stopnje, s področja prometa ali gradbeništva;
 - da ima poleg izobrazbe, pridobljene po univerzitetnem študijskem programu prve stopnje, še najmanj pet let delovnih izkušenj s področja prometa ali gradbeništva oziroma poleg izobrazbe, pridobljene po študijskih programih druge stopnje, še najmanj tri leta takšnih delovnih izkušenj;

- da ima opravljen strokovni izpit za inšpektorja.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek je lahko za inšpektorja za ceste občinskega inšpekcijskega organa imenovan posameznik, ki izpolnjuje pogoje po zakonu, ki ureja inšpekcijski nadzor, če tako določi občina.

132. člen (obseg inšpekcijskega nadzorstva)

(1) Inšpektor za ceste pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nadzira:

- ali se ceste uporabljajo za namen ter na način in pod pogoji, kot jih določajo ta zakon in predpisi, izdani na njegovi podlagi (v nadaljnjem besedilu: predpisi, ki urejajo ceste);
- ali so ceste redno vzdrževane v skladu s pogoji tega zakona in predpisi, ki urejajo ceste, ter omogočajo varno uporabo;
- ali sta prometna signalizacija in prometna oprema na cestah postavljena in vzdrževana v skladu s pogoji tega zakona in predpisi, ki urejajo ceste;
- ali so zapore ceste zaradi del ali prireditev na cesti postavljene in vzdrževane v skladu s tem zakonom, predpisi, ki urejajo ceste, in izdanim dovoljenjem;
- ali so izpolnjeni pogoji za gradnjo objektov v območju ceste po tem zakonu;
- ali se priključki na ceste gradijo in vzdržujejo v skladu s pogoji, določenimi v tem zakonu in predpisi, ki urejajo ceste;
- ali se vzdrževalna dela ali vzdrževalna dela v javno korist izvajajo v skladu s pogoji tega zakona in predpisi, ki urejajo ceste, in ali so izpolnjeni pogoji za izročitev ceste v uporabo po tem zakonu;
- ali je zagotovljeno polje preglednosti ceste v skladu s predpisi, ki urejajo ceste;
- ali so izpolnjeni pogoji za izvajanje posegov v varovalnem pasu ceste.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek občinski inšpekcijski organ pri opravljanju inšpekcijskega nadzora nekategoriziranih cest, ki se uporabljajo za javni cestni promet, nadzira:

- ali so nekategorizirane ceste, ki se uporabljajo za javni cestni promet, vzdrževane v skladu s predpisi, ki urejajo ceste, in omogočajo varno uporabo;
- ali sta prometna signalizacija in prometna oprema na nekategoriziranih cestah, ki se uporabljajo za javni cestni promet, postavljena in vzdrževana v skladu s pogoji tega zakona in predpisi, ki urejajo ceste.

133. člen (vodenje inšpekcijskega postopka)

(1) Vodenje inšpekcijskega postopka, izrekanje ukrepov in vročanje inšpekcijskih odločb se izvede po določbah zakona, ki ureja inšpekcijski nadzor.

(2) V primeru nujnih ukrepov v javnem interesu se za kraj vročanja in mesto, na katerem se pusti obvestilo o poskusu vročanja, šteje tudi gradbišče, objekt oziroma kraj izvajanja del, v zvezi s katerim se vodi postopek.

(3) Zoper odločbo inšpektorja za ceste je dovoljena pritožba v osmih dneh od dneva njene vročitve. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

134. člen (prisilna izvršba inšpekcijskih ukrepov)

Prisilna izvršba inšpekcijskih ukrepov, izdanih v skladu z določbami tega zakona, se opravlja po določbah, ki ureja splošni upravni postopek.

135. člen (izvajanje denarnih izvršb)

Denarne izvršbe inšpekcijskih ukrepov ter drugih odločb in sklepov, izdanih na podlagi tega zakona v zvezi s plačili kazni na podlagi tega zakona, izvršuje Finančna uprava Republike Slovenije v okviru svojih pristojnosti.

136. člen (splošni inšpekcijski ukrepi)

(1) Pristojni inšpektor za ceste z opozorilom, če oceni, da je to zadosten ukrep, ali z odločbo:

1. odredi, da se v roku, ki ga določi, odpravijo nepravilnosti, ki jih ugotovi v zvezi:

- z rednimi vzdrževalnimi deli na cestah;
 - z vzdrževalnimi deli in vzdrževalnimi deli v javno korist na cestah;
 - s postavitvijo in rednim vzdrževanjem prometne signalizacije in prometne opreme ter naprav in ukrepov za umirjanje cestnega prometa v nasprotju s prometno ureditvijo oziroma predpisi, ki urejajo ceste;
 - s postavitvijo in vzdrževanjem zapore ceste v nasprotju z dovoljenjem oziroma predpisi, ki urejajo ceste;
 - s cestnimi priključki na javne ceste, ki se gradijo ali so zgrajeni v nasprotju s soglasjem;
 - z gradnjo objektov ter vzpostavitev trajnih nasadov, ograj, živih mej ter izvajanje kakršnih koli del v območju ceste ali zunaj varovalnega pasu javne ceste, v nasprotju s soglasjem;
 - s preglednim poljem v nasprotju z zakonom in predpisi, ki urejajo ceste;
2. odredi, da se do pridobitve soglasja ustavi:
 - gradnja cestnih priključkov na javne ceste;
 - gradnja objektov in drugih posegov v varovalnem pasu ceste;
 - vzpostavitev trajnih nasadov, ograj in živih mej v varovalnem pasu ceste;
 - izvajanje del zunaj varovalnega pasu javne ceste po pozivu upravljavca ceste iz 30. člena tega zakona;
 3. odredi, da se do odprave ugotovljenih nepravilnosti ustavi gradnja cest, ki se izvaja v okviru vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist, če se ne odpravijo ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil;
 4. prepove uporabo cestnega priključka na javno cesto, ki je zgrajen brez ali v nasprotju z izdanim soglasjem in niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil, ter odredi, da izvajalec rednega vzdrževanja ceste označi oziroma izvede zaporo cestnega priključka na stroške lastnika oziroma uporabnika priključka;
 5. odredi odstranitev objekta za oglaševanje v območju ceste oziroma varovalnem pasu za postavljanje objektov za oglaševanje ob državni cesti, ki je postavljen brez soglasja ali v nasprotju s pogoji izdanega soglasja ali se uporablja v nasprotju s pogoji iz izdanega soglasja;
 6. odredi odstranitev ovir s cestnega zemljišča, ki ovirajo varno uporabo ceste;
 7. odredi vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo ceste, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni možna, po izvajalcu rednega vzdrževanja cest na stroške povzročitelja;
 8. odredi odstranitev enostavnega objekta, ki se gradi ali je zgrajen v območju ceste brez soglasja ali v nasprotju s pogoji iz izdanega soglasja in niso odpravljene ugotovljene nepravilnosti v roku, ki ga je določil, ter vzpostavitev prejšnjega stanja ali drugačno sanacijo, če vzpostavitev v prejšnje stanje ni mogoča, na stroške investitorja oziroma lastnika zemljišča;
 9. odredi odstranitev trajnih nasadov, ograj, živih mej in drugih predmetov v območju ceste, če so vzpostavljeni brez soglasja ali ovirajo preglednost ceste;
 10. odredi ustavitev del v območju ceste, ki vplivajo na promet in se izvajajo brez dovoljenja za zaporo ceste ter odredi, da zavarovanje območja s predpisano prometno signalizacijo in prometno opremo izvede izvajalec rednega vzdrževanja na stroške povzročitelja.

(2) Pristojni inšpektor za ceste odredi odstranitev enostavnega objekta iz 8. točke prejšnjega odstavka, če je inšpekcijskemu zavezancu pred tem odredil ukrep iz 2. točke prejšnjega odstavka, ki ga inšpekcijski zavezanec ni upošteval.

137. člen (začasni ukrepi)

(1) Pristojni inšpektor za ceste sme v primerih, ko bi bila ogrožena varna uporaba ceste ali bi lahko nastala škoda na njej, odrediti začasno prepoved oziroma omejitev uporabe ceste ali druge ukrepe, da se odvrne nevarnost ali prepreči škoda.

(2) Ukrep iz prejšnjega odstavka je začasen in traja dokler so razlogi zanj.

(3) Ukrep začasne prepovedi oziroma omejitve uporabe ceste iz prvega odstavka tega člena izvede izvajalec rednega vzdrževanja cest v okviru izvajanja te javne službe.

(4) O ukrepih iz prvega odstavka tega člena pristojni inšpektor za ceste obvesti upravljavca ceste, policijo in občinsko redarstvo.

(5) Pristojni inšpektor za ceste občinskega inšpekcijskega organa sme prepovedati promet na nekategorizirani cesti, ki se uporablja za javni cestni promet, ki ne izpolnjuje pogojev iz drugega ali tretjega odstavka 8. člena tega zakona.

(6) Prepoved cestnega prometa iz prejšnjega odstavka označi njen lastnik ali od njega pooblaščen upravljavec in traja do odprave razlogov za prepoved.

138. člen

(inšpekcijski nadzor predora)

Inšpekcijski nadzor predora iz 90. člena tega zakona pristojni inšpektor za ceste opravi najmanj vsakih pet let. O ugotovitvah tega pregleda in izrečenih ukrepih obvesti ministrstvo, pristojno za promet, policijo, upravljavca predora in uradnika za varnost. Če ministrstvo, pristojno za promet, ugotovi, da predor ne izpolnjuje minimalnih varnostnih zahtev, ki jih določa ta zakon in predpis iz 91. člena tega zakona, določi pogoje za nadaljnje obratovanje predora ali odloči o prepovedi oziroma omejitvi prometa v predoru. Če so za sanacijo predora potrebne pomembne spremembe konstrukcije, opreme oziroma obratovanja predora, se po izvedbi teh sprememb izda novo dovoljenje za obratovanje predora.

139. člen

(prekrškovni organi in dolžnost upoštevanja znakov, ukazov in odredb)

(1) Inšpektorat, pristojen za državne ceste, in občinski inšpekcijski organ za ceste sta prekrškovna organa za vse prekrške iz tega zakona, storjene na cestah, ki jih nadzorujeta v okviru svoje pristojnosti, razen za prekrške iz 5., 6., 7., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 125., 126., 127., 128. in 129. člena tega zakona.

(2) Policija in občinsko redarstvo sta prekrškovna organa za prekrške iz 5., 6., 34., 35., 36., 37, 39., 41., 43., 44., 46., 47., 125., 126., 127., 128., 129. in 139. člena tega zakona, storjene na cestah, ki jih nadzorujejo v okviru svoje pristojnosti.

(3) Cestninski nadzorniki so prekrškovni organ za prekrške iz 7. in 139. člena tega zakona, storjene na avtocestah in hitrih cestah, policisti pa tudi za prekrške iz 7. člena tega zakona..

(4) Pri izvajanju nadzora nad določbami tega zakona imajo policisti, občinski redarji, inšpektorji inšpektorata, pristojnega za državne ceste, inšpektorji za ceste občinskega inšpekcijskega organa in cestninski nadzorniki poleg svojih pooblastil, tudi pooblastila, ki jim jih daje ta zakon.

(5) Udeleženci cestnega prometa se ravnavajo po znakih, ukazih oziroma odredbah pooblaščenih uradnih oseb pri opravljanju nadzorstva nad določbami tega zakona.

(6) Z globo 250 eurov se kaznuje za prekršek udeleženec ali udeleženka cestnega prometa, ki ne ravna po znaku, ukazu oziroma odredbi pooblaščenih uradnih oseb.

(7) Z globo 2.000 eurov se kaznuje za prekršek pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki pooblaščen uradni sebi ne omogoči izvedbo postopka ter ukrepov, določenih v tem zakonu.

XIV. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

140. člen

(upravni in inšpekcijski postopki, postopki o prekrških ter postopki za izdajo soglasij)

(1) Upravni in inšpekcijski postopki, ki so se začeli pred uveljavitvijo tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih.

(2) Postopki o prekrških, ki so bili storjeni pred začetkom veljavnosti tega zakona, se dokončajo po dosedanjih predpisih, razen v primerih, ko je za kršitelja ta zakon milejši.

(3) Če so bili projektni pogoji direkcije, občine ali subjekta iz prvega odstavka 67. člena tega zakona izdani pred uveljavitvijo tega zakona, se postopki za izdajo soglasja končajo po dosedanjih predpisih.

141. člen

(postopki vzdrževalnih del, vzdrževalnih del v javno korist, rekonstrukcij in novogradenj)

Postopki vzdrževalnih del, vzdrževalnih del v javno korist, rekonstrukcij in novogradenj, ki so bili pričeti pred uveljavitvijo tega zakona, se končajo v skladu s predpisi, ki so veljali na dan odločitve o začetku postopka javnega naročanja.

142. člen

(uporaba tega zakona za obstoječe javne ceste)

Za obstoječe javne ceste iz 19. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05) se ne glede na lastništvo nepremičnin, po katerih poteka obstoječa javna cesta, uporablja določba 6. člena tega zakona.

143. člen

(odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičninah, po katerih poteka skupna javna cesta)

Za odvzem ali omejitev lastninske pravice na nepremičninah, po katerih ob uveljavitvi tega zakona poteka skupna javna cesta, vendar te nepremičnine še niso v lasti Republike Slovenije ali občine, se smiselno uporablja 19. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05), pri čemer se šteje, da je javna korist za razlastitev nepremičnin ugotovljena, če so izpolnjeni pogoji iz drugega stavka 23. točke prvega odstavka 2. člena tega zakona, sestavina zahteve za razlastitev pa je tudi listina iz četrtega odstavka 4. člena tega zakona. Sklep iz drugega odstavka 4. člena tega zakona se za cesto iz prejšnjega stavka sprejme v 30 dneh po vpisu lastninske pravice Republike Slovenije ali občine v zemljiško knjigo.

144. člen

(izobrazba pridobljena po dosedanjih študijskih programih)

(1) Raven izobrazbe, pridobljena po dosedanjih študijskih programih za pridobitev visoke strokovne izobrazbe, ustreza ravni izobrazbe iz prve alineje prvega odstavka 104. člena in prve alineje prvega odstavka 113. člena tega zakona.

(2) Raven izobrazbe, pridobljena po dosedanjih študijskih programih za pridobitev univerzitetne izobrazbe, ustreza ravni izobrazbe, pridobljeni po študijskih programih druge stopnje iz druge alineje prvega odstavka 131. člena tega zakona.

145. člen

(delovanje tehničnih odborov)

Tehnični odbori, ki jih je direkcija imenovala na podlagi drugega odstavka 13. člena Zakona o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18) nadaljujejo s svojim delom v skladu s tem zakonom do poteka njihovega imenovanja.

146. člen

(odstranjevanje poškodovanih in pokvarjenih vozil na avtocestah in hitrih cestah)

Upravljavec avtoceste oziroma hitre ceste uskladi odstranjevanje poškodovanih in pokvarjenih vozil v skladu s 7. členom tega zakona najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona.

147. člen

(družba za opravljanje nalog organiziranja, koordiniranja in vodenja priprave tehničnih specifikacij)

Na dan uveljavitve tega zakona je družba iz 13. člena zakona družba DRI upravljanje investicij, Družba za razvoj infrastrukture, d. o. o. Ta družba mora ves čas zagotavljati pogoje za notranjega izvajalca za Republiko Slovenijo in njene organe v skladu s predpisi o javnem naročanju.

148. člen

(veljavnost pooblastil organizacij za usposabljanje spremljevalcev izrednih prevozov in delo komisije za preizkus znanja spremljevalcev izrednih prevozov)

(1) Pooblastila, izdana organizacijam, ki izvajajo program usposabljanja spremljevalcev izrednih prevozov, pred uveljavitvijo tega zakona, ostanejo veljavna do poteka njihove veljavnosti.

(2) Komisija za preizkus znanja spremljevalcev izrednih prevozov, ki je bila imenovana pred uveljavitvijo tega zakona, opravlja delo komisije do poteka obdobja njenega imenovanja.

149. člen

(domneva izdanega soglasja za cestni priključek)

(1) Šteje se, da imajo cestni priključki iz 79. in 112. člena tega zakona, ki so bili zgrajeni pred 1. julijem 2011 in od tega datuma obstajajo v okvirno enaki prometni obremenitvi, pridobljeno soglasje upravljavca ceste, o čemer upravljavec ceste na zahtevo lastnika ali uporabnika cestnega priključka izda potrdilo.

(2) Domneva iz prejšnjega odstavka ne velja, če upravljavec ceste ugotovi pomanjkljivosti cestnega priključka iz 80. ali 112. člena tega zakona.

150. člen
(odstranitev objektov za oglaševanje)

(1) Pravne ali fizične osebe, ki so lastniki ali imetniki pravice uporabe objektov za oglaševanje, katerih postavitve oziroma uporaba je v območju državne ceste in v varovalnem pasu za postavljanje objektov za oglaševanje ob državni cesti zunaj naselja prepovedana v skladu z drugim odstavkom 89. člena tega zakona, odstranijo le te najpozneje v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

(2) Če objekt za oglaševanje v roku iz prejšnjega odstavka ni odstranjen, odredi pristojni inšpektor za ceste njegovo odstranitev na stroške njegovega lastnika ali imetnika pravice uporabe.

151. člen
(objekti za oglaševanje, postavljeni po prejšnjih predpisih)

(1) Pravna ali fizična oseba, ki je lastnik ali imetnik pravice uporabe objekta za oglaševanje ob državni cesti, ki je bil postavljen pred 1. julijem 2011 in je zanj pridobila soglasje za njegovo postavitve po takrat veljavnih predpisih, mora najpozneje v enem letu od uveljavitve tega zakona pridobiti soglasje upravljavca državne ceste za njegovo postavitve po tem zakonu. Upravljavec državne ceste izda soglasje za njegovo postavitve, če so izpolnjeni pogoji iz 89. člena tega zakona.

(2) Soglasje za postavitve objekta za oglaševanje v območju državne ceste, ki ga je upravljavec državne ceste izdal v času od 1. julija 2011 do uveljavitve tega zakona, šteje kot soglasje, izdano v skladu s tem zakonom.

(3) Če v primeru iz prvega odstavka tega člena soglasje upravljavca državne ceste ni pridobljeno, odredi pristojni inšpektor za ceste njegovo odstranitev na stroške lastnika ali imetnika pravice uporabe objekta za oglaševanje.

152. člen
(posredovanje seznama avtocest in primarnih cest Evropski komisiji)

(1) Ministrstvo, pristojno za promet, posreduje Evropski komisiji seznam avtocest in primarnih cest, za katere se uporabljajo določbe VIII. poglavja tega zakona o varnostnih zahtevah za cestno infrastrukturo, najpozneje do 17. decembra 2021.

(2) Seznam iz prejšnjega odstavka vsebuje tudi ceste, za katere se zaradi posebej utemeljenih razlogov, povezanih z obsegom povprečnega letnega dnevnega prometa in posledicami prometnih nesreč, ne uporabljajo določbe VIII. poglavja tega zakona o varnostnih zahtevah za cestno infrastrukturo.

(3) Poleg cest iz prvega in drugega odstavka tega člena se v seznam iz prvega odstavka tega člena vključijo tudi ceste, za katere vlada s predpisom iz šestega odstavka 95. člena predpiše, da se uporabljajo določbe VIII. poglavja tega zakona o varnostnih zahtevah za cestno infrastrukturo.

153. člen
(prvo ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje)

Upravljavec cest iz 95. člena tega zakona izvede prvo ocenjevanje varnosti v cestnem prometu za celotno omrežje v njegovem upravljanju najpozneje do 31. 12. 2023.

154. člen
(metodologija za razvrščanje cestnih odsekov v posamezno kategorijo glede na stopnjo njihove varnosti)

Upravljavec cest iz 95. člena tega zakona pripravi metodologijo za razvrščanje cestnih odsekov v posamezno kategorijo glede na stopnjo njihove varnosti najpozneje v šestih mesecih od uveljavitve tega zakona.

155. člen
(strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest)

Strokovno usposabljanje presojevalcev varnosti cest, ki se bo izvajalo po 17. decembru 2024, vključuje tudi vsebine, ki nanašajo na ranljive udeležence prometa in cestno infrastrukturo, ki jo uporabljajo.

156. člen
(rok za izdajo podzakonskih predpisov)

Minister, pristojen za promet, izda predpisa iz četrtega odstavka 23. člena in petega odstavka 34. člena tega zakona v enem letu po uveljavitvi tega zakona.

157. člen
(rok za uskladitev občinskih predpisov)

Občine uskladijo svoje predpise z določbami tega zakona najpozneje v enem letu od njegove uveljavitve.

158. člen
(veljavnost predpisov)

(1) Z dnem uveljavitve tega zakona preneha veljati Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18).

(2) Ne glede na prejšnji odstavek ostane v veljavi določba drugega odstavka 123. člena Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 109/10, 48/12, 36/14 – odl. US, 46/15 in 10/18) v delu, ki se nanaša na 19. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o javnih cestah (Uradni list RS, št. 92/05).

(3) Kot predpis, izdan na podlagi tega zakona, se še naprej uporabljajo:

- Uredba o povračilu za izredne cestne prevoze, izdana na podlagi devetega odstavka 39. člena tega zakona;
- Uredba o merilih za kategorizacijo javnih cest, izdana na podlagi petega odstavka 49. člena tega zakona;
- Uredba o tehničnih normativih in pogojih za projektiranje cestnih predorov v Republiki Sloveniji, izdana na podlagi drugega odstavka 91. člena tega zakona;
- Pravilnik o projektiranju cest, izdan na podlagi sedmega odstavka 12. člena tega zakona;
- Pravilnik o cestnih priključkih na javne ceste, izdan na podlagi sedmega odstavka 12. člena tega zakona;
- Pravilnik o omejitvi uporabe državnih cest za promet tovornih vozil, katerih največja dovoljena masa presega 7,5 ton, izdan na podlagi četrtega odstavka 75. člena tega zakona;
- Pravilnik o načinu označevanja javnih cest in o evidencah o javnih cestah in objektih na njih, izdan na podlagi sedmega odstavka 50. člena tega zakona;
- Pravilnik o pogojih in načinu opravljanja izrednih prevozov po javnih cestah ter o tranzitnih smereh za izredne prevoze v Republiki Sloveniji, izdan na podlagi trinajstega odstavka 39. člena tega zakona;
- Odredba o obvezni uporabi tehnične specifikacije za javne ceste, ki določa naprave in ukrepe za umirjanje prometa na cestah, izdana na podlagi šestega odstavka 13. člena tega zakona;
- Navodilo o označitvi in zavarovanju vozil, ustavljenih na avtocestah in hitrih cestah ob izločanju, izdano za izvrševanje tega zakona.

(4) Z dnem uveljavitve tega zakona prenehajo veljati naslednji predpisi, ki pa se do uveljavitve ustreznih predpisov na podlagi tega zakona uporabljajo še naprej, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom:

- Uredba o načinu izvajanja gospodarske javne službe vzdrževanja državnih cest (Uradni list RS, št. 64/12, 76/12 in 81/13);
- Uredba o kategorizaciji državnih cest (Uradni list RS, št. 102/12, 35/15, 38/15, 78/15, 21/16, 52/16, 64/16, 41/17, 63/17, 78/19 in 89/20);
- Pravilnik o prometni signalizaciji in prometni opremi na cestah (Uradni list RS, št. 99/15, 46/17, 59/18 in 63/19);
- Pravilnik o zaporah na cestah (Uradni list RS, št. 4/16);
- Pravilnik o rednem vzdrževanju javnih cest (Uradni list RS, št. 38/16);
- Pravilnik o kolesarskih povezavah (Uradni list RS, št. 29/18 in 65/19);
- Pravilnik o kolesarskih površinah (Uradni list RS, št. 36/18);
- Pravilnik o pripravi in izdajanju tehničnih specifikacij za cestno in železniško infrastrukturo (Uradni list RS, št. 48/18);
- Pravilnik o preverjanju varnosti cestne infrastrukture in usposabljanju presojevalcev varnosti cest (Uradni list RS, št. 50/11, 4/17, 20/17 in 123/20);
- Pravilnik o usposabljanju za spremljevalce izrednih prevozov (Uradni list RS, št. 29/18);
- Pravilnik o obliki, pogojih in načinu uporabe posebnih svetlobnih znakov vozil za izredne prevoze (Uradni list RS, št. 79/11);

- Pravilnik o avtobusnih postajališčih (Uradni list RS, št. 106/11 in 36/18);
- Pravilnik o metodologiji za določitev potrebnih ukrepov in delitev stroškov zaradi prekomerne prometne obremenitve javnih cest s tovornimi vozili (Uradni list RS, št. 7/12);
- Pravilnik za izvedbo investicijskih vzdrževalnih del in vzdrževalnih del v javno korist na javnih cestah (Uradni list RS, št. 7/12);
- Resolucija o nacionalnem programu razvoja prometa v Republiki Sloveniji za obdobje do leta 2030 (Uradni list RS, št. 75/16).

(5) Z dnem uveljavitve tega zakona se prenehata uporabljati Pravilnik o omejitvah uporabe državnih cest, katerih trajanje je daljše od enega leta (Uradni list RS, št. 84/07, 109/10 – ZCes-1 in 24/16) in Odredba o seznamu potrjenih tehničnih specifikacij za javne ceste (Uradni list RS, št. 8/12, 42/12 in 99/15).

159. člen
(uveljavitev)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.